

ความคิดเห็นและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา

สมหญิง ทองประดา

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2553

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมปัญหาพิเศษและคณะกรรมการสอบปากเปล่าปัญหาพิเศษ ได้พิจารณา
ปัญหาพิเศษของ สมหญิง ทองประดา ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมปัญหาพิเศษ

..... มชด. ๕:๒๖

(อาจารย์กาญจนา บุญยัง)

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปัญหาพิเศษ

.....

ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.สิรินทร ภูจินดา)

.....

กรรมการ

(อาจารย์เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ)

..... มชด. ๕:๒๖

กรรมการ

(อาจารย์กาญจนา บุญยัง)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับปัญหาพิเศษฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน ของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

.....

คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สรุติ สกุรัตน์)

วันที่ ๖ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

ประกาศคุณูปการ

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลืออนุเคราะห์ และคำปรึกษาเป็นอย่างดี จากอาจารย์กาญจนา บุญยัง อาจารย์ที่ปรึกษา ได้ให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขเป็นอย่างดี ตลอดจนคณาจารย์ของวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่มอบความรู้ อันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัย ทำให้ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จอย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานเมืองพัทยา สาขาเกาะล้าน และหัวหน้างานการท่องเที่ยว สำนักงานเมืองพัทยา สาขาเกาะล้าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่เกาะล้าน และขอขอบคุณเพื่อน ๆ หลักรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการภาครัฐและเอกชน รุ่น 1 ทุกคนที่ได้คอยให้ความช่วยเหลือทุกอย่างในระหว่างการทำปัญหาพิเศษ รวมทั้งคำแนะนำ ตลอดจนกำลังใจที่ดีที่มีให้กับผู้วิจัยเสมอมา

สมหญิง ทองประดา

ชื่อปัญหาพิเศษ	ความคิดเห็นและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา
ชื่อผู้เขียนปัญหาพิเศษ	สมหญิง ทองประดา
สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน)
ปีการศึกษา	2553

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่ เกาะล้าน เมืองพัทยา” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา และเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา กลุ่มตัวอย่างคือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน จำนวน 369 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์การเปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้สถิติ t - test และ One - Way ANOVA และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Scheffe’

ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างที่มาเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อท่องเที่ยวและพักผ่อน ส่วนใหญ่เดินทางมากับเพื่อน และมีระยะเวลาพักผ่อน 1 คืน มาท่องเที่ยวเกาะล้านเป็นครั้งแรก ส่วนช่วงเวลาที่เดินทางมานั้น ขึ้นอยู่กับโอกาส กิจกรรมที่ทำการมาท่องเที่ยว คือ พักผ่อนและชมวิทัศน์ สำหรับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวอยู่ระหว่าง 1,001 - 2,000 บาท ตัดสินใจมาท่องเที่ยวโดยการบอกต่อ การชักชวน และเพื่อนแนะนำ นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเห็นว่าด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวมีความเหมาะสมมากกว่าด้านการบริการการท่องเที่ยว เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นในภาพรวม ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านบริการการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นในภาพรวม ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักท่องเที่ยวเพศชาย เพศหญิง รวมทั้งที่มีระยะเวลาที่พักผ่อนต่างกัน มีความคิดเห็นในด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวและด้านบริการการท่องเที่ยว ไม่แตกต่างกัน แต่ นักท่องเที่ยวที่มีอายุ อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกันมีความคิดเห็นในด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวและด้านบริการการท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนา และค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวต่างกันมีความคิดเห็นในด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว แตกต่างกัน แต่ในด้านบริการการท่องเที่ยว มีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว.....	22
ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ในการศึกษา.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	47
กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินงานวิจัย.....	52
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	52
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
เกณฑ์การแปลผล.....	55
4 ผลการวิจัย.....	57
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	57
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยว ในพื้นที่เกาะล้าน.....	61
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการ ท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน.....	67
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อมูลทั่วไปและ พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการ ท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน.....	73
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	92
สรุปผลการวิจัย.....	92
อภิปรายผล.....	94
ข้อเสนอแนะ.....	96

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	99
ภาคผนวก.....	103
ประวัติย่อของผู้เขียนปัญหาพิเศษ	110

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 สถิติประชากรเกาะล้าน ปี 2549 - 2551	39
2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามพื้นที่	57
3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	58
4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	58
5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ	59
6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ	59
7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน	60
8 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามภูมิลำเนา	60
9 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักใน การเดินทางมาเกาะล้าน	61
10 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามลักษณะการเดินทาง	61
11 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามพาหนะทางบกในการเดินทาง มายังท่าเทียบเรือแหลมบาลีฮาย	62
12 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามพาหนะทางน้ำในการเดินทางมา เกาะล้าน	62
13 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามพาหนะที่ใช้ในการเดินทางบน เกาะล้าน	63
14 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระยะเวลาที่พักในเกาะล้าน	63
15 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว เกาะล้าน	64
16 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามช่วงเวลาที่เดินทางมาเกาะล้าน	64
17 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามกิจกรรมที่ทำในการมาเกาะล้าน ครั้งนี้	65
18 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยว บนเกาะล้าน	66

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
19 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทสื่อที่ใช้ในการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวที่เกาะล้าน.....	66
20 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว.....	67
21 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยว.....	69
22 จำนวน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ในภาพรวม.....	71
23 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในการปรับปรุงและพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว.....	71
24 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในการปรับปรุงและพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยว.....	72
25 การเปรียบเทียบเพศกับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว.....	73
26 การเปรียบเทียบเพศกับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ด้านการบริการการท่องเที่ยว.....	73
27 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว จำแนกตามอายุ.....	74
28 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว กับอายุ.....	74
29 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว จำแนกตามอายุ.....	75
30 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยว จำแนกตามอายุ.....	75

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
43	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยวเกี่ยวกับรายได้ต่อเดือน.....	83
44	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยว จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	83
45	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว จำแนกตามภูมิลำเนา	84
46	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวกับภูมิลำเนา.....	84
47	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว จำแนกตามภูมิลำเนา	85
48	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยว จำแนกตามภูมิลำเนา	85
49	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยวกับภูมิลำเนา.....	86
50	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว จำแนกตามระยะเวลาที่พัก	86
51	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวกับระยะเวลาที่พัก.....	86
52	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยว จำแนกตามระยะเวลาที่พัก	87
53	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยวกับระยะเวลาที่พัก.....	87
54	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว จำแนกตามค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยว.....	88

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
55 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวกับค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยว.....	88
56 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวจำแนกตามค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยว.....	89
57 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยว จำแนกตามค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยว.....	89
58 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยวกับค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยว.....	90
59 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	90

มหาวิทยาลัยบูรพา University

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1	2
2	21
3	21
4	21
5	21
6	22
7	31
8	32
9	51

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

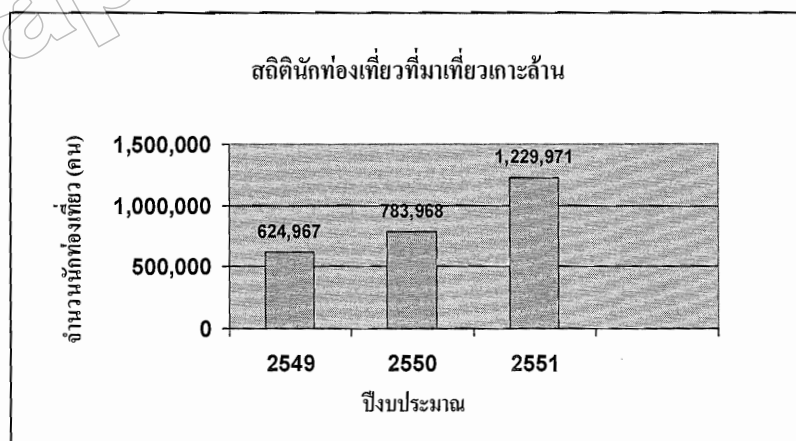
เมืองพัทยาเริ่มเป็นที่รู้จักตั้งแต่ พ.ศ. 2502 เนื่องจากวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ.2502 ทหารอเมริกัน จำนวนประมาณ 400 - 500 คน เดินทางจากจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งที่นั่นมีฐานทัพของทหารอเมริกันอยู่ ได้เดินทางมาท่องเที่ยวที่เมืองพัทยา และเข้าบ้านตากอากาศของพระยาสุนทรบริเวณตอนใต้ของหาด โดยผลัดกันมาพักผ่อนเป็นงวด ๆ ละ 1 สัปดาห์ จากพฤติกรรมของทหารอเมริกันนี้ จึงกลายเป็นจุดเริ่มต้นของการท่องเที่ยวเมืองพัทยา จากสภาพหมู่บ้านชายทะเลที่เงียบสงบ กลายมาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวตากอากาศที่มีบริการสิ่งอำนวยความสะดวก และความบันเทิงไว้บริการแก่นักท่องเที่ยวอย่างทันสมัย และสมบูรณ์แบบดังที่พบเห็นในสภาพปัจจุบันเป็นเมืองท่องเที่ยวชายทะเลที่มีชื่อเสียงที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศ มีสถานที่ท่องเที่ยวมากมายทั้งทางบก และทางน้ำ ต่อมาหมู่บ้านพัทยาก็ถูกพัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยวขึ้นชื่อในระดับนานาชาติเป็นที่รู้จักไปทั่วทุกมุมโลก อย่างเช่นปัจจุบัน พัทยานอกจากชายหาดพัทยาแล้วยังมีสถานที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ อีกมากมายที่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว เช่น เกาะล้าน เป็นต้น (อาคม เศรษฐา, ม.ป.ป., หน้า 132)

เกาะล้าน หรือที่รู้จักกันในนาม “เกาะปะการัง” นั้น เป็นที่นิยมในหมู่นักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นอย่างมาก เหตุที่เรียกเกาะล้านว่าเกาะปะการังนั้น เนื่องจากใต้ทะเลของบริเวณเกาะล้านเต็มไปด้วยปะการังที่สวยงามหลายชนิด และประกอบไปด้วยหมู่เกาะเล็ก ๆ ซึ่งรวมถึง เกาะครก และเกาะสาก เกาะล้านนั้น เป็นเกาะที่มีหาดทรายสีขาว น้ำทะเลสีน้ำเงินเข้มไปถึงสีเขียวเช่นเดียวกับทะเลอันดามัน เหมาะสำหรับการดำน้ำดูปะการัง (สนอร์กเกิล) เกาะล้าน เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติมานาน เพราะอยู่ใกล้กับพัทยานมาก ตามเกาะมีหาดทรายขาวละเอียดและแนวปะการัง มีหลายหาด จึงเหมาะกับนักท่องเที่ยวทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่ต้องการความสนุกสนานจากเครื่องเล่นนันทนาการ เจ็ทสกี เรือกล้วย กิจกรรมบนชายหาด หากเป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติก็นิยมนั่งเล่นและนอนอาบแดดริมหาด (เกาะล้าน, ออนไลน์, 2552)

เกาะล้าน เป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุดตั้งอยู่ในแนวขนานกับหาดพัทยา จังหวัดชลบุรี อยู่ห่างจากอ่าวพัทยาระยะทาง 7.5 กิโลเมตร ตัวเกาะกว้าง 2 กิโลเมตร ยาว 5 กิโลเมตร เกาะล้านมีหาด

ทรายขาวนวล มีแนวปะการังมากมาย นักท่องเที่ยวสามารถนั่งเรือท่องกระจกหรือดำน้ำดูปะการังได้ ซึ่งมีหาดทรายที่เลื่องชื่อ ได้แก่ หาดตาแหวน อยู่ทางเหนือของเกาะ มีหาดทรายยาวประมาณ 750 เมตร เป็นหาดที่มีร้านค้าต่าง ๆ มากมาย เรือท่องเที่ยวมักมาจอดบริเวณนี้เป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากมีหาดทรายขาวและสวยงาม หาดเทียน และหาดแสม อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของเกาะล้าน หาดทรายยาวประมาณ 700 เมตร และ 100 เมตร ตามลำดับ จัดเป็นหาดที่สวยงามและน่าประทับใจอีกแห่งหนึ่งของเกาะ โดยเฉพาะบริเวณหาดเทียน มีความเงียบสงบและสะอาด ปัจจุบันมีร้านค้าไว้บริการนักท่องเที่ยวอยู่บ้าง หาดตาพัน อยู่ทางทิศตะวันตกของเกาะ หาดยาวประมาณ 500 เมตร บนหาดมีเพิงพักชั่วคราว สำหรับนักท่องเที่ยวเฉพาะวันเสาร์ อาทิตย์ หรือวันหยุด เรือท่องเที่ยวมักมาจอดบริเวณหน้าหาดตลอดไปจนถึงหาดเทียนและหมู่เกาะใกล้เคียง ซึ่งจะมีปะการังอยู่โดยตลอด หาดนวล อยู่ทางทิศใต้ของเกาะ ชายหาดยาวประมาณ 450 เมตร เป็นหาดที่มีโรงแรมตั้งอยู่ มีนักท่องเที่ยวมาพักผ่อนพอสมควรบริเวณนี้ เป็นแหล่งดูปะการังที่น่าสนใจอีกหาดหนึ่ง นอกจากนี้แล้วยังมีหาดแหลมหัวโขน หาดทองกลาง แหลมถั่วแระ ฯลฯ ที่เป็นจุดท่องเที่ยวที่น่าสนใจ สำหรับกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวนิยมไปเล่นกันที่เกาะล้าน ได้แก่ เล่นน้ำดูปะการัง เล่นเรือลากรีมชูชีพ เรือสกี เรือสกีวอเตอร์ เป็นต้น (สุทธิชัย ปทุมล่องทอง, 2549, หน้า 17)

ปัจจุบันเกาะล้าน เริ่มเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติมากขึ้น จะเห็นได้จากการเก็บข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวเกาะล้าน ของงานการท่องเที่ยวสำนักงานเมืองพัทยา สาขาเกาะล้าน พบว่า เกาะล้านมีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2551 ที่ผ่านมามีนักท่องเที่ยวเดินทางมาที่เกาะล้านเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 36.26 จากปี 2550 (สำนักงานเมืองพัทยา สาขา เกาะล้าน งานการท่องเที่ยว, 2551)

ภาพที่ 1 แผนภูมิแสดงสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวเกาะล้าน

ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่า จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวเกาะล้านมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี เพราะเกาะล้านเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่ง และนักท่องเที่ยวให้ความสนใจ เนื่องจากเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้กรุงเทพฯ การคมนาคมสะดวกเป็นที่นิยมแพร่หลายของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ เกาะล้านจึงต้องมีการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี จนอาจทำให้เกิดปัญหาในด้านต่าง ๆ ตามมา เช่น ระบบสาธารณสุขไม่เพียงพอกับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น จำนวนเรือโดยสาร จำนวนห้องพัก ระบบไฟฟ้า และระบบประปา ไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวและประชาชนในพื้นที่ นอกจากนี้ยังส่งผลให้ปริมาณขยะเพิ่มมากขึ้น จนทำให้ความสะอาดบนพื้นที่เกาะล้านลดน้อยลง ในส่วนของการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว เมื่อมีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ทำให้ผู้ประกอบการ ร้านอาหาร ร้านค้า รถจักรยานยนต์เช่า และรถสองแถว เพิ่มมากขึ้นตามจำนวนของนักท่องเที่ยว ทำให้เกิดปัญหาในการจัดระเบียบ และบางรายเอาเร็ดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว โดยการคิดค่าบริการหรือราคาอาหารแพงเกินควร ทำให้นักท่องเที่ยวไม่ประทับใจ และอาจไม่อยากกลับมาท่องเที่ยวที่เกาะล้านอีก

การศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้านนี้ จึงต้องการทราบความคิดเห็นและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวก็คือผู้บริโภค ซึ่งจะทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นสำนักงานเมืองพัทยา สาขาเกาะล้าน ที่ดูแลพื้นที่เกาะล้าน ทั้งด้านการอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัย รวมทั้งธุรกิจแหล่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสถานบันเทิง ร้านอาหาร โรงแรมที่พัก และกิจกรรมอื่น ๆ ในพื้นที่เกาะล้าน ทราบถึงความคิดเห็นและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นข้อมูลให้แก่ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบที่เกี่ยวข้อง นำไปเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดแนวทางพัฒนาในพื้นที่เกาะล้านให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ดีและมีคุณค่าต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือน ภูมิลำเนา และพฤติกรรมการท่องเที่ยวด้านระยะเวลาที่พัก และค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยว

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา

สำหรับตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือน ภูมิฐานะ และพฤติกรรมการท่องเที่ยวด้านระยะเวลาที่พัก และค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยว

1.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว และด้านการบริการการท่องเที่ยว

2. ขอบเขตด้านพื้นที่ การวิจัยครั้งนี้ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา

3. ขอบเขตด้านเวลา ในการวิจัยครั้งนี้ทำการวิจัย และเก็บข้อมูลในช่วงเดือนกรกฎาคม 2552 ถึง พฤษภาคม 2553

นิยามศัพท์เฉพาะ

นักท่องเที่ยว หมายถึง นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ในช่วงเดือนเมษายน 2553

การท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน หมายถึง การทำกิจกรรมทั้งทางบกทางน้ำ การพักผ่อน และท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกของนักท่องเที่ยวทางความคิด ความเชื่อ และการตัดสินใจเกี่ยวกับข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่ง ต่อความเหมาะสมของการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ใน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว และด้านบริการการท่องเที่ยว

1. ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง ความเป็นธรรมชาติ ความสมบูรณ์ ความสวยงาม ความสะอาดของภูเขา จุดชมวิว ชายหาด และทรัพยากรทางทะเลในพื้นที่เกาะล้าน ความใสของน้ำทะเล ชื่อเสียง และความหลากหลายของกิจกรรมในพื้นที่เกาะล้าน

2. ด้านบริการการท่องเที่ยว หมายถึง ความเพียงพอ ความสะดวก ความปลอดภัยของที่พักร้านอาหาร ร้านค้าที่จำหน่ายของที่ระลึก และเรือที่ให้บริการมายังเกาะล้าน รวมถึงความเหมาะสมของราคาสินค้า ราคาบริการต่าง ๆ และราคาของกิจกรรมทางบกและทางน้ำ

พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของนักท่องเที่ยวในการเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน อันได้แก่ วัตถุประสงค์หลักในการเดินทาง ลักษณะการเดินทาง พาหนะ

ในการเดินทางทั้งทางบกและทางน้ำ พาหนะที่ใช้ในการเดินทางบนเกาะล้าน ระยะเวลาที่พัก จำนวนครั้งที่เดินทางมาเกาะล้าน ช่วงเวลาในการเดินทาง กิจกรรมที่ทำในการมาท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวบนเกาะล้าน และประเภทสื่อที่ใช้ในการตัดสินใจเดินทาง

1. วัตถุประสงค์หลักในการเดินทาง หมายถึง วัตถุประสงค์ของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่เกาะล้าน เพื่ออะไร เช่น เพื่อท่องเที่ยว พักผ่อน เยี่ยมบ้าน เยี่ยมเพื่อน ทำธุรกิจ อบรม ประชุม หรือสัมมนา

2. ลักษณะการเดินทาง หมายถึง การเดินทางมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวว่ามาอย่างไร กับใคร เช่น มาคนเดียว มากับเพื่อน มากับญาติ มากับครอบครัว มากับบริกรนำเที่ยว หรือมากับหน่วยงาน

3. พาหนะทางบก และทางน้ำ ในการเดินทาง หมายถึง พาหนะทางบกที่ใช้ในการเดินทางมายังท่าเทียบเรือแหลมบาลีฮาย เช่น รถประจำทาง รถบัสนำเที่ยว รถสองแถว รถยนต์ส่วนตัว รถจักรยานยนต์ หรือรถตู้โดยสาร ส่วนพาหนะทางน้ำที่ใช้ในการเดินทางมายังเกาะล้าน เช่น เรือโดยสารประจำทาง เรือโดยสารนำเที่ยว หรือเรือเร็ว

4. พาหนะที่ใช้ในการเดินทางบนเกาะล้าน หมายถึง พาหนะที่นักท่องเที่ยวใช้ในการเดินทางท่องเที่ยวบนเกาะล้าน เช่น รถจักรยาน รถจักรยานเสือภูเขา รถจักรยานยนต์รับจ้าง รถจักรยานยนต์เช่า รถสองแถวประจำทาง รถสองแถวเช่านำเที่ยว หรือไม่ได้ใช้พาหนะในการเดินทางเลย

5. ระยะเวลาที่พัก หมายถึง ระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวมาพักในเกาะล้าน จำนวนวันที่พักค้างแรม รวมถึงการเดินทางแบบมาเช้าเย็นกลับ

6. จำนวนครั้งที่เดินทางมาเกาะล้าน หมายถึง จำนวนครั้งที่นักท่องเที่ยวเคยเดินทางท่องเที่ยวที่เกาะล้าน

7. ช่วงเวลาในการเดินทาง หมายถึง ช่วงเวลาที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวที่เกาะล้าน เช่น วันธรรมดา วันหยุดเสาร์ - อาทิตย์ วันหยุดนักขัตฤกษ์ หรือขึ้นอยู่กับโอกาส

8. กิจกรรมที่ทำในการมาท่องเที่ยว หมายถึง กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวทำเมื่อเดินทางมาท่องเที่ยวที่เกาะล้าน เช่น พักผ่อน ชมทิวทัศน์ เล่นน้ำทะเล ดำน้ำดูปะการัง เล่นเรือเจ็ตสกี เรือลากกล้วย ยิงปืน ปั่นจักรยานเสือภูเขา นวดแผนโบราณ เล่นกีฬา ดักหม ซื่อของที่ระลึก อบรม ประชุม และสัมมนา

ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยว หมายถึง จำนวนเงินที่ใช้เป็นค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวบนเกาะล้าน เช่น ค่าอาหาร ค่าที่พัก ค่าทำกิจกรรมต่าง ๆ และค่าซื้อของที่ระลึกของฝาก

ประเภทสื่อที่ใช้ในการตัดสินใจเดินทาง หมายถึง สื่อที่นักท่องเที่ยวใช้ในการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวที่เกาะล้าน เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต หนังสือเกี่ยวกับการท่องเที่ยว และการบอกต่อ การชักชวน หรือเพื่อนแนะนำ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงความคิดเห็นและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา
2. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ประกอบการต่าง ๆ ในการนำข้อมูลไปเป็นแนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ดีและมีคุณค่า
3. เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการนำไปประยุกต์ใช้ สำหรับศึกษาวิจัยประเด็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่มีลักษณะเดียวกัน

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา” ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
2. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม
3. แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
4. ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ในการศึกษา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดในการศึกษา

แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

ความหมายของความคิดเห็น

พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2524, หน้า 249) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า เป็นข้อพิจารณาว่าเป็นจริงจากการใช้ปัญญาความคิดประกอบถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไปก็ตาม

เสริมพันธ์ สาริมาณ (2544, หน้า 13) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้ว่า เป็นการแสดงออกทางความรู้สึก ความคิด ความเชื่อ และการตัดสินใจเกี่ยวกับข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือการประเมินจากสถานการณ์ต่าง ๆ การแสดงออกถึงความคิดเห็นจะมีผลต่อเนื่องมาจากอารมณ์ พื้นฐานความรู้ ภูมิหลังทางสังคม และสภาพความจริงในขณะนั้น ความคิดเห็นไม่อาจบอกได้ว่า ถูกต้องหรือไม่ อาจจะได้รับยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นก็ได้ ซึ่งความคิดเห็นสามารถเปลี่ยนแปลงได้ เมื่อเวลาเปลี่ยนไป

ปาริชาติ สังขทิพย์ (2546, หน้า 7) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้ว่า เป็นการแสดงออกของบุคคลทางอารมณ์ ความรู้สึกหรือทางความเชื่อต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือเหตุการณ์ใด เหตุการณ์หนึ่ง โดยไม่ต้องมีหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไป แล้วนำไปสู่การแปลความหมาย หรือการคาดคะเน โดยอาศัยความรู้ อารมณ์ ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมขณะนั้น เป็นพื้นฐาน

การแสดงออก ซึ่งอาจจะถูกต้องหรือไม่ก็ได้ อาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธก็ได้ นอกจากนี้ ความคิดเห็นยังอาจเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและแสดงออกได้ทั้งในทางบวกและทางลบก็ได้ ผ่านทางคำพูด การเขียน หรือเครื่องหมายสัญลักษณ์

นงนุช วรรณิ (2546, หน้า 7) เป็นการแสดงออกด้านความรู้สึกต่อสถานการณ์หนึ่ง อาจมีผลมาจากอารมณ์ ความรู้สึก และสภาพแวดล้อมในขณะนั้น ความคิดเห็นสามารถเปลี่ยนแปลงได้ เมื่อเวลาเปลี่ยนไป ความคิดเห็นไม่สามารถบอกได้ว่าถูกต้องหรือไม่ อาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นก็ได้

ธนยศ ปานขาว (2548, หน้า 5) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้ว่า เป็นความเชื่อ การตัดสินใจ การแสดงออกด้านความรู้สึก หรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยมีอารมณ์ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมในขณะนั้นเป็นพื้นฐานการแสดงออก ซึ่งอาจถูกต้องหรือไม่ก็ตาม อาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นก็ได้ ความคิดเห็นนี้อาจเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา และความคิดเห็นนั้นอาจแสดงได้ด้วยคำพูดหรือการเขียนก็ได้

รุจิศา พูนประชาสิน (2548, หน้า 11) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้ว่า เป็นความรู้สึกของบุคคลที่แสดงออกมาให้ผู้อื่นได้รับรู้รวมไปถึงการประเมินค่าที่เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือประเด็นใดประเด็นหนึ่ง การลงความเห็นอาจจะเป็นในลักษณะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้เนื่องมาจากสถานการณ์สิ่งแวดล้อม การติดต่อกับภายนอก การเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ และการพบปะสังสรรค์ประจำวัน

พ.อ. ไมตรี เตชานูบาล (2549, หน้า 20) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้ว่า เป็นความรู้สึกนึกคิดของคนทีแสดงออกถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ในอันที่จะพิจารณาถึงข้อเท็จจริง หรือประเมินผลจากสถานการณ์สิ่งแวดล้อม อาจจะเป็นไปในทางเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยต่อสิ่งนั้นก็

อัญชติ จันทลอย (2549, หน้า 7) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้ว่า เป็นการแสดงความคิด ความเชื่อ ทศนคติ หรือการวินิจฉัย พิจารณา ความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจทำด้วยคำพูด หรือการเขียนก็ได้ ซึ่งอาจเกิดจากการประเมินผลสิ่งนั้น โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ อารมณ์ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในขณะนั้นเป็นพื้นฐานการแสดงออก ความคิดเห็นนี้อาจเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา และบุคคลอื่นอาจเห็นด้วยหรือไม่ก็ได้

จากแนวความคิดของบุคคลที่กล่าวมาข้างต้นมีความเห็นคล้ายกันว่า ความคิดเห็นหมายถึง การแสดงออกของบุคคลทางด้านความรู้ ความคิด ความเชื่อ และการตัดสินใจเกี่ยวกับข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยไม่ต้องมีหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไป แล้วนำไปสู่การแปลความหมาย หรือการคาดคะเน โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ อารมณ์ ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมขณะนั้น เป็นพื้นฐานการแสดงออก ซึ่งอาจจะถูกต้องหรือไม่ก็ได้ อาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธ

ก็ได้ นอกจากนี้ความคิดเห็นยังอาจเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและแสดงออกได้ทั้งในทางบวก และทางลบก็ได้ ผ่านทางคำพูด การเขียน หรือเครื่องหมายสัญลักษณ์

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

ความคิดเห็นเป็นเรื่องของแต่ละบุคคลที่แสดงออกต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งเรื่องเดียวกัน ก็ไม่จำเป็นที่บุคคลต้องมีความคิดเห็นคล้ายคลึงกันหรือเหมือนกันเสมอไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ ปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่ได้รับ ว่ามีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็นในเรื่องนั้น ๆ มากน้อย เพียงใด

ทั้งนี้ ฟอสเตอร์ (Foster, 1952, p. 119) ได้สรุปเกี่ยวกับความคิดเห็นว่า เกิดจากมูลเหตุ 2 ประการ คือ

1. ประสบการณ์ที่บุคคลมีต่อสิ่งของ บุคคล หมู่คณะ เรื่องราวหรือสถานการณ์ต่าง ๆ โดยความคิดเห็นจะเกิดขึ้นในตัวบุคคล จากการได้พบเห็น ความคุ้นเคย ซึ่งถือว่าเป็นประสบการณ์ตรง และจากการได้ยิน ได้ฟัง ได้เห็นรูปถ่าย หรืออ่านจากหนังสือ โดยไม่ได้พบเห็นของจริง ถือว่าเป็นประสบการณ์ทางอ้อม

2. ระบบค่านิยม และการตัดสินใจค่านิยม ที่หากแต่ละกลุ่มมีค่านิยม และการตัดสินใจค่านิยม ไม่เหมือนกัน ความคิดเห็นในสิ่งต่าง ๆ ก็แตกต่างกันไปด้วย

นอกจากมูลเหตุข้างต้นแล้ว ออสแคมป์ (Oskamp, 1977, pp. 119 - 133) ได้กล่าวถึงปัจจัย ที่มีอิทธิพลต่อการเกิดความคิดเห็น นอกเหนือจากประสบการณ์ คือ

1. ปัจจัยทางพันธุกรรม และสรีระ ได้แก่ ภาวะต่าง ๆ ของบุคคลที่ใช้รับรู้ความผิดปกติ ของภาวะความบกพร่องของภาวะสัมผัส ซึ่งมีผลต่อความคิดเห็น ไม่ดีต่อบุคคลภายนอก

2. อิทธิพลของผู้ปกครอง คือ เมื่อเป็นเด็กผู้ปกครองจะเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิด และให้ข้อมูลแก่เด็ก ได้มาก ซึ่งจะมีผลต่อพฤติกรรมและความคิดเห็นของเด็กด้วย

3. ทัศนคติและความคิดเห็นของกลุ่ม คือ เมื่อบุคคลเจริญเติบโตย่อมจะต้องมีกลุ่มและสังคม ดังนั้นความคิดเห็นของกลุ่มเพื่อน กลุ่มอ้างอิง หรือการอบรมสั่งสอนในโรงเรียน หน่วยงาน ที่มีความคิดเห็นเหมือนหรือแตกต่างกัน ย่อมจะส่งผลต่อความคิดเห็นของบุคคลด้วย

4. สื่อมวลชน คือ สื่อต่าง ๆ ที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวัน อันได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร เป็นปัจจัยอันหนึ่งที่มีผลต่อความคิดเห็นของบุคคล

สำหรับปัจจัยด้านความรู้ที่ส่งผลต่อความคิดเห็นนั้น นิรุติ พัฒนรัฐ (2540, หน้า 15) ได้สรุปว่า การแสดงความคิดเห็นของบุคคล ไม่ว่าจะด้วยการพูด การเขียน ต้องอาศัยพื้นฐานความรู้เดิม ประสบการณ์ที่บุคคลได้รับ ตลอดจนสภาพแวดล้อมของบุคคลนั้นเป็นหลักในการแสดงความคิดเห็นทั้งสิ้น

นอกจากนั้น ชัยพงษ์ โชติวรรณ (2541, หน้า 15) ได้เสนอว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น นอกจากจะเป็นการอบรมของครอบครัว กลุ่ม และสังคมที่เกี่ยวข้อง การศึกษา และสื่อมวลชน เหมือนนักวิชาการดังกล่าวข้างต้นแล้ว วัฒนธรรมประเพณี ยังส่งผลต่อความคิดเห็นด้วย โดยบุคคลได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมและประเพณีใด ก็ย่อมปฏิบัติไปตามวัฒนธรรมและประเพณีนั้น ๆ และมักจะมีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมและประเพณีของตนไปในทางที่ดีด้วย

วิธีวัดความคิดเห็น

เบสท์ (Best, 1977, p. 171) ได้เสนอแนะว่า วิธีที่ง่ายที่สุดในการที่จะบอกถึงความคิดเห็นก็คือ การแสดงให้เห็นถึงจำนวนร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อความเพราะจะทำให้เห็นว่าความคิดเห็นจะออกมาในลักษณะเช่นไร

พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ (2531, หน้า 3) ได้เขียนในเอกสารบรรยายของคณะสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เรื่อง การวัดทัศนคติกล่าวถึง การสร้างมาตรวัดทัศนคติ หรือความคิดเห็นมีอยู่ด้วยกันหลายวิธีแต่วิธีที่แพร่หลายหลายมี 4 วิธี คือ

1. วิธีของเทอร์สตัน (Thurston's scale) เป็นวิธีสร้างมาตรวัดออกเป็นปริมาณแล้วเปรียบเทียบกับตำแหน่งของความคิดเห็นหรือทัศนคติไปในทางเดียวกัน และเสมือนว่าเป็น scale ที่มีช่วงห่างกัน (equal - appearing intervals)
2. วิธีกัตต์แมน (Guttman's scale) เป็นวิธีวัดทัศนคติหรือความคิดเห็นในแนวเดียวกัน และสามารถจัดอันดับข้อความทัศนคติสูงต่ำแบบเปรียบเทียบกันละกันได้จากอันดับต่ำสุดถึงสูงสุดได้ และแสดงถึงการสะสมของข้อแสดงความคิดเห็น
3. วิธีจำแนกแบบ S - D Scale (semantic differential scale) เป็นวิธีวัดทัศนคติหรือความคิดเห็น โดยอาศัยคู่คำศัพท์ที่มีความหมายตรงกันข้าม (Bipolar Adjective) เช่น ดี - เลว ขยัน - ขี้เกียจ เป็นต้น
4. วิธีวัดแบบลิเคิท์ (Likert's scale) เป็นวิธีสร้างมาตรวัดทัศนคติที่นิยมแพร่หลาย เพราะเป็นวิธีการสร้างมาตรวัดที่ง่าย ประหยัดเวลา ผู้ตอบสามารถแสดงทัศนคติในทางขึ้นชอบ หรือไม่ชอบ โดยจัดอันดับความขึ้นชอบ ซึ่งอาจมีคำตอบให้เลือก 5 หรือ 4 คำตอบ และให้คะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 หรือ +2, +1, 0, -1 และ -2 ตามลำดับการให้คะแนน positive หรือทาง negative

วิธีวัดความคิดเห็นนั้น โดยมากจะใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์โดยให้ผู้ที่ตอบคำถามเลือกตอบ ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามสำหรับวัดความคิดเห็นตามมาตรวัดแบบลิเคิท์ (Likert's scale) ซึ่งแบ่งน้ำหนักความคิดเห็น เป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม

ความหมายของพฤติกรรม

ปนิพรรณ จันทรนิภา (2546, หน้า 7) ได้ให้ความหมายไว้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำทุกอย่างของมนุษย์ไม่ว่าการกระทำนั้นผู้กระทำจะทำโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ตาม และไม่ว่าการกระทำนั้นจะพึงประสงค์หรือไม่พึงประสงค์ก็ตาม ดังนั้น การเดิน การยืน การคิด การตัดสินใจ การปฏิบัติตามหน้าที่ การละทิ้งหน้าที่เป็นพฤติกรรมทั้งสิ้น

ชนรัฐ สมหวังประเสริฐ (2546, หน้า 15) ได้ให้ความหมายไว้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำใด ๆ ก็ตาม ซึ่งสามารถสังเกตได้โดยบุคคลอื่น หรือโดยการใช้เครื่องมือ พฤติกรรมมิได้หมายความเฉพาะแต่เพียงการแสดงออกทางด้านร่างกายภายนอกเท่านั้น ยังรวมไปถึงการกระทำหรือกิจกรรมภายในความรู้สึกของบุคคลด้วย

บุศรา สุกใส (2547, หน้า 5) ได้ให้ความหมายไว้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำ หรือ การปฏิบัติของตนเองที่เป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมาย หรือเป็นกิจกรรมการกระทำต่าง ๆ ที่ผ่านการใคร่ครวญแล้ว หรือเป็นอย่างไม่รู้ตัว สามารถวัดและตรวจสอบได้

วัลภา แซ่อึ้ง (2548, หน้า 16) ได้ให้ความหมายไว้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือ การแสดงออกของบุคคลต่อสถานการณ์หนึ่งสถานการณ์ใด หรือมีสิ่งกระตุ้นต่าง ๆ โดยการกระทำนั้นเป็นไปอย่างรู้ตัว หรือเป็นไปอย่างไม่รู้ตัว อาจเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ถึงแม้บุคคลสามารถสังเกตการกระทำนั้นได้หรือไม่ก็ตาม แต่สามารถใช้เครื่องมือทดสอบได้

ธีรวุฒิ เกตุลอย (2548, หน้า 13) ได้ให้ความหมายไว้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือกิจกรรมทุกประเภทที่มนุษย์แสดงออกมาให้ปรากฏทางร่างกาย ซึ่งก็คือ พฤติกรรมภายนอก และรวมทั้งความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ ที่ไม่สามารถปรากฏให้เห็นได้ เรียกว่า พฤติกรรมภายใน พฤติกรรมของมนุษย์แสดงออกในรูปแบบต่าง ๆ ที่เป็นกระบวนการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของตน

จากแนวความคิดของบุคคลที่กล่าวมาข้างต้นมีความเห็นคล้ายกันว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของบุคคล ไม่ว่าจะการกระทำนั้นผู้กระทำจะทำโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ตาม เป็นการแสดงออกมาทางด้านร่างกายภายนอกและการแสดงออกทางภายใน คือ ความรู้สึกของบุคคลด้วย และไม่ว่าการกระทำนั้นจะพึงประสงค์หรือไม่พึงประสงค์ก็ตาม บุคคลอื่นสามารถสังเกตการกระทำนั้น และสามารถวัดหรือตรวจสอบได้

พฤติกรรมของบุคคลเป็นปฏิกริยากับสภาพแวดล้อม อาจสังเกตได้หรือสังเกตไม่ได้ แต่สามารถวินิจฉัยได้ว่ามีหรือไม่มี โดยใช้วิธีการหรือเครื่องมือทางจิตวิทยา (สุรพงษ์ โสชนะเสถียร, 2535 อ้างถึงใน เมธา คงเมือง, 2542)

1. พฤติกรรมด้านความรู้ความเข้าใจ (cognitive domain) ซึ่งพฤติกรรมด้านนี้เกี่ยวข้องกับ การเรียนรู้ การจำ ความคิด ข้อเท็จจริงต่าง ๆ รวมทั้งการพัฒนาความสามารถ และทักษะทางปัญหา การใช้วิจารณญาณเพื่อประกอบการตัดสินใจ

พฤติกรรมด้านความรู้ความเข้าใจ จะประกอบด้วย ความสามารถระดับต่าง ๆ ซึ่งเริ่มจาก ความรู้ในระดับต่าง ๆ และเพิ่มการใช้ความคิดและพัฒนาสติปัญญาขึ้นเรื่อย ๆ โดยมีความรู้ ความ เข้าใจ การแปลความหมาย การให้ความหมายคาดคะเน และสามารถในการนำไปใช้ รวมทั้ง ความสามารถในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ได้

2. พฤติกรรมด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ (affective domain) เป็นความสนใจ ความรู้สึก ทำที่ ความชอบ พฤติกรรมด้านนี้เกิดขึ้นภายใน ซึ่งต้องใช้เครื่องมือพิเศษในการวัดพฤติกรรม

3. การตอบสนอง (response) เป็นการตอบสนองสภาวะการณ์หรือสิ่งเร้าต่าง ๆ พฤติกรรม ในขั้นการตอบสนองจะมีลักษณะของความยินดี เต็มใจ และพอใจที่จะตอบสนอง

องค์ประกอบของพฤติกรรม

ครอนบาช (ปกิจ พรหมยาน, 2531, หน้า 29 อ้างถึงใน คานินทร์ กิจนิจิ, 2540) ได้ อธิบายพฤติกรรมของบุคคลเกิดขึ้นเพราะองค์ประกอบ 7 ประการ ดังนี้

1. ความมุ่งหมาย (goal) เป็นความต้องการหรือวัตถุประสงค์ที่ทำให้เกิดกิจกรรม คนเรา ต้องทำกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการที่เกิดขึ้น กิจกรรมบางอย่างก็ให้ความพอใจหรือสนอง ความต้องการได้ทันที แต่ความต้องการหรือวัตถุประสงค์บางอย่างก็ใช้เวลานานจึงจะสามารถบรรลุ ความต้องการ คนเราจะมีความต้องการหลาย ๆ อย่างในเวลาเดียวกัน และมักจะต้องเลือกสนองตอบ ความต้องการที่รีบด่วนก่อน และสนองความต้องการที่ห่างออกไปในภายหลัง

2. ความพร้อม (readiness) หมายถึง ระดับวุฒิภาวะหรือความสามารถที่จำเป็นในการทำ กิจกรรมเพื่อสนองความต้องการ คนเราไม่สามารถสนองตอบความต้องการได้หมดทุกอย่าง ความต้องการบางอย่างอยู่นอกเหนือความสามารถของเรา

3. สถานการณ์ (situation) เป็นเหตุการณ์ที่เปิดโอกาสให้เลือกทำกิจกรรม เพื่อสนอง ความต้องการ

4. การแปลความหมาย (interpretation) ก่อนที่คนเราจะทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งลงไป เราจะต้องพิจารณาสถานการณ์เสียก่อน แล้วตัดสินใจเลือกวิธีที่คาดว่าจะให้ความพอใจมากที่สุด

5. การตอบสนอง (response) เป็นการทำกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการ โดยวิธีการ ที่ได้เลือกแล้วในขั้นการแปลความหมาย

6. ผลที่ได้รับหรือผลที่ตามมา (consequence) เมื่อทำกิจกรรมแล้วย่อมได้รับผลจากการกระทำนั้น ผลที่ได้รับอาจตรงตามที่คาดคิดไว้ (confirm) หรืออาจตรงกันข้ามกับความหมาย (contradict) ก็ได้

7. ปฏิกริยาต่อความผิดหวัง (reaction to thrashing) หากคนเราไม่สามารถสนองความต้องการได้ ก็กล่าวได้ว่าเราประสบกับความผิดหวัง ในกรณีเช่นนี้เราอาจจะย้อนกลับไปแปลความหมายเสียใหม่ และเลือกวิธีการตอบสนองใหม่ก็ได้

นักศึกษาด้านมานุษยวิทยาหลายท่านได้ให้ข้อสรุปเกี่ยวกับพลังที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ไว้ดังนี้ (เพ็ญจันทร์ สุทธิพิเชษฐกุล, 2534 อ้างถึงใน คานินทร์ กิจนิจิ, 2540)

1. มนุษย์แต่ละคนมีแรงขับ และพลังที่จะต้องประพฤติปฏิบัติ เพื่อความอยู่รอดในชีวิต และความมั่นคงแห่งชีวิต อันเป็นความจำเป็นพื้นฐานของสัตว์ทั้งหลาย เช่น ความอยู่รอดในชีวิตประจำวัน

2. มนุษย์แต่ละคนเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมที่หลอมรวมตัว จึงมักต้องประพฤติปฏิบัติไปตามครรลองของสังคมแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายส่วนตัว

3. พลังทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อมนุษย์มากที่สุด ได้แก่ ครอบครัวของบุคคลนั้นเอง เพื่อนบ้าน กลุ่มเพื่อนฝูง ตลอดจนกลุ่มอ้างอิงหรือผู้นำทางความคิดในชุมชน

4. ความจำเป็นเบื้องต้นของชีวิตมนุษย์และประสบการณ์ได้หล่อหลอมให้เกิดเป็นรูปแบบของมนุษย์แต่ละคนที่เรียกว่า บุคลิกภาพ

5. แม้ว่ามนุษย์แต่ละคนจะมีบุคลิกภาพของตนเองก็ตาม เมื่อมนุษย์รวมกันอยู่ในกลุ่มเดียวกัน มีผลประโยชน์ร่วมกันภายในสิ่งแวดล้อมเช่นเดียวกัน ก็ย่อมเกิดเป็นบุคลิกภาพของกลุ่มขึ้นได้ ซึ่งจะมีผลต่อการแสดงออกของกลุ่มด้วย จะพบว่าคนบางกลุ่มมีลักษณะก้าวร้าว รุกราน บางกลุ่มมีลักษณะหัวโบราณ ฯลฯ เป็นต้น

6. มนุษย์จะมีสัญลักษณ์ในการสื่อความหมาย ที่เรามีต่อโลกรอบตัวเราออกมาในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งเราสามารถสืบสาวไปถึงพลังภายในที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมนั้น ๆ ได้ เช่น เราจะนึกถึงภาพของผู้ที่นิยมฟังเพลงสากลว่า เป็นบุคคลเช่นไร ซึ่งแตกต่างกับบุคคลที่นิยมฟังเพลงไทยเดิม

การศึกษาถึงสาเหตุของพฤติกรรมของคนเรานั้น นักจิตวิทยาได้เห็นพ้องต้องกันว่าจิตลักษณะที่ทำนายพฤติกรรมได้แม่นยำที่สุด คือ ทักษะคติของบุคคลที่มีต่อพฤติกรรมนั้น

การกระทำหรือพฤติกรรมใด ๆ ของคนเราส่วนใหญ่ ตามปกติมักเกิดจากทักษะคติของบุคคลนั้น ทักษะคติจึงเป็นเสมือนเครื่องควบคุมการกระทำของบุคคลพฤติกรรมส่วนใหญ่ของคน ถูกควบคุมด้วยทักษะคติของเรา ถ้าเราต้องการพยากรณ์และควบคุมพฤติกรรมของคนเราต้องศึกษาเรื่องทักษะคติอย่างกว้างขวางลึกซึ้ง

โดยทั่วไปการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวให้บุคคลเปลี่ยนพฤติกรรมนั้น สามารถเกิดได้ทุกระดับ ตั้งแต่กลุ่มไปจนถึงระดับสังคม การโน้มน้าวพฤติกรรมในทุกระดับสังคมอาจผ่านสื่อต่าง ๆ โดยอาศัยวิธีการ ดังนี้ (อรวรรณ ปิลันธน์โอวาท, 2542, หน้า 40)

1. การปลุกเร้าอารมณ์ (emotional arousal) เพื่อให้เกิดการตื่นเต้นเร้าใจในการติดตามไม่ว่าด้วยเสียงหรือภาพ หรือทั้งเสียงและภาพ เช่น บรรยากาศในการประกาศปฏิวัติรัฐประหาร สถานการณ์ที่น่าวิตกและน่าเป็นห่วงต่าง ๆ

2. การเห็นอกเห็นใจ (empathy) โดยการแสดงความอ่อนโยน เสียสละ และความกรุณาปราณี ขอมแพ้ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้อาจโน้มน้าวใจให้ผู้คนยอมรับได้ เช่น คนไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้ผู้สมัคร ส.ส. รายหนึ่ง ก็เพราะเห็นใจที่ผู้สมัครคนนั้นถูกโจมตีจากผู้สมัครคนอื่น ๆ

3. การสร้างแบบอย่างขึ้นในใจ (internalized norms) เป็นการสร้างมาตรฐานอย่างหนึ่งขึ้น เพื่อให้มาตรฐานนั้นปลูกศรัทธา และเป็นตัวอย่างแก่ผู้รับสารที่จะต้องปฏิบัติตาม

4. การให้รางวัล (reward) เช่น การลดแลก แจก แถมในการโฆษณาเพื่อเป็นการจูงใจให้เลือกซื้อสินค้าที่หอนั้น ๆ หรือใช้ในการรณรงค์ เพื่อให้ประชาชนร่วมมือ หรือเข้าร่วมในกิจกรรมตามที่ต้องการ

ผลของการโน้มน้าวใจด้วยวิธีข้างต้น ก่อให้เกิดพฤติกรรมพื้นฐาน 2 แบบ คือ

1. กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมใหม่ ๆ หรือให้มีพฤติกรรมที่ต่อเนื่อง (activation)

2. หยุดยั้งพฤติกรรมเก่า ๆ (deactivation) ทั้งการกระตุ้นและหยุดยั้ง เป็นพฤติกรรมพื้นฐานที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมอื่น ๆ ตามมา เช่น การตัดสินใจวินิจฉัยต่อประเด็นปัญหา การจัดหายุทธวิธีการดำเนินงาน และการสร้างพฤติกรรมเพื่อส่วนรวม

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการแสดงออก

ธีรรัตน์ เรื่องแสงทองกุล (2546, หน้า 17) ได้แบ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการแสดงออก ออกเป็น 4 ประการ คือ

1. ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม วัฒนธรรมเป็นสิ่งแวดล้อมขั้นพื้นฐานที่กำหนดความต้องการและพฤติกรรมของมนุษย์ คนที่วัฒนธรรมต่างกันย่อมมีพฤติกรรมต่างกัน ทั้งนี้พฤติกรรมแบ่งออกเป็น

1.1 วัฒนธรรมพื้นฐาน เป็นสิ่งที่กำหนดความต้องการในด้านลักษณะนิสัยซึ่งเกิดจากการหล่อหลอมของสังคม

1.2 วัฒนธรรมกลุ่มย่อย มีรากฐานมาจากเชื้อชาติ ศาสนา สีผิว พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่แตกต่างกัน ย่อมมีการบริโภคที่แตกต่างกัน

1.3 ชั้นของสังคม สิ่งที่น่าสนใจของสังคม คือ อาชีพ รายได้ ฐานะ ตระกูล หรือ ชาติกำเนิด ตำแหน่งหน้าที่ บุคลิกลักษณะ การศึกษา

2. ปัจจัยด้านสังคม เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและมีอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจ ซึ่งประกอบไปด้วย

2.1 กลุ่มอ้างอิง ได้แก่ ครอบครัว เพื่อนสนิท เพื่อนบ้าน ผู้ร่วมงาน

2.2 ครอบครัว ได้แก่ ครอบครัวที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อทัศนคติและความคิดเห็น

2.3 บทบาทและสถานะ ได้แก่ บุคคลเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายกลุ่มและมีบทบาทสถานะแตกต่างกันออกไป

3. ปัจจัยส่วนบุคคล เป็นพฤติกรรมของคนเปลี่ยนไปตามวัฏจักรของชีวิตตามอายุ อาชีพ สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ รูปแบบการดำเนินชีวิต บุคลิก และแนวคิดของตนเอง

4. ปัจจัยด้านจิตใจ ลักษณะต่าง ๆ ของจิตใจทำให้คนเรามีพฤติกรรมที่แตกต่างกันออกไป

4.1 แรงจูงใจเป็นการชักนำให้บุคคลปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ เพื่อให้เกิดความต้องการ

4.2 การรับรู้ การที่บุคคลเลือกที่จะตีความ และถูกกระตุ้นให้ตัดสินใจ

4.3 การเรียนรู้ เป็นการเปลี่ยนแปลงที่มาจากประสบการณ์ของบุคคล

4.4 ความเชื่อ เป็นการยอมรับเกี่ยวกับข้อเท็จจริงต่าง ๆ คนเรามักทำตามความเชื่อ และความคิดเห็นของตนเองเป็นส่วนใหญ่

4.5 ทัศนคติ จะมีผลต่อพฤติกรรมการแสดงออก

ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค

มอร์ริสัน (Morrison, 1989, p. 63) ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจัยต่อไปนี้มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภคสินค้าการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวแต่ละคนทำให้พฤติกรรมการเดินทาง ตลอดจนการเลือกซื้อรูปแบบของกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างกัน ปัจจัยเหล่านี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. ปัจจัยภายใน (personal factors/ internal variables) หมายถึง ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรม ได้แก่

1.1 ความจำเป็น ความต้องการ และการจูงใจ (needs, wants and motivation) ความจำเป็นของลูกค้าเป็นรากฐานของงานการตลาดซึ่งต้องสร้างความพอใจให้ได้เพื่อความสำเร็จอันยาวนานของธุรกิจ ความต้องการจำเป็นเกิดจากสภาพทางร่างกายและจิตใจของลูกค้าแต่ละคนเกิดจากช่องว่างระหว่างสิ่งที่ลูกค้ามีอยู่แล้วและอยากจะมี และมักจะไม่ว่าตัวเองมีความจำเป็น

อะไรบ้าง หน้าที่สำคัญของงานการตลาด คือ ต้องทำให้ลูกค้ารู้จักความจำเป็นอันนี้ และเกิดความ ต้องการพร้อมทั้งเหตุผลต่าง ๆ ที่สามารถไปกระตุ้นให้เกิดการซื้อสินค้าและบริการตาม วัตถุประสงค์ของตนและจะตอบสนอง สร้างความพึงพอใจให้แก่ความจำเป็นนั้น ๆ ได้

วิธีที่ทำให้ลูกค้าทราบถึงความต้องการจำเป็นของตนเอง คือ การให้การจูงใจ แรงจูงใจ จะเป็นตัวกระตุ้นหรือผลักดันให้ลูกค้าแสวงหาเพื่อสร้างความพอใจให้แก่ตัวเอง นักการตลาด จำเป็นต้องสร้างแรงจูงใจด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การโฆษณา เพื่อให้ลูกค้าสามารถหาสิ่งตอบสนองความ จำเป็นทางร่างกายและจิตใจของตนได้

1.2 การรับรู้ (perception) กระบวนการรับรู้และความเข้าใจของบุคคลที่มีต่อโลก ที่อาศัยอยู่กับปัจจัยภายใน ได้แก่ ความเชื่อ ประสบการณ์ อารมณ์ ฯลฯ และปัจจัยภายนอก ได้แก่ สิ่งกระตุ้นที่มากกระทบกับประสาทสัมผัสทั้ง 5 คือ การ ได้กลิ่น การ ได้ยิน การ ได้เห็น การ ได้รู้สึก และการ ได้รสชาติ ฉะนั้นการโฆษณาในธุรกิจท่องเที่ยว โรงแรมจึงต้องพยายามสร้างให้เกิดความ รับรู้ทางด้านอารมณ์ และความน่าเชื่อถือ

1.3 การเรียนรู้ (learning) การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและ/ หรือ ความเข้าใจอันเป็นผลจากประสบการณ์ที่ผ่านมา การเรียนรู้ของบุคคลเกิดขึ้นเมื่อได้รับสิ่งกระตุ้น ผ่านเข้ามาในความรู้สึกนึกคิดและเกิดการตอบสนองตามทฤษฎีสิ่งกระตุ้น - ตอบสนอง กลยุทธ์ การโฆษณาซ้ำแล้วซ้ำอีก จึงได้นำมาใช้ในการส่งเสริมการตลาดไปยังกลุ่มเป้าหมาย

1.4 บุคลิกภาพ (personality) บุคลิกภาพเป็นลักษณะเด่นของแต่ละบุคคลเกิดจาก ความรู้สึกนึกคิด ความรับผิดชอบ ความต้องการภายใน การจูงใจ การรับรู้ การเรียนรู้ของบุคคล และแสดงออกมาเป็นบุคลิกภาพเฉพาะตนตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมรอบตัวเอง ทฤษฎีของฟรอยด์ (Freud theory) หรือทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (psychoanalytic theory) เป็นทฤษฎีวิเคราะห์บุคลิกภาพ โดยตรง ซึ่งเน้นเรื่องความจำเป็น แรงจูงใจ และสิ่งกระตุ้นอันเป็นจิตไร้สำนึกจะเป็นตัวกำหนด บุคลิกภาพของบุคคล

1.5 รูปแบบการดำรงชีวิต (life style) รูปแบบการดำรงชีวิตขึ้นอยู่กับวัฒนธรรม ชั้นของสังคม และกลุ่มอาชีพของแต่ละบุคคล เช่น คนเลือกบริโภค หรือเลือกซื้อสินค้าและบริการ ขึ้นอยู่กับรูปแบบการดำรงชีวิตของแต่ละบุคคล เช่น คนสมณะจะบริโภคสินค้าจำเป็น อ่านหนังสือ แต่คนชอบเที่ยวกลางคืนจะชอบการพักผ่อนหย่อนใจ เทียวเตร่ รับประทานอาหารนอกบ้าน ดูภาพยนตร์ รูปแบบการดำรงชีวิตขึ้นอยู่กับความสนใจ ทักษะคิด และความคิดเห็นของแต่ละบุคคล ซึ่งนักการตลาดเชื่อว่าจะสามารถชี้นำพฤติกรรมผู้บริโภคได้ โดยเป็นปัจจัยหนึ่งในการแบ่งส่วน ตลาด รูปแบบการดำรงชีวิตจะควบคู่กันไปกับค่านิยมของสังคม

1.6 แนวความคิดเกี่ยวกับตัวเอง (self concept) แนวความคิดเกี่ยวกับตนเอง หมายถึง ความคิดหรือความเข้าใจที่เกิดขึ้นภายในของบุคคลพร้อม ๆ กับการรับรู้ เป็นผลต่อการตัดสินใจซื้อ บริการการท่องเที่ยว และต้องการสร้างความประทับใจให้แก่บุคคลใกล้ชิดด้วย

1.7 ทักษคติ (attitudes) หมายถึง ความโน้มเอียงที่เกิดจากการเรียนรู้ในการตอบสนอง ต่อสิ่งกระตุ้นไปในทิศทางที่สม่ำเสมอ หรือความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ทักษคติ เป็นพลังที่สำคัญและมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการรับรู้และพฤติกรรมบริการบริโภคของนักท่องเที่ยว โดยพยายามกลั่นกรองสิ่งที่ตนเองคิดว่าดีไม่ขัดแย้งกับทัศนคติที่มีอยู่ ทัศนคติสามารถบิดเบือนข่าวสาร ข้อมูลที่เป็นความจริงได้ในลักษณะโต้แย้งทัศนคติเกิดจากประสบการณ์ที่คนได้รับ การเปลี่ยน ทัศนคติต้องใช้เวลาและเครื่องมือในการสื่อสารมาก และต้องประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

2. ปัจจัยภายนอก (interpersonal factors/ external variables) หมายถึง ปัจจัย ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและวัฒนธรรมของคนทั้งชาติซึ่งสืบทอดและยึดถือต่อ ๆ กันมา ได้แก่

2.1 วัฒนธรรม และวัฒนธรรมย่อย (culture and subcultures) วัฒนธรรมเป็นเครื่องผูกพันบุคคลในสังคมเดียวกันไว้ด้วยกัน วัฒนธรรมแสดงออกมาในรูปความเชื่อถือ ค่านิยม ทัศนคติ อุปนิสัย ประเพณี ขนบธรรมเนียม และพฤติกรรมของบุคคล วัฒนธรรมแบ่งออกเป็น

2.1.1. วัฒนธรรมพื้นฐาน (culture) เป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมบริการบริโภคของบุคคล เพราะวัฒนธรรมเป็นตัวหล่อหลอมลักษณะนิสัย และความคิดของคน วัฒนธรรมมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงจากแบบแผนเก่าไปสู่แบบใหม่อยู่เสมอ

2.1.2. วัฒนธรรมกลุ่มย่อย หรือขนบธรรมเนียมประเพณี (subculture) วัฒนธรรมกลุ่มย่อยเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมพื้นฐาน เป็นวัฒนธรรมของกลุ่มที่มีลักษณะเฉพาะ แตกต่างกันในแต่ละกลุ่ม และอยู่ภายในสังคมขนาดใหญ่ที่มีความซับซ้อนมาก มีรากฐานมาจาก เชื้อชาติ ศาสนา ถิ่นที่อยู่ทางภูมิศาสตร์ที่ต่างกัน แม้จะอยู่ในประเทศเดียวกัน แต่ละกลุ่ม จะมีพฤติกรรมบริการบริโภคต่างกัน และในกลุ่มเดียวกันจะมีพฤติกรรมซื้อสินค้าและบริการ คล้ายคลึงกัน ดังนั้นนักท่องเที่ยวที่มาจากกลุ่มวัฒนธรรมย่อยเดียวกันย่อมมีความต้องการและ พฤติกรรมการท่องเที่ยวคล้าย ๆ กัน การให้บริการควรสอดคล้องกับวัฒนธรรมของกลุ่มนั้น ๆ และ ขัดต่อวัฒนธรรมพื้นฐาน

2.2 ชั้นของสังคม (social classes) เป็นการจัดลำดับบุคคลในสังคมออกเป็นกลุ่มที่มี ลักษณะคล้ายคลึงกัน จากระดับสูงไประดับต่ำ สิ่งที่น่ามาใช้ในการแบ่งชั้นของสังคม คือ อาชีพ ฐานะ รายได้ ชาตีกำเนิด สถานพำนัก ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และบุคลิกลักษณะของบุคคล ชั้นของสังคมมีความสำคัญต่อการซื้อสินค้าและบริการการท่องเที่ยว เนื่องจากมีความสัมพันธ์กับ

กิจกรรมเวลาว่างของแต่ละระดับ และแตกต่างกันในด้านอุปนิสัย และสื่อที่ใช้ในการติดต่อซึ่งกันและกัน

2.3 กลุ่มอ้างอิง (reference groups) เป็นกลุ่มที่เข้าไปมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นทัศนคติ ความชอบ/ไม่ชอบ และค่านิยมของบุคคลในกลุ่มอ้างอิง กลุ่มอ้างอิงจะมีอิทธิพลต่อบุคคลมากในด้านการเลือกพฤติกรรม การดำเนินชีวิต เพราะจะให้แนวความคิดซึ่งจะทำให้บุคคลคล้อยตามได้ เพื่อให้ได้รับการยอมรับจากกลุ่ม จึงทำให้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภคเป็นอย่างมากและอิทธิพลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการการท่องเที่ยวเช่นเดียวกัน เมื่อนักท่องเที่ยวกลับมาจากท่องเที่ยวพร้อมกับความสดชื่นแจ่มใส มีของที่ระลึกและภาพถ่ายที่สวยงามกลับมาให้เพื่อน ๆ ดู ก็จะมีความรู้สึก “มีหน้ามีตา” ได้รับการยกย่องชมเชย (esteem) นักท่องเที่ยวก็จะภูมิใจมากที่ได้ทำในสิ่งที่คนอื่นไม่เคยทำมาก่อนนับว่ากลุ่มอ้างอิงเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อจิตใจมาก

2.4 ผู้นำความคิดเห็น (opinion leaders) เป็นสมาชิกของกลุ่มที่มีอำนาจ และความคิดเห็นของเขามักเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม มักจะเป็นผู้รู้ช่องทางข้อมูลมากกว่าสมาชิกคนอื่น ๆ เช่น ได้ข้อมูลเนื่องจากซื้อสินค้าและบริการก่อนคนอื่น มักจะได้ข้อมูลหรือมีความรู้พิเศษเกี่ยวกับสินค้าการท่องเที่ยวและโรงแรมที่แตกต่างจากคนอื่น เช่น รู้เรื่องชมรมค่าน้ำ ตกปลา คุณก็รู้ว่าควรดูนกอะไร ที่ไหน และกิจกรรมที่ควรดูหรือเตรียมตัวมีอะไรบ้าง ผู้นำกลุ่มเหล่านี้กระตือรือร้นที่จะค้นหาข้อมูลพิเศษให้กว้างออกไปเรื่อย ๆ จนเป็นผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ

2.5 ครอบครัว (the family) คือ กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกันทางกำเนิด โดยการแต่งงานกัน หรือโดยการรับอุปการะเข้ามาใช้ชีวิตในครอบครัวเดียวกัน ค่านิยมและทัศนคติของบุคคลจะได้รับมาจากครอบครัวมากที่สุด ความคิดจะถูกหล่อหลอมมาตั้งแต่เด็ก ลักษณะครอบครัวที่แตกต่างกันจะทำให้รูปแบบการดำรงชีวิตต่างกัน พฤติกรรมการบริโภคของครอบครัวจะแตกต่างกันตามลำดับขั้นของวัฏจักรชีวิตครอบครัว (family - cycle)

พฤติกรรมการบริโภคของนักท่องเที่ยว

ฉลองศรี พิมลสมพงษ์ (2551, หน้า 33) กล่าวว่า การศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง การศึกษาเพื่อทราบถึงความต้องการ ความจำเป็นของผู้บริโภคที่เป็นตลาดเป้าหมาย เพื่อวางแผนกลยุทธ์ทางการตลาดให้ตอบสนองความต้องการการบริโภคนั้น ๆ และเพื่อให้ผู้บริโภคได้รับความพอใจสูงสุด

นักท่องเที่ยวเป็นผู้บริโภคที่ต้องการสินค้าและบริการแตกต่างจากการบริโภคสินค้าจำเป็นและสินค้าอุตสาหกรรมทั่วไป ผู้ประกอบการธุรกิจจำเป็นต้องค้นหา หรือวิจัยพฤติกรรมการบริโภคของนักท่องเที่ยวว่ามีพฤติกรรมการซื้อ ก่อนและหลังการใช้บริการอย่างไร เพื่อช่วยให้ฝ่าย

การตลาดสามารถจัดกลยุทธ์และกิจกรรมทางการตลาดให้ตอบสนองความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวยได้อย่างเหมาะสม

คำถามที่นิยมใช้ค้นหาพฤติกรรมผู้บริโภค ประกอบด้วย

1. ใครอยู่ในตลาดกลุ่มเป้าหมาย (who is in the target market ?) เป็นคำถามที่ต้องการทราบถึงลักษณะกลุ่มเป้าหมาย เช่น ทางด้านประชากรศาสตร์ ภูมิศาสตร์ จิตวิทยา และพฤติกรรมศาสตร์

2. ผู้บริโภคซื้ออะไร (what does the consumer buy ?) เป็นคำถามที่ต้องการทราบถึงสิ่งที่ผู้บริโภคต้องการซื้อ เช่น คุณสมบัติหรือองค์ประกอบของผลิตภัณฑ์

3. ทำไมผู้บริโภคถึงซื้อ (why does the consumer buy ?) เป็นคำถามที่ต้องการทราบถึงวัตถุประสงค์ในการซื้อ ซึ่งจะต้องศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อ คือ ปัจจัยทางจิตวิทยา ปัจจัยทางด้านสังคม ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม และปัจจัยเฉพาะบุคคล

4. ใครมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (who participates in the buying ?) ถามเพื่อทราบถึงบทบาทของกลุ่มต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ ประกอบด้วย ผู้ริเริ่ม ผู้มีอิทธิพล ผู้ตัดสินใจ ผู้ซื้อ และผู้บริโภค

5. ผู้บริโภคซื้อเมื่อไร (when does the consumer buy ?) เป็นคำถามที่ต้องการทราบถึงโอกาสในการซื้อ เช่น ช่วงเดือนใดของปี ช่วงวันใดของเดือน ช่วงเวลาใดของวัน เป็นต้น

6. ผู้บริโภคซื้อที่ไหน (where does the consumer buy ?) เป็นคำถามที่ต้องการทราบถึงช่องทางหรือแหล่งที่ผู้บริโภคไปทำการซื้อ เช่น ห้างสรรพสินค้า ร้านค้า เป็นต้น

7. ผู้บริโภคซื้ออย่างไร (how does the consumer buy ?) เป็นคำถามที่ต้องการทราบถึงขั้นตอนในการตัดสินใจซื้อ ซึ่งประกอบด้วย การรับรู้ปัญหา การค้นหาข้อมูล การประเมินผล การตัดสินใจซื้อ และความรู้สึกละหลังการซื้อ

ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นและพฤติกรรม

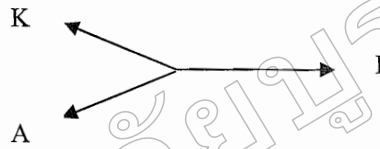
บลูม (Bloom, 1975, p. 65 - 197) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติ ในงานวิจัยครั้งนี้ได้นำมาประยุกต์ใช้ โดยเน้นพฤติกรรมด้านการปฏิบัติของบุคคลสามารถสรุปรูปแบบของความสัมพันธ์เป็น 4 ลักษณะ ดังนี้

K = Knowledge	หมายถึง ความรู้
A = Attitude	หมายถึง ทัศนคติ
P = Practices	หมายถึง การปฏิบัติ

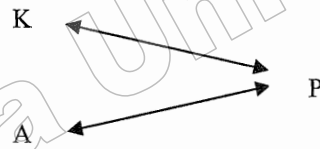
ภาพที่ 2 รูปแบบความสัมพันธ์ที่ 1

ทัศนคติเป็นตัวการที่ทำให้เกิดความรู้และการปฏิบัติ ดังนี้ ความรู้สัมพันธ์กับทัศนคติ และทัศนคติมีผลต่อการปฏิบัติ

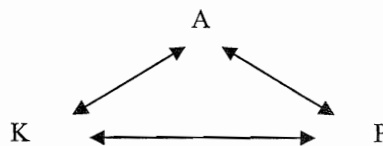
ภาพที่ 3 รูปแบบความสัมพันธ์ที่ 2

ความรู้และทัศนคติมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดการปฏิบัติตามมา

ภาพที่ 4 รูปแบบความสัมพันธ์ที่ 3

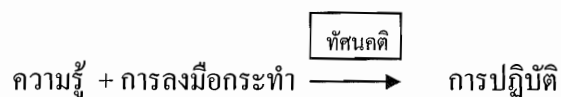
ความรู้และทัศนคติต่างก็ทำให้เกิดการปฏิบัติได้ โดยที่ความรู้และทัศนคติไม่จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กัน

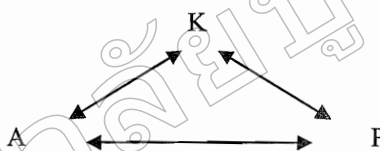
ภาพที่ 5 รูปแบบความสัมพันธ์ที่ 4

ความรู้มีผลต่อการปฏิบัติทั้งทางตรงและทางอ้อม สำหรับทางอ้อมนั้นมีทัศนคติเป็นตัวกลางทำให้เกิดการปฏิบัติตามมาได้

ในทางสุขภาพนั้น ทักษะที่ดีจะช่วยทำให้เกิดการปฏิบัติที่ดี ซึ่งเป็นผลให้สุขภาพดี ในที่สุด และทักษะดีมีบทบาทสำคัญในเรื่องของการปฏิบัติ เพราะถ้าคนเรามีทักษะที่ดีต่อความรู้ที่ได้รับจะช่วยให้เกิดการนำความรู้ไปใช้หรือปฏิบัติ ซึ่งเปรียบได้กับปฏิกิริยาทางเคมี ดังนี้

ปฏิกิริยาจะไม่เกิดขึ้นจนกว่าจะได้ใส่ตัวเร่งปฏิกิริยา เช่นเดียวกับความรู้ไม่ถูกนำไปใช้ จนกว่าจะมีทักษะที่ดีเกิดขึ้นมากพอ ทักษะดีจึงเปรียบได้กับตัวเร่งปฏิกิริยา ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะดี และการปฏิบัตินั้น อาจแสดงรูปแบบได้อีกแบบหนึ่ง ดังนี้

ภาพที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะดี และการปฏิบัติ

แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

ความหมายของการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้อธิบายศัพท์ “การท่องเที่ยว” (tourism) ไว้ว่า เป็นคำที่มีความหมายค่อนข้างกว้างขวางเพราะว่ามีได้หมายความแต่เฉพาะเพียงการเดินทางพักผ่อนหย่อนใจ หรือเพื่อความสนุกสนานบันเทิงเริงรมย์ดังที่คนส่วนมากเข้าใจกัน การเดินทางเพื่อการประชุมสัมมนา เพื่อศึกษาหาความรู้ เพื่อการศึกษา เพื่อการติดต่อธุรกิจ ตลอดจนการเยี่ยมชมญาติพี่น้อง นับว่าเป็นการท่องเที่ยวทั้งสิ้น ฉะนั้นปรากฏการณ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวในปัจจุบันจึงเป็นกิจกรรมรายใหญ่ที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นตามลำดับ จนกระทั่งมีผู้กล่าวว่าธุรกิจการท่องเที่ยวในทุกวันนี้เป็นธุรกิจที่ใหญ่ที่สุดในโลกหากเทียบกับธุรกิจอื่น ๆ ด้วยกัน

นิคม จารุมณี (2535, หน้า 1) ได้กล่าวไว้ว่า การท่องเที่ยวประกอบด้วยองค์ประกอบอย่างน้อย 3 ประการ คือ

1. การเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว
2. เป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจ
3. เดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตาม ที่ไม่ใช่เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้

ในปี ค.ศ. 1963 องค์การสหประชาชาติได้จัดประชุมว่าด้วยการเดินทางและท่องเที่ยวระหว่างประเทศขึ้นที่กรุงโรม ประเทศอิตาลี ที่ประชุมได้พิจารณาเห็นว่า เนื่องจากคำว่าการท่องเที่ยวเป็นคำที่มีความหมายกว้าง จึงเห็นสมควรกำหนดคำจำกัดความของคำว่านักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่ค้างคืน (international tourist) ให้เน้นความหมายกว้างขึ้นเพื่อใช้เป็นหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่จะสามารถใช้เปรียบเทียบซึ่งกันและกันได้ต่อไป โดยการเสนอแนะให้ประเทศสมาชิกใช้คำว่า “ผู้มาเยือน” (visitors) แทนคำว่า “นักท่องเที่ยวที่ค้างคืน” (tourist) ซึ่งคำว่าผู้มาเยือนให้หมายถึงบุคคลที่เดินทางไปยังประเทศที่ตนพักอาศัยอยู่เป็นประจำด้วยเหตุผลใดๆ ก็ตาม ที่มีใจไปประกอบอาชีพเพื่อหารายได้

ดังนั้นคำว่า “ผู้มาเยือน” จึงหมายรวมถึงผู้เดินทาง 2 ประเภท คือ

1. นักท่องเที่ยวที่ค้างคืน (tourists) ได้แก่ ผู้เดินทางมาเยือนชั่วคราว ซึ่งพักอยู่ในประเทศที่มาเยือนตั้งแต่ 24 ชั่วโมงขึ้นไป และเดินทางมาเยือนเพื่อพักผ่อน พักผ่อน ทักศึกษา ประกอบศาสนกิจ ร่วมการแข่งขันกีฬา ดิถุกิจ ร่วมการประชุมสัมมนา ฯลฯ เป็นต้น
2. นักท่องเที่ยวที่ไม่ค้างคืน (excursionists) ได้แก่ ผู้เดินทางมาเยือนชั่วคราวและอยู่ในประเทศที่มาเยือนน้อยกว่า 24 ชั่วโมง

ประเทศไทยก็ได้ยึดถือคำจำกัดความที่ได้กำหนดขึ้นที่กรุงโรมนี้ เป็นหลักในการจัดนับสถิติจำนวน “นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ” ซึ่งสรุปแล้วก็หมายถึงชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยและพำนักอยู่ครั้งหนึ่ง ๆ ไม่น้อยกว่า 1 คืน หรือ 24 ชั่วโมง และไม่น้อยกว่า 60 วัน โดยมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางเข้ามาเพื่อ

1. มาท่องเที่ยวพักผ่อน มาเยี่ยมญาติหรือเพื่อมาพักผ่อน ฯลฯ
2. มาร่วมประชุมหรือเป็นตัวแทนของสมาคม ผู้แทนของศาสนา นักกีฬา นักแสดง ฯลฯ
3. มาเพื่อดิถุกิจ แต่ไม่ใช้ทำงานหารายได้
4. มากับเรือเดินสมุทรที่แวะจอด ณ ท่าเรือ แม้ว่าจะแวะน้อยกว่า 1 คืน

พร้อมกันนี้ก็ได้อำหนดคำนิยามของ “นักท่องเที่ยวภายในประเทศที่ค้างคืน” (domestic tourist) ไว้ว่า คือคนไทยหรือคนต่างด้าวที่อยู่ในประเทศไทย จากจังหวัดซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยปกติของตนไปยังจังหวัดอื่น ๆ โดยมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางอะไรก็ตามที่มีใจไปทำงานหารายได้และระยะเวลาที่พำนักอยู่ไม่เกิน 60 วัน

เหตุผลของการท่องเที่ยว

ฉลองศรี พิมลสมพงษ์ (2551, หน้า 4) ได้กล่าวไว้ว่า ประชาชนมีการเดินทางไปมาอยู่เสมอด้วยวัตถุประสงค์ต่าง ๆ กัน ได้แก่

1. การเข้าร่วมประชุม

2. การเยี่ยมเยียนเพื่อน และญาติพี่น้อง
3. การไปติดต่อธุรกิจ
4. การไปรักษาโรค และรับการส่งเสริมสุขภาพ
5. ความต้องการไปในที่มีอากาศอบอุ่นกว่า หรือเย็นกว่า
6. การไปพักผ่อนหย่อนใจ หลีกหนีจากความจำเจและความเครียด
7. การเที่ยวชมสวนสนุก นิทรรศการ เหตุการณ์พิเศษ และสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม

8. การเข้าชมการแข่งขันกีฬา การประกวด
 9. การไปศึกษาต่อ ศึกษาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชนชาติอื่น
 10. การเข้าร่วมพิธีแต่งงาน งานศพ หรือพิธีทางศาสนา
- ปัจจัยหลักคั้นที่ทำให้ประชาชนเดินทางมากขึ้นและบ่อยขึ้น อันเนื่องมาจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้แก่

1. การเกษียณก่อนกำหนดเวลา
2. การมีชีวิตที่ยืนยาวมากขึ้น
3. ช่วงเวลาการทำงานน้อยลง
4. การมีรายได้เพิ่มมากขึ้น
5. การมีสิทธิได้มีวันหยุด โดยได้รับค่าจ้างเต็ม (paid holiday)
6. ความสะดวกรวดเร็วในการเดินทาง การคมนาคม และการติดต่อสื่อสาร
7. ครอบครัวมีขนาดเล็กลง
8. การเปลี่ยนแปลงรูปแบบ และพฤติกรรมกรบริโภค
9. ความพร้อมของอุปทานการท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐาน
10. นโยบายของรัฐ กฎหมาย และระเบียบของประเทศที่เอื้อต่อการเดินทาง และให้ความปลอดภัยในการเดินทางท่องเที่ยว

เมื่อเอาค่านิยมของนักท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวมารวมเข้าด้วยกัน นักท่องเที่ยว (tourist) หมายถึง ผู้เดินทางจากที่อยู่ปกติไปยังสถานที่อื่นหรือเป็นการชั่วคราวด้วยความสมัครใจ ไป และไปด้วยวัตถุประสงค์ใดก็ตามที่มีใช่เป็นการประกอบอาชีพหรือหารายได้โดยใช้เวลาเดินทางไปกลับมากกว่า 24 ชั่วโมง (ต้องมีการพักค้างคืนในจุดหมายปลายทางหรือสถานที่ท่องเที่ยว)

วัตถุประสงค์ของการเดินทางท่องเที่ยว

ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว (tourism suppliers) นิยมแบ่งวัตถุประสงค์ในการเดินทางของนักท่องเที่ยวออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. การพักผ่อนเมื่อมีเวลาว่าง (leisure) อันได้แก่ กิจกรรมนันทนาการ วันหยุด เพื่อสุขภาพ การศึกษา ศาสนา และการกีฬา

2. การติดต่อธุรกิจ (business) อันได้แก่ การประชุม การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ทัศนียภาพและความต้องการส่วนตัวของนักท่องเที่ยว เช่น การเดินทาง การพักผ่อน การรับประทานอาหาร การเที่ยวช้อปปิ้ง การซื้อของที่ระลึก และอื่น ๆ ขึ้นอยู่กับการมีอำนาจในการซื้อของนักท่องเที่ยว มีความพร้อมและเต็มใจที่จะจ่ายเงินตามราคาของสินค้าในขณะนั้น

ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการโรงแรม ที่พักอาศัยแบบต่าง ๆ กภัตตาคาร ร้านอาหาร ธุรกิจขนส่งทั้งทางบก ทางน้ำ หรือทางอากาศ หรือผู้ประกอบการจัดนำเที่ยวอื่น ๆ ต่างก็พยายามจัดหาสินค้าและบริการ หรืออุปทานทางการท่องเที่ยว เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว เพื่อสร้างความพึงพอใจ ดึงดูดใจให้เกิดความต้องการ หรืออุปสงค์ทางการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว

สิริอร ทองมั่ง (2547, หน้า 26) แบ่งแหล่งท่องเที่ยวออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ (natural attractions) หรือที่เกิดจากสภาพแวดล้อมตามธรรมชาตินั้น ประกอบด้วย สภาพภูมิอากาศ (climate) ทิวทัศน์ที่สวยงาม (scenery) และสัตว์ป่า (wildlife) นับได้ว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ประสบความสำเร็จในการดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากที่สุด แต่แหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวเหล่านี้จะต้องได้รับการดูแลและบำรุงรักษาเป็นอย่างดี นักท่องเที่ยวที่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ อาจทำลายความสวยงามลงได้

2. แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น (manufactured attractions) เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ตรงกันข้ามกับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เมืองขนาดใหญ่ ๆ สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้าไปเที่ยวชมสิ่งก่อสร้างและสถาปัตยกรรมทางประวัติศาสตร์ ศาสนสถาน สถานที่ที่รัฐบาลก่อสร้างขึ้น พระราชวัง อาคารเก่าแก่ที่มีประวัติความเป็นมาที่สำคัญ

3. แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และวิถีชีวิต ยังมีกลุ่มนักท่องเที่ยวอีกจำนวนไม่น้อยที่สนใจในความรุ่งเรืองแห่งอารยธรรมในอดีต วัฒนธรรมหรือวิถีชีวิตของชนกลุ่มน้อยรวมถึงพิธีกรรม พิธีกรรมฉลองรื่นเริงต่าง ๆ ศิลปะการแสดง ดนตรี เพลงพื้นบ้าน การรำยรำ การละเล่น ตลอดจนงานหัตถกรรม

ประเภทของนักท่องเที่ยว

เสรี วังสไพจิตร (เสรี วังสไพจิตร 2553, หน้า 22 อ้างถึงใน สิริอร ทองมั่ง, 2547, หน้า 27) แบ่งนักท่องเที่ยวออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. นักท่องเที่ยวต่างชาติ (foreign tourist หรือ international tourist) คือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากประเทศหนึ่งไปอีกประเทศหนึ่ง ซึ่งนิยามที่คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญทางสถิติของสันนิบาตชาติ ระบุว่า นักท่องเที่ยวต่างชาติ คือ ผู้ที่เดินทางไปเยือนประเทศใดประเทศหนึ่ง อันมิใช่ประเทศที่พำนักอาศัยอยู่ตามปกติของตน และพำนักอยู่ไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมงขึ้นไป

2. นักท่องเที่ยวในประเทศ (domestic tourist) เป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางในประเทศของตนเอง ซึ่งคณะกรรมการทบทวนทรัพยากรการท่องเที่ยวแห่งชาติ สหรัฐอเมริกา ได้พิมพ์นิยามของคำว่านักท่องเที่ยวภายในประเทศเผยแพร่ในปี พ.ศ. 2516 ว่าหมายถึง ผู้ที่เดินทางออกจากที่พักอาศัยไปอย่างน้อย 50 ไมล์ วัตถุประสงค์เพื่อติดต่อธุรกิจ และแสวงหาความเพลิดเพลิน หรือวัตถุประสงค์อื่น ไม่ว่าจะพักค้างคืนหรือเดินทางกลับภายในวันเดียวก็ตาม

องค์ประกอบของการท่องเที่ยว

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2542) ได้กล่าวไว้ว่า การท่องเที่ยวเป็นกระบวนการทางสังคมและเศรษฐกิจที่มีองค์ประกอบหลัก 3 ด้าน คือ

1. ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว (tourism resource) แหล่งท่องเที่ยวเป็นทรัพยากรที่สำคัญจัดเป็นอุปทานการท่องเที่ยวซึ่ง ปีเตอร์ (Peters, 1969) ได้จัดหมวดหมู่ของแหล่งท่องเที่ยวเป็น 5 ประเภท คือ

1.1 แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม (cultural attractions)

1.2 แหล่งท่องเที่ยวซึ่งแสดงออกถึงประเพณีต่าง ๆ (traditional attractions)

1.3 แหล่งท่องเที่ยวซึ่งแสดงถึงความงดงามในรูปแบบต่าง ๆ ของภูมิประเทศ (scenic attractions)

1.4 แหล่งท่องเที่ยวประเภทที่ให้ความบันเทิง (entertainment attractions)

1.5 แหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่มีลักษณะเฉพาะตัว (other attractions)

สำหรับประเทศไทยนั้น ททท. โดยบริษัทหรือหน่วยงานที่ปรึกษาต่าง ๆ มักแบ่งแหล่งท่องเที่ยวออกเป็น 3 ประเภท คือ แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ โบราณคดี และแหล่งท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรม ส่วนแหล่งท่องเที่ยวที่ให้ความบันเทิงนั้น จัดเป็นส่วนหนึ่งในสถานบริการนักท่องเที่ยว

2. บริการการท่องเที่ยว บริการที่รองรับการท่องเที่ยวเป็นอุปทานประเภทหนึ่ง ซึ่งไม่ได้เป็นจุดหมายปลายทางหลักของนักท่องเที่ยว แต่เป็นบริการที่รองรับให้เกิดความสะดวกสบาย และ

ความบันเทิงแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งในบางโอกาสเป็นตัวดึงดูดใจได้เช่นกัน บริการการท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ ที่พัก อาหาร แหล่งจำหน่ายสินค้า แหล่งบันเทิง แหล่งกิจกรรมและบริการอื่น ๆ ทั้งนี้ รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นอื่น ๆ ด้วย

3. ตลาดการท่องเที่ยว เป็นการแสดงออกของอุปสงค์ (tourism demand) ซึ่งมีความปรารถนาในการท่องเที่ยวจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง เพื่อเข้าร่วมในกิจกรรมการพักผ่อนหย่อนใจ และเพื่อกิจกรรมอื่น ๆ (ปกติตลาดการท่องเที่ยวจะเน้นที่นักท่องเที่ยว) ซึ่งในกระบวนการจัดการได้หมายรวมถึงการส่งเสริมและพัฒนาการขาย และการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวด้วย ในประเทศไทย โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ให้คำจำกัดความที่เกี่ยวข้องบางส่วน ดังนี้

3.1 ผู้มาเยือน (visitors) คือ ผู้ที่จากถิ่นพำนักของตนเอง เพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง อาจพักค้างแรมหรือไม่ก็ได้ (เป็นผลรวมนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว)

3.2 นักท่องเที่ยว (tourist) คือ ผู้เดินทางมายังพื้นที่หนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ที่ไม่ใช่เป็นการไปทำงานประจำ การศึกษา และไม่ใช่คนท้องถิ่นที่มีภูมิลำเนา หรือทำงานประจำ หรือศึกษาอยู่ในพื้นที่นั้น ผู้เดินทางนี้จะต้องพักค้างแรมอย่างน้อย 1 คืน (แต่ไม่เกิน 90 วัน) วัตถุประสงค์ในการเดินทางอาจเพื่อใช้เวลาว่าง (การนันทนาการ การพักผ่อนวันหยุด การรักษาสุขภาพ การศึกษา - เรียนรู้ การศาสนา และการกีฬา) ธุรกิจ เยี่ยมญาติ การปฏิบัติหน้าที่ และการประชุม เป็นต้น

3.3 นักทัศนจร (excursionist) คือ ผู้เดินทางที่ไม่ได้พักค้างคืน

3.4 การท่องเที่ยวภายในประเทศ (domestic tourism) คือ การเดินทางของนักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ จากจังหวัดหนึ่งไปอีกจังหวัดหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ที่ไม่ใช่การไปทำงานประจำ การศึกษา และต้องไม่ใช่ท้องถิ่นที่มีภูมิลำเนา หรือทำงานประจำ หรือศึกษาอยู่จังหวัดที่เดินทางไป

3.5 ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว (tourist consumption expenditures) คือ ค่าใช้จ่ายสำหรับสินค้าและบริการ ที่จ่ายโดยนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ (international tourists) ระหว่างการพำนักอยู่ในประเทศไทย ไม่รวมค่าโดยสารระหว่างประเทศ

3.6 รายได้จากการท่องเที่ยว (tourism revenues) คือ รายได้ที่ประเทศไทยได้รับทั้งทางตรงและทางอ้อม ในรูปของเงินตราต่างประเทศ ที่นักท่องเที่ยวจากต่างประเทศจ่ายเป็นค่าสินค้าและบริการ ไม่รวมค่าโดยสารระหว่างประเทศ

การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่ขึ้นต่อคุณภาพของมนุษย์ ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และวัฒนธรรม ซึ่งไม่สามารถแยกตัวออกจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจอื่น ๆ กระบวนการท่องเที่ยวได้พัฒนาจนเกิดเป็นสาขาที่สำคัญสาขาหนึ่งในระบบเศรษฐกิจ ที่มีผู้ซื้อและผู้ขาย

(ให้บริการ) จนขยายตัวเป็น “อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว” (tourism industry) ที่ก่อให้เกิดรายได้ที่สำคัญของประเทศ ในช่วงที่เกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจหลายครั้ง อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแม้ได้รับผลกระทบ แต่มักเป็นอุตสาหกรรมที่ฟื้นตัวได้เร็ว และสามารถทดแทนภาวะชะงักงันทางเศรษฐกิจได้ดี

ดังนั้น ในระยะเวลาที่ผ่านมา การท่องเที่ยวจึงมุ่งเน้นมิติทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม การที่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสังคม ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม เช่นเดียวกับการพัฒนาในสาขาการผลิตอื่น ๆ

มูลเหตุจูงใจที่ทำให้เกิดการท่องเที่ยว

แมคอินทอช (Mcintosh อ้างถึงใน วิทยา ผลถูกอินทร์, 2547, หน้า 8) ได้กล่าวว่า ในการพิจารณาวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายในการท่องเที่ยว นั้น ไม่อาจละเลยความจริงที่ว่า โดยปกติบุคคลเดินทางท่องเที่ยวมักมีเหตุจูงใจมากกว่าหนึ่งอย่างเสมอ ในการศึกษาเรื่องวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายในการเดินทางท่องเที่ยว นั้น ได้ใช้คำว่า “มูลเหตุจูงใจ” (motivation) อธิบายเหตุจูงใจต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดการเดินทางเพื่อจุดมุ่งหมายต่าง ๆ ขึ้น ซึ่งได้จำแนกเป็น 4 ประเภท คือ

1. มูลเหตุจูงใจทางด้านร่างกายหรือกายภาพ ในลักษณะนี้หมายถึง ความต้องการท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนร่างกาย เช่น เข้าร่วมกิจกรรมทางด้านการศึกษา หรือรักษาสุขภาพ เช่น พักผ่อนตากอากาศชายทะเล หรือร่วมกิจกรรมเพื่อความบันเทิงต่าง ๆ เป็นต้น
2. มูลเหตุจูงใจทางด้านวัฒนธรรม ในลักษณะนี้หมายถึง ความต้องการที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ในประเทศอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านศิลปวัฒนธรรม นาฏศิลป์ ดุริยางค์ศิลป์ จิตรกรรม ประติมากรรม หรือวิถีชีวิต และประเพณีต่าง ๆ เป็นต้น
3. มูลเหตุจูงใจทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ในลักษณะนี้หมายถึง ความต้องการที่จะพบปะกับผู้คนใหม่ ๆ หรือการพบเพื่อนเก่า หรือญาติพี่น้อง รวมไปถึงการหลบหนีจากสภาพชีวิตประจำวันอันจำเจซ้ำซาก ครอบครัวและเพื่อนบ้านเพื่อไปพบและทำความรู้จักมักคุ้นกับเพื่อนใหม่
4. มูลเหตุจูงใจทางด้านสถานภาพและเกียรติภูมิสูงขึ้น การเดินทางในลักษณะนี้จะเป็นในด้านการศึกษา การประชุม และการติดต่อทางธุรกิจ เป็นต้น ที่จะเป็นการช่วยยกระดับสถานภาพหรือเกียรติยศชื่อเสียงของตนให้สูงขึ้น

สมยศ มะลิกา (2546, หน้า 17) ได้กล่าวว่า การที่นักท่องเที่ยวจะตัดสินใจเลือกการท่องเที่ยวประเภทใด จะขึ้นอยู่กับเหตุจูงใจที่ทำให้เกิดการท่องเที่ยว การสนองความต้องการในด้านต่าง ๆ ที่แตกต่างกันของแต่ละคน เหตุจูงใจในการท่องเที่ยวนี้ ลักษณะการจูงใจที่ทำให้ผู้คนต้องการท่องเที่ยวแบ่งออกเป็น 8 กลุ่ม คือ

1. การท่องเที่ยวเพื่อความสนุกสนานและความบันเทิง นักท่องเที่ยวใช้เวลาหยุดงาน เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศ เพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็น เพื่อพบเห็นสิ่งต่าง ๆ และอุบัติการณ์ใหม่ ๆ เพื่อชมทิวทัศน์อันงดงาม เพื่อพบเห็นขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น เพื่อสงบอารมณ์กับความสงบของชนบท เพื่อสนุกสนานกับความอึกทึกครึกโครม ตึกรามใหญ่โตของเมืองใหญ่ เมืองศูนย์กลาง การท่องเที่ยว และอื่น ๆ ที่มีผลเป็นความสนุกสนานและความบันเทิง

2. การท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน ได้แก่ พวกที่ใช้วันหยุดเพื่อพักผ่อนโดยไม่ทำอะไร ทั้งนี้เพื่อขจัดความเหนื่อย ทั้งกายและจิตใจที่เกิดขึ้นในคาบเวลาทำงานให้หมดสิ้นไป และเรียกพลละกำลังกลับคืนมา เริ่มต้นทำงานในคาบเวลาใหม่ บางคนก็อาจไปพักผ่อนเพราะป่วยไข้หรือไม่สบายเล็กน้อย นักท่องเที่ยวพวกนี้มักจะไปพัก ณ ที่ใดที่หนึ่งนานที่สุดเท่าที่จะทำได้ และมักจะเป็นสถานที่ที่ให้ความมั่นใจได้ว่าสงบจริง ๆ

3. การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม นักท่องเที่ยวที่ปรารถนาจะเรียนรู้ศิลปวิทยาการที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาติต่าง ๆ ในสถาบันหรือสถานศึกษาที่มีชื่อเสียง หรือประเทศที่มีวัฒนธรรมเป็นที่น่าสนใจของเขาก็จะท่องเที่ยวไปยังประเทศนั้น เพื่อศึกษาพิจารณาชีวิตความเป็นอยู่ในแง่มานุษยวิทยา และสังคมวิทยา เพื่อชมโบราณสถานที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ เพื่อติดตามความเจริญทางวัตถุและเทคโนโลยีปัจจุบัน เพื่อชมศิลปะนาพวรรณในหอศิลป์ ฯลฯ

4. การท่องเที่ยวเพื่อการกีฬา การท่องเที่ยวเพื่อการกีฬาแบ่งได้เป็น 2 ชนิด คือ

4.1 การท่องเที่ยวเพื่อไปชมการแข่งขันกีฬาครั้งใหญ่ ๆ ของโลก เช่น กีฬา โอลิมปิก กีฬาเอเชียนเกมส์ กีฬาซีเกมส์ การแข่งขันฟุตบอล มวย กอล์ฟ ฯลฯ

4.2 การท่องเที่ยวเพื่อไปเล่นกีฬายังถิ่นที่มีการเล่นกีฬานั้น ๆ เช่น ในฤดูหนาว ซึ่งมีหิมะตกมากก็ไปเล่นสกี ฟันฤดูร้อนก็ไปเล่นสกีน้ำเป็นเทศกาลเล่นเรือใบ ในหน้าร้อนก็ไปเล่นสกีน้ำ ฯลฯ

5. การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ ที่จริงการท่องเที่ยวเพื่อประกอบธุรกิจ ไม่น่าจะนับเข้าเป็นการท่องเที่ยว เพราะขาดปัจจัยที่กล่าวมา การท่องเที่ยวต้องเป็นการกระทำอย่างเสรี และมีความตั้งใจที่จะท่องเที่ยว ถ้าถือเคร่งตามทฤษฎีก็น่าเป็นเช่นนั้น แต่ที่เป็นข้อเท็จจริงอยู่นั้น การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจแทบทุกคนจะจัดเวลาให้เหลือไว้สำหรับการท่องเที่ยว ซึ่งอาจเป็นเวลาที่ว่างจากการปฏิบัติธุรกิจประจำวัน

6. การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมสัมมนาในสมัยปัจจุบัน ซึ่งมีองค์กรคณะกรรมการสมาคม ฯลฯ ทั้งในประเทศ และต่างประเทศเป็นจำนวนมาก การเดินทางเพื่อการประชุมสัมมนาได้ส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวขึ้นอย่างมากมาย องค์กร international union of official travel organization เดิม เห็นสมควรที่จะจัดนักท่องเที่ยวเพื่อการประชุม สัมมนา ฯลฯ ไว้อีกพวกหนึ่ง

จะเห็นได้ว่าทุกวันนี้การสร้างโรงแรม มิได้มีแผนเพียงจะสร้างแต่ห้องพักห้องกินข้าว และห้องนั่งเล่นเท่านั้น แต่หากจะต้องมีห้องโถงจัดไว้สำหรับการประชุม โดยเฉพาะเมืองใดที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวอยู่แล้วก็มักจะได้รับเลือกให้เป็นที่พักประชุม

7. การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา ทุกวันนี้มีการท่องเที่ยวอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งอาจไม่อยู่ในประเภทหนึ่งประเภทใด โดยเฉพาะบุคคลที่เดินทางไปต่างประเทศเพื่อทำการวิจัยในด้านสังคมวิทยา และมานุษยวิทยา และอยู่ในประเทศนั้นเป็นเวลานับเดือน นักศึกษาที่เดินทางไปศึกษาต่างประเทศ ทั้งหมดทั้งสิ้นเหล่านี้ นับเป็นนักท่องเที่ยวจำนวนมหาศาลทีเดียว ที่นำเงินตราต่างประเทศมาให้แก่ประเทศเจ้าบ้านนานกว่านักท่องเที่ยวประเภทอื่นใดทั้งสิ้น

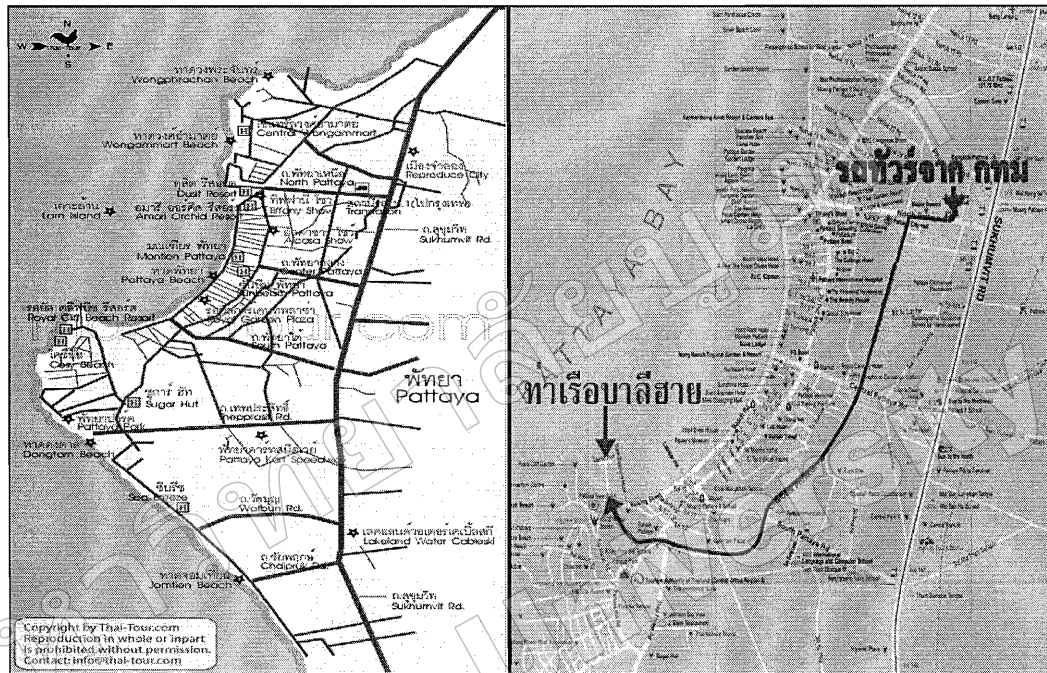
8. การท่องเที่ยวเพื่อเพศรส (sex our) แต่ไหนแต่ไรมาการท่องเที่ยวไปไหน ๆ เพื่อหาความเพลิดเพลินทางเพศอย่างโจ่งแจ้ง การท่องเที่ยวไปไหนต่อไหนของนักท่องเที่ยวชาย โดยมีเจตนาธรรมณ์แฝงอยู่ในอันที่จะหาความเพลิดเพลินเชิงเพศสมิมาช้านานแล้ว นักมานุษยวิทยาสันนิษฐานว่า กิจกรรมโสเภณีมีมาพร้อม ๆ กับอารยธรรมของคน และเกิดขึ้นในชุมชนที่มีคนเดินทางผ่าน สาเหตุที่มีโสเภณีหากินอยู่ตามเมืองที่คนเดินทางผ่าน เพราะคนเดินทางไม่ได้เอากุรรยามา และเกิดความอดอยากทางเพศสขขึ้น ก็เป็นช่องทางที่จะมีผู้คิดเอาหญิงสาวมาบำเรอ เพื่อเป็นรายได้ แต่การท่องเที่ยวประเภทนี้เป็นกิจกรรมที่ภาครัฐไม่สนับสนุนอย่างยิ่ง

สถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่งมีลักษณะการจูงใจที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมของแต่ละแห่ง บางสถานที่อาจมีลักษณะการจูงใจหลายประเภท โดยเกาะล้านเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีลักษณะจูงใจหลายประเภท ดังนี้ เพื่อความสนุกสนานและความบันเทิง เพื่อพักผ่อน เพื่อเล่นกีฬา และเพื่อการประชุมสัมมนา เกาะล้านจึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจและมาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก

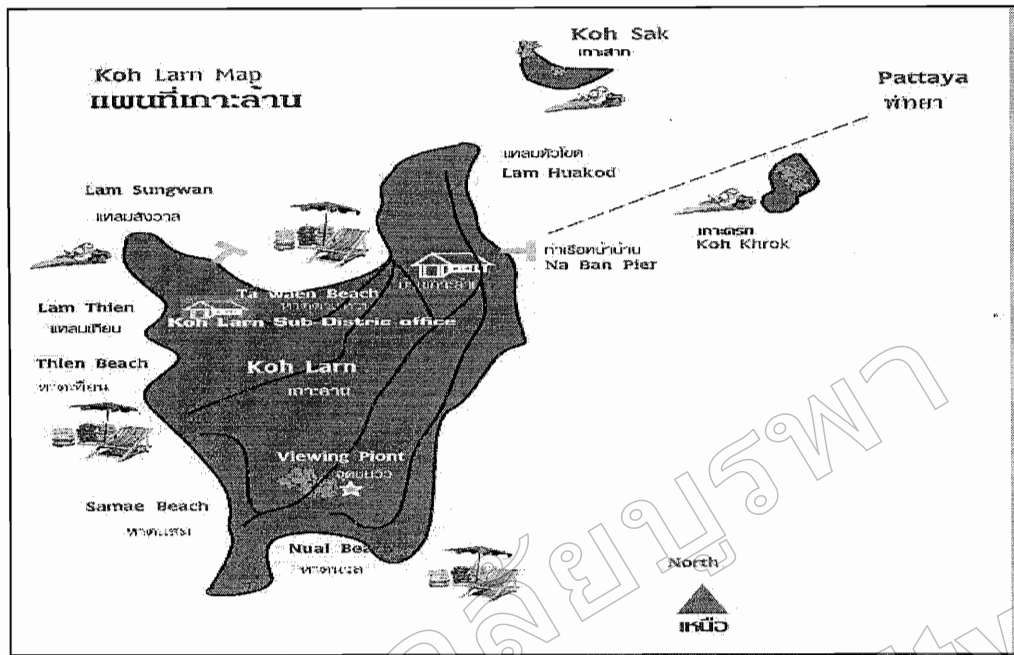
ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ในการศึกษา

ลักษณะของพื้นที่เกาะล้าน

1. ลักษณะทางกายภาพ

ภาพที่ 7 แผนที่เมืองพัทยาและเส้นทางรถเดินทางมายังท่าเรือแหลมบาลีฮาย และเกาะล้าน
เมืองพัทยา

ภาพที่ 8 แสดงแผนที่เกาะลันตาและเกาะใกล้เคียง รวมทั้งหาดต่าง ๆ บนพื้นที่เกาะลันตา เมืองพัทยา

1.1 สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของพื้นที่เกาะลันตา

เกาะลันตา ตั้งอยู่บริเวณเส้นรุ้งที่ 12° 6' และเส้นแวงที่ 100° 47' ตะวันออก ตั้งอยู่หมู่ที่ 7 ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี อยู่ทางทิศตะวันตกของเมืองพัทยา จากชายหาดเมืองพัทยา จะสามารถมองเห็นเกาะลันตาได้ชัดเจน เพราะอยู่ห่างจากฝั่งออกไปเพียงประมาณ 7.5 กิโลเมตร เกาะลันตามีส่วนที่ยาวที่สุดประมาณ 4.66 กิโลเมตร กว้างประมาณ 2.15 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 4.07 ตารางกิโลเมตร หรือ 3,500 ไร่ รูปร่างเป็นหัวเหลี่ยมด้านไม่เท่า สภาพภูมิประเทศเป็นภูเขาและป่าไม้ ประมาณร้อยละ 90 ของพื้นที่เกาะลันตา และมีหาดกระจายอยู่รอบเกาะ ได้แก่

- ด้านทิศเหนือ มีหาดสังวาล หาดตาแหวน หาดทองหลาง และหาดตายาย
- ด้านทิศใต้ มีหาดนวล
- ด้านทิศตะวันออก มีหาดแหลมหัวคอด หาดแดง และแหลมเกร
- ด้านทิศตะวันตก มีหาดตาพัน หาดเทียน หาดเสม หาดถ้ำ และหาดกรวด

หมู่เกาะลันตา แต่เดิมเป็นที่รู้จักในหมู่นักท่องเที่ยวต่างชาติ ในนามว่า “หมู่เกาะปะการัง” (coral islands) เพราะอุดมไปด้วยปะการังนานาชนิด เป็นแหล่งปะการังที่สมบูรณ์แห่งหนึ่งของประเทศและใกล้กรุงเทพฯ มากที่สุด โดยมีเกาะครกและเกาะสากเป็นบริวาร

1.2 สภาพภูมิประเทศ

ลักษณะพื้นผิวภูมิประเทศของเกาะล้าน พื้นที่ส่วนใหญ่มีสภาพเป็นภูเขาประมาณ ร้อยละ 90 ของพื้นที่ มีสภาพป่าค่อนข้างอุดมสมบูรณ์พืชพรรณที่ขึ้นอยู่มีความหลากหลายของ ชีวภาพของป่าเบญจพรรณ และสมุนไพรหายาก ด้านสัตว์ป่า พบกระรอกเผือกที่เป็นสัตว์ป่าหายาก อาศัยอยู่จำนวนมาก และพื้นที่เนินเขา ที่ราบลูกฟูก (ที่ราบลูกคลื่น) และที่ราบชายฝั่งทะเล โดยแบ่ง ออกได้ ดังนี้

- ส่วนที่เป็นภูเขา ได้แก่ พื้นที่บางส่วนบริเวณด้านทิศเหนือ และพื้นที่ด้านทิศ ตะวันตกเฉียงเหนือต่อเนื่องเป็นแนวยาวไปยังด้านทิศใต้ ลักษณะเป็นภูเขา 3 ลูก มีชื่อเรียก ตามลำดับ คือ เขาใหญ่ เขานมสาว และเขาหน้ายักษ์
- ส่วนที่เป็นเนินเขา ที่ราบลูกฟูก จะอยู่บริเวณท่าหน้าบ้าน
- ส่วนที่เป็นที่ราบชายฝั่งทะเล มีทั้งชายหาดที่เป็นหิน และชายหาดที่เป็นทราย อยู่หลายแห่งรอบเกาะ ชายหาดบางแห่งมีลักษณะเว้าแหว่ง บางแห่งมีต้นเสม็ดขึ้นบนชายหาด มี สภาพสวยงาม ซึ่งปัจจุบันถูกพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของเกาะล้าน

สภาพภูมิประเทศสามารถสรุปตามการใช้ประโยชน์ที่ดิน(ปี พ.ศ. 2547) ซึ่งพื้นที่ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่า รองลงมาเป็นที่ชุมชนที่อยู่อาศัย เกษตรกรรม และพื้นที่ท่องเที่ยว ตามลำดับ ดังนี้

- พื้นที่ป่าไม้ มีพื้นที่มากที่สุด กระจายตัวตามพื้นที่ภูเขา โดยเฉพาะทางด้านภาค ตะวันตกของเกาะในบริเวณเขาใหญ่ เขานมสาว และเขาหน้ายักษ์ คิดเป็นร้อยละ 70.23 ของพื้นที่ ทั้งหมด
- พื้นที่มีสิ่งปลูกสร้าง ส่วนใหญ่รวมกันอยู่บริเวณที่ราบด้านตะวันออกเฉียงเหนือ ของเกาะ โดยมีชุมชนศูนย์กลางอยู่ที่หมู่บ้านเกาะล้านบริเวณท่าหน้าบ้าน ซึ่งศูนย์กลางหลักทางด้าน การค้าและบริการของเกาะล้าน คิดเป็นร้อยละ 18.66 ของพื้นที่ทั้งหมด
- พื้นที่เกษตรกรรม กระจายอยู่บริเวณที่ราบทางด้านตะวันออกของเกาะส่วนใหญ่ เป็นสวนมะพร้าวและไร่ร้าง คิดเป็นร้อยละ 5.04 ของพื้นที่ทั้งหมด
- ที่รกร้าง กระจายอยู่บริเวณเส้นทางท่าหน้าบ้าน - หาดนวล คิดเป็นร้อยละ 4.17
- อื่น ๆ กระจายอยู่ทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 1.30

1.3 ภูมิอากาศ

1.3.1 ฤดูกาล โดยทั่วไปของพื้นที่ มี 3 ฤดูกาล คือ ฤดูฝน ฤดูหนาว และฤดูร้อน

ดังนี้

- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม ไปจนถึงกลางเดือนตุลาคม เป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่าน และนำเอาความชุ่มชื้นและฝนมาตกในเมืองพัทยา

- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคม ไปจนถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ในช่วงนี้มีลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ พัดพามวลอากาศเย็นและแห้งแล้งเข้ามาสู่เมืองพัทยา ทำให้อุณหภูมิลดต่ำลงในช่วงเดือนธันวาคมและมกราคม

- ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์จนถึงกลางเดือนพฤษภาคม ช่วงเปลี่ยนลมมรสุม จึงอบอ้าวและมีอุณหภูมิสูงขึ้น โดยเฉพาะในเดือนเมษายน

1.3.2 ลมมรสุม พื้นที่ที่ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมที่พัดผ่านตามฤดูกาล 2 ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ นอกจากการได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมดังกล่าวแล้ว ยังได้รับอิทธิพลจากพายุโซนร้อนจากอ่าวเบงกอล ซึ่งเป็นลมจรทำให้เกิดฝนตกค่อนข้างมากในบริเวณที่พายุนี้พัดผ่าน

1.3.3 อุณหภูมิ พื้นที่เกาะล้านมีอุณหภูมิเฉลี่ยรายปี พ.ศ. 2542 - 2547 อยู่ระหว่างร้อยละ 66.56 ถึง 68.40 และช่วงระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2546 ซึ่งตรงกับฤดูฝนเป็นเวลา 7 เดือน ที่มีความชื้นสัมพัทธ์สูงกว่าร้อยละ 97

1.4 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.4.1 ทรัพยากรป่าไม้ ในพื้นที่ของเกาะล้าน มีพื้นที่ป่าไม้ทั้งสิ้น 3.46 ตารางกิโลเมตร หรือ 2,163 ไร่ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 85.01 ของพื้นที่ของเกาะล้าน ซึ่งจะกระจุกตัวอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้แก่ บริเวณเขานมสาว เขาหน้ายักษ์ เขาเตวิด และเขาใหญ่ ป่าสภาพในปัจจุบันนั้นยังมีความสมบูรณ์อยู่ แต่ก็จะมีบางส่วนที่ถูกเข้าไปบุกรุกทำลายบ้าง เช่น ในส่วนที่อยู่ติดกับชุมชน เป็นต้น ในปัจจุบันนั้นมีการส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และเส้นทางศึกษาธรรมชาติ ส่งผลให้มีการเข้าไปใช้พื้นที่ป่าไม้ของนักท่องเที่ยว จึงอาจก่อให้เกิดการเสื่อมโทรมของทรัพยากรป่าไม้ได้ ในอนาคตหากมีการส่งเสริมนโยบายการท่องเที่ยวเข้ามาในบริเวณเกาะล้านนั้น ควรจะมีการหามาตรการในการรองรับปัญหาหรือผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับตัวทรัพยากรป่าไม้

1.4.2 ทรัพยากรทางทะเล ทรัพยากรทางทะเลของเกาะล้าน ประกอบไปด้วย ชายหาด หมู่ปะการัง ได้แก่ ปะการังนิ้วมือ ปะการังดอกกะหล่ำ ปะการังดอกไม้ทะเล ปะการังดาว และปะการังสมอง เป็นต้น ส่วนสัตว์น้ำ ได้แก่ หอยนมสาวใหญ่ หอยนมสาวเล็ก หอยฝาเดียว หอยเงาะ หมึกสาย หมึกกระดอง ปู ปะการัง ปูใบ ปลาการ์ตูน ปลาอินเดียนแดง ปลาหูช้าง ปลาค้างคาว และปลาปักเป้า เป็นต้น ซึ่งพื้นที่เกาะล้านและเกาะบริเวณนั้นนับว่ามีระบบนิเวศของหมู่ปะการัง และสัตว์น้ำที่มีความสวยงามและสมบูรณ์เหมาะสมที่จะทำการส่งเสริมการท่องเที่ยวในเรื่องของการดำน้ำรอบเกาะและปัจจุบันก็ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก

ในการดำน้ำรอบเกาะล้าน เกาะครก และเกาะสาก ซึ่งทรัพยากรเหล่านี้มีความสำคัญต่อพื้นที่มาก หมู่ปะการังสามารถเป็นแนวกันชนเมื่อเกิดพายุ และการย่อยสลายของปะการัง และเปลือกหอย ยังทำให้เกิดทรายจากการสึกกร่อนของทรัพยากรเหล่านี้ อีกทั้งชายฝั่งของเกาะล้านและเกาะบริวารนั้น ยังมีการทำประมงชายฝั่งเป็นอาชีพ ดังนั้น การรักษาคุณภาพน้ำทะเลนั้นจึงถือเป็นเรื่องสำคัญ เนื่องจากทรัพยากรทางทะเลนอกจากจะทำให้ระบบนิเวศที่มีความสมบูรณ์ แล้วยังเป็นแหล่งอาหารที่สำคัญของมนุษย์

1.4.3 ด้านของคุณภาพน้ำทะเล จากการตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเลของ กรมควบคุมมลพิษนั้น เมื่อปี 2545 คุณภาพของน้ำทะเลบริเวณเกาะล้าน เกาะครก และเกาะสากนั้น คุณภาพยังอยู่ในระดับที่ไม่เกินมาตรฐานคุณภาพทะเลชายฝั่งประเภทที่ 2 ซึ่งมีความเหมาะสมในการอนุรักษ์ปะการัง และยังอยู่ในระดับมาตรฐานที่สามารถใช้ประโยชน์ในการว่ายน้ำได้ไม่เกิน เกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ตามมาตรฐานคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งประเภทที่ 5 ตามประกาศ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 7

ทั้งนี้ สำนักนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ได้ประกาศเขตพื้นที่คุ้มครอง 4 พื้นที่ คือ จังหวัดภูเก็ต กระบี่ มหาสารคาม และเมืองพัทยา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 ได้มีการออกกฎกระทรวงและ ประกาศกำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม สำหรับในเขตเมืองพัทยา ได้แก่ พื้นที่ เกาะสาก เกาะครก เกาะล้าน และน่านน้ำชายฝั่ง เพื่อเป็นพื้นที่ที่มีคุณค่าควรแก่การอนุรักษ์

ลักษณะทางสังคม

1. ระบบสาธารณูปโภค

1.1 ระบบคมนาคมขนส่ง โครงข่ายการคมนาคมขนส่งที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ประกอบด้วย การคมนาคมขนส่งทางน้ำ และการคมนาคมขนส่งทางบก

- การคมนาคมขนส่งทางน้ำ เป็นเพียงเส้นทางเดียวที่เชื่อมระหว่างแผ่นดินใหญ่ (พัทยา) กับเกาะล้าน โดยมีเรือโดยสารและเรือเร็วเป็นพาหนะที่ใช้ในการเดินทางและขนส่งสินค้า สำหรับท่าเทียบเรือที่ใช้ในการเดินทาง ประกอบด้วย ท่าเทียบเรือท่องเที่ยวพัทยา (ท่าเทียบเรือ แหลมบาลีฮาย) ท่าเทียบเรือท่าหน้าบ้าน และท่าเทียบเรือหาดตาแหวน

- การคมนาคมขนส่งทางบก การคมนาคมขนส่งทางบกที่มีอยู่ในปัจจุบัน ประกอบด้วย การคมนาคมขนส่งทางรถยนต์ และรถจักรยานยนต์ ส่วนใหญ่เป็นการเดินทางโดยรถจักรยานยนต์

1.2 ระบบโครงข่ายถนน ระบบโครงข่ายถนนบนเกาะล้าน เป็นระบบโครงข่ายแบบ รัศมี โดยจะมีจุดศูนย์กลางอยู่ที่ ท่าเทียบเรือท่าหน้าบ้าน และมีถนนเชื่อมระหว่างท่าเทียบเรือท่าหน้า บ้านไปหาดทองหลาง หาดนวล หาดตาแหวน หาดเทียน และหาดแสม ลักษณะทางกายภาพของ

ถนนสายหลักที่เชื่อมต่อระหว่างท่าเทียบเรือท่าหน้าบ้านกับหาดต่าง ๆ จะเป็นถนนตัวหนอน ปัจจุบันยังมีสภาพดี ถนนส่วนใหญ่มีขนาดกว้างประมาณ 4 - 5 เมตร ทางเท้าขนาด 1.20 เมตร และทางระบายน้ำขนาด 1.50 เมตร ยกเว้นบางช่วงถนนที่มีตัวหนอนเพียงชนิดเดียวไม่มีทางเท้าและทางระบายน้ำ

1.3 ระบบไฟฟ้า การไฟฟ้าเกาะล้าน อยู่ในความรับผิดชอบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค มีสถานีผลิตกำลังไฟฟ้าบนเกาะล้าน โดยใช้เครื่องกำเนิดไฟฟ้าดีเซล สำหรับค่าไฟฟ้าเป็นอัตราเดียวกันกับพื้นที่อื่น ๆ ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เครื่องกำเนิดไฟฟ้าของเกาะล้าน มีจำนวนทั้งหมด 5 เครื่อง ปัจจุบันมีระบบสายส่งแรงสูงเป็นแบบปักเสาพาดสาย (OVER HEAD) เกือบทั่วทั้งเกาะ โดยใช้เพื่อรองรับการเชื่อมโยงกับระบบเคเบิลใต้น้ำในอนาคต กำลังความต้องการกำลังไฟฟ้าทั้งหมดบนเกาะล้านประมาณ 800 กิโลวัตต์ แต่สามารถผลิตกำลังไฟฟ้าจากเครื่องกำเนิดไฟฟ้าที่มีอยู่ (สลับกันทำงาน) ได้เพียง 450 กิโลวัตต์ ทำให้ไม่เพียงพอต่อความต้องการกำลังไฟฟ้า แต่มีการจ่ายกระแสไฟฟ้าตลอด 24 ชั่วโมง

1.4 ระบบประปา สภาพปัจจุบัน น้ำจืดสำหรับบริโภคและอุปโภค เป็นปัญหาเร่งด่วนที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไข เนื่องจากหมู่เกาะล้านยังไม่มีระบบประปา ประชากรซื้อน้ำจากเรือขายน้ำในราคา 150 - 270 บาทต่อลูกบาศก์เมตร ซึ่งเป็นราคาที่สูงกว่าค่าน้ำประปาบนฝั่งเมืองพัทยา ถึง 15 เท่า และไม่มีความสะดวกเหมือนน้ำประปาบนฝั่งที่มีแรงดันในระบบท่อจ่ายน้ำถึงจุดใช้น้ำ ดังนั้น เมืองพัทยาจึงได้ประสานงานกับบริษัทจัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน) เพื่อดำเนินการก่อสร้างระบบประปาเกาะล้าน

1.5 ระบบโทรคมนาคมและสื่อสาร ที่มีบริการบนเกาะล้าน ได้แก่

1.5.1 ระบบโทรศัพท์พื้นฐาน เกาะล้านมีชุมสายโทรศัพท์ จำนวน 1 แห่ง ตั้งอยู่ติดกับถนนสายหาดตาแหวน บริเวณด้านหลังของหาด เพื่อบริการด้านการสื่อสารให้กับประชาชนบนเกาะล้าน

1.5.2 ระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ 2 ระบบ ได้แก่ AIS และ DTAC สามารถใช้ได้ในพื้นที่ฝั่งตะวันออกของเกาะล้าน และหาดตาแหวน ปัจจุบันพื้นที่หาดแสม หาดเทียน และหาดนวลมีการขยายสัญญาณของระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่เพิ่มขึ้น

1.5.3 การไปรษณีย์โทรเลข ปัจจุบันชุมชนเกาะล้านมีที่ทำการไปรษณีย์ จำนวน 1 แห่ง เพื่อให้บริการกับประชาชนในชุมชนเป็นหลัก และนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

1.5.4 เสียงตามสายของชุมชนเกาะล้าน กระจายเสียงจากวัดใหม่สำราญและที่ทำการชุมชน

1.5.5 การใช้ระบบอินเทอร์เน็ต ในการสื่อสารบนเกาะล้านยังไม่เป็นที่นิยม อาจเป็นเพราะมีค่าใช้จ่ายสูง และการให้บริการไฟฟ้ายังไม่ทั่วถึง สำหรับร้านที่มีบริการอินเทอร์เน็ต สาธารณะ เพื่อการติดต่อสื่อสารยังไม่มีบนพื้นเกาะล้าน เนื่องจากระบบไฟฟ้าบนเกาะล้าน ยังไม่เพียงพอและการจ่ายกระแสไฟฟ้าไม่คงที่ ประกอบกับนักท่องเที่ยวเกือบทั้งหมดไปกลับภายใน วันเดียวกัน ทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอในการใช้บริการอินเทอร์เน็ตสาธารณะ

1.6 ระบบสาธารณูปการ

1.6.1 การบริการด้านการศึกษา ปัจจุบันการบริการทางการศึกษาของเกาะล้าน มีโรงเรียนเพียง 1 แห่ง คือ โรงเรียนเมืองพัทยา 10 (บ้านเกาะล้าน) เป็นโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับ ตั้งแต่ อนุบาล ประถม และมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งสังกัดกับเมืองพัทยา ตั้งอยู่ริมถนนสายหาดคา แหวน (ใกล้กับย่านชุมชนท่าเทียบเรือท่าหน้าบ้าน) เป็นอาคาร ก.ส.ส. สูง 4 ชั้น ชั้นล่างเป็นพื้นโล่ง

1.6.2 การบริการด้านสาธารณสุข ชุมชนเกาะล้าน มีสถานีนอนามัยเพื่อบริการ 1 แห่ง เป็นสถานพยาบาลของสาธารณสุข อำเภอบางละมุง กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานเมือง พัทยา สาขาเกาะล้าน อีกหนึ่งแห่ง เปิดให้บริการ 24 ชั่วโมง

1.6.3 การบริการด้านความปลอดภัย

- ดำรวจ การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนชาว เกาะล้าน อยู่ในความรับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรเมืองพัทยา ในพื้นที่เกาะล้านมีสถานีตำรวจ ย่อยตั้งอยู่ ซึ่งมีอยู่แห่งเดียวในพื้นที่เกาะล้าน

- ดำรวจดับเพลิง ในพื้นที่เกาะล้าน ไม่มีสถานีตำรวจดับเพลิง แต่มีพนักงาน ดับเพลิงของสำนักงานเมืองพัทยา สาขาเกาะล้าน โดยส่วนใหญ่การเกิดเพลิงไหม้เกิดตามธรรมชาติ บริเวณป่าบนภูเขา

- ดำรวจท่องเที่ยว ในพื้นที่เกาะล้านมีตำรวจท่องเที่ยว มีจุดตรวจอยู่บริเวณ หาดคาแหวน มีหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกและช่วยเหลือนักท่องเที่ยว

- ยามชายฝั่ง เนื่องจากมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาในพื้นที่เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในช่วงวันหยุด ดังนั้น จึงมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาช่วยอำนวยความสะดวกให้การ บริการด้านความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว ปัจจุบันมีศูนย์ด้านความปลอดภัยจัดตั้ง โดยหน่วยงาน ของรัฐ ตั้งอยู่ที่บริเวณหาดคาแหวน โดยใช้พื้นที่ของสำนักงานเมืองพัทยา สาขาเกาะล้าน เป็น ที่ทำการ

- อาสาบรรเทาสาธารณภัย การบริการด้านความปลอดภัยในส่วนหน้าที่ของ การรักษาการณ์ชายฝั่ง และอาสาบรรเทาสาธารณภัยที่มีอยู่ในพื้นที่ของกลุ่มเกาะล้าน ในปัจจุบันมี หน่วยงานที่ทำงานทางด้านรักษาการณ์ชายฝั่งที่ขึ้นตรงกับงานปกครองของสำนักงานเมืองพัทยา

สาขาเกาะล้าน โดยตรง คือ “ศูนย์กู้ภัยทางทะเล สำนักงานเมืองพัทยา สาขาเกาะล้าน” ปัจจุบัน ศูนย์กู้ภัยทางทะเล สำนักงานเมืองพัทยา สาขาเกาะล้าน มีบุคลากรที่ทำงานโดยกระจายอยู่ตาม ชายหาดต่าง ๆ รอบเกาะล้าน และจะมีอาสาสมัครที่เป็นคนในพื้นที่มาช่วย

การปกครอง

เมืองพัทยา แบ่งการปกครองออกเป็นเขตปกครองย่อย 1 เขตปกครอง คือ สำนักงาน เมืองพัทยา สาขาเกาะล้าน

สถานที่ราชการ

ปัจจุบัน มีหน่วยงานของรัฐเข้าไปตั้งพื้นที่หลายหน่วยงานด้วยกัน ได้แก่ เมืองพัทยา เข้าไปตั้งสำนักงานเมืองพัทยา สาขาเกาะล้าน (ตั้งอยู่บริเวณท่าเทียบเรือหาดตาแหวน) และ หน่วยงานของกรมป่าไม้ (ตั้งอยู่บริเวณหาดแสม)

ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี

เกาะล้าน มีศาสนสถาน (วัด) จำนวน 1 แห่ง คือ วัดใหม่สำราญ ตั้งอยู่บริเวณถนนสาย หาดนวล บริเวณชุมชนท่าเทียบเรือท่าหน้าบ้าน และเป็นศูนย์กลางกิจกรรมทางศาสนาของชุมชน ดังนั้นประชาชนส่วนมากนับถือศาสนาพุทธ ส่วนประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชน เกาะล้าน จะมี ลักษณะเหมือนกับฝั่งเมืองพัทยา และสำนักสงฆ์ศูนย์ปฏิบัติธรรม 1 แห่ง ซึ่งตั้งอยู่บนเขาใหญ่ ซึ่ง กั้นในชุมชนหาดตาแหวนต่างให้ความเคารพนับถือ นอกจากนี้ยังมี ศาลเจ้า 3 แห่ง คือ ศาลเจ้าพ่อดำ ตั้งอยู่บริเวณถนนสายศาลเจ้าพ่อดำไปทางหาดแสม ศาลเจ้าแม่ชีวิต ตั้งอยู่บริเวณท่าเทียบเรือ ท่าหน้าบ้าน และศาลเจ้าแม่แหลมทอง ตั้งอยู่บริเวณหาดแสม ซึ่งศาลดังกล่าวคนในชุมชนให้ความเคารพนับถือ และนิยมไปสักการบูชาเพื่อเป็นสิริมงคลเช่นเดียวกัน

ประชากร

เกาะล้าน มีประชากร 2,496 คน (ชาย 1,252 คน หญิง 1,244 คน) ในการศึกษาด้าน ประชากร แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

1. ประชากรตามทะเบียนราษฎร หมายถึง ประชากรที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎรของ พื้นที่โครงการ
2. ประชากรแฝง หมายถึง ประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่โครงการ แต่ไม่มีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎร
3. ประชากรจร หมายถึง ประชากรที่เดินทางเข้ามาทำงานในพื้นที่แบบ เช้ามา - เย็นกลับ
4. นักท่องเที่ยว หมายถึง นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวที่ เกาะล้าน

- จำนวนครัวเรือน 525 ครัวเรือน

- จำนวนหลังคาเรือน 1,055 หลังคาเรือน
- มีประชากรแฝง ที่มีอาชีพประมงจับสัตว์น้ำ และบริการนักท่องเที่ยวอีกประมาณ 3,500 คน

ตารางที่ 1 สถิติประชากรเกาะล้าน ปี 2549 - 2551

ประชากร	ปี 2549	ปี 2550	ปี 2551	ประชากรเพิ่มขึ้น (คน)
ประชากรทั้งหมด	2,383	2,446	2,496	50
ประชากรชาย	1,194	1,230	1,252	22
ประชากรหญิง	1,189	1,216	1,244	28
จำนวนครัวเรือน	478	494	525	31

ข้อมูล: งานทะเบียนราษฎร เมืองพัทยา ณ กรกฎาคม 2552

ด้านสังคม

เกาะล้าน เป็นแหล่งท่องเที่ยวส่งผลให้ชุมชนแปรเปลี่ยนเป็นชุมชนพาณิชย์กรรม และบริการสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังพบการอพยพโยกย้ายของประชากรจากทุกภาคของประเทศและชาวต่างประเทศจากทุกภูมิภาคของโลกเข้ามาทำงานและพักอาศัยในเกาะล้านเป็นจำนวนมาก ทำให้สภาพสังคมมีความซับซ้อนและหลากหลาย

ประชากรเป็นทรัพยากรที่มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และมีผลสะท้อนถึงระบบเศรษฐกิจ สังคม แรงงาน การใช้ที่ดิน การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนสาธารณสุขโรคต่าง ๆ ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะเป็นส่วนสำคัญต่อการวางแผนพัฒนาในการกำหนดทิศทางการจัดระบบเศรษฐกิจ สังคม แรงงาน การใช้ที่ดิน การจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติให้ได้ผลสูงสุด ให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ที่ดีในอนาคต

ด้านเศรษฐกิจ

เกาะล้าน เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างประเทศ และเป็นเกาะที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของเมืองพัทยา กิจกรรมทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่จึงเป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและบริการ โดยประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ 98 ประกอบอาชีพด้านการค้าและบริการนักท่องเที่ยวในรูปแบบต่าง ๆ นอกนั้นประกอบอาชีพเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การประมง และการค้าขาย ประชาชนมีรายได้เฉลี่ยประมาณ 270,000 บาท/คน/ปี

การพาณิชย์กรรมและการบริการ

มีการประกอบการ ด้านพาณิชย์กรรมประมาณร้อยละ 4 เช่น การทำธุรกิจ การค้าปลีก และการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ประเภทขายหรือเช่าอุปกรณ์ในการอำนวยความสะดวก และความบันเทิงแก่นักท่องเที่ยว

สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวจะสร้างบริเวณริมหาดมีทั้งที่สร้างขึ้นอย่างถาวร และเป็นเพิงพักชั่วคราว ที่พักจะเป็นรีสอร์ทและบังกะโลที่มีอยู่ไม่มากนัก โดยบนเกาะลันเตามีการพัฒนาให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อบริการนักท่องเที่ยวเกือบทุกหาด ได้แก่

1. รีสอร์ทและบังกะโล ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นรีสอร์ท มีทั้งเป็นหลังและเป็นห้องหลายขนาด สามารถเลือกพักได้ตามจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งที่มาเพียง 1 - 2 คน จนถึงมาเป็นหมู่คณะที่พักส่วนใหญ่ตั้งอยู่ทั้งในหมู่บ้าน และตามหาดต่าง ๆ บนเกาะลันเตา โดยสามารถจำแนก ได้ดังนี้

- ในหมู่บ้าน	จำนวน 45 แห่ง
- หาดตาแหวน	จำนวน 5 แห่ง
- หาดแสม	จำนวน 2 แห่ง
- หาดนวล	จำนวน 1 แห่ง
- รวม	จำนวน 53 แห่ง

2. ร้านอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งส่วนมากยังคงก่อสร้างเป็นลักษณะโรงเรือนกึ่งถาวรมีอยู่ทุกชายหาด แต่หาดแสมจะเป็นอาคารร้านอาหารแบบถาวรที่หน่วยงานราชการเป็นผู้สร้างและให้สัมปทานแก่เอกชนเข้าไปประกอบการระยะยาว ร้านอาหารของเกาะลันเตาส่วนใหญ่จะประกอบการอย่างถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล เช่น ร้านอาหารบริเวณหาดตาแหวน และหาดแสม จะมีบ่อดักไขมันก่อนปล่อยน้ำเสียลงสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะ และในหมู่บ้านยังมีร้านอาหารอีกหลายร้านที่ให้คอยบริการแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่เกาะลันเตา โดยสามารถจำแนกได้ดังนี้

2.1 ร้านอาหารและเครื่องดื่ม ตามหาดต่าง ๆ บนพื้นที่เกาะลันเตา

- หาดตาแหวน	จำนวน 20 ร้านค้า
- หาดเทียน	จำนวน 8 ร้านค้า
- หาดแสม	จำนวน 12 ร้านค้า
- หาดทองหลาง	จำนวน 5 ร้านค้า
- หาดนวล	จำนวน 2 ร้านค้า (เปิดช่วงเดือนตุลาคม - เมษายน)
- หาดสังวาล	จำนวน 1 ร้านค้า
- รวม	จำนวน 48 ร้านค้า

2.2 ร้านขายของสด จำนวน 3 ร้านค้า

ส่วนใหญ่อยู่ในหมู่บ้าน นิยมจำหน่ายแก่ชาวบ้าน แต่นักท่องเที่ยวที่นิยมทำอาหารทานเอง หรืออยากรับประทานอาหารทะเลสด ๆ ก็สามารถหาซื้อมาทำทานเองได้

2.3 ร้านขายน้ำดื่มและน้ำจืด จำนวน 3 ร้านค้า

ส่วนใหญ่อยู่ในหมู่บ้าน เป็นร้านค้าส่ง จะจำหน่ายให้แก่ร้านค้าปลีกและร้านอาหาร เพื่อจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว มักจำหน่ายเป็นโหล ๆ นักท่องเที่ยวบางกลุ่มที่มาเป็นหมู่คณะสามารถหาซื้อได้ในปริมาณที่มาก ๆ เพื่อเป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย

3. ร้านค้าสะดวกซื้อ จำนวน 15 ร้านค้า

ส่วนมากอยู่บริเวณในหมู่บ้าน เป็นร้านค้าของชาวบ้านเป็นผู้จำหน่าย มีสินค้าประเภทของใช้ส่วนตัว อาหารแห้ง ขนม และเครื่องดื่ม จำหน่ายให้แก่ชาวบ้านและนักท่องเที่ยว ปัจจุบันเกาะลันเตายังมีร้านสะดวกซื้ออีกหนึ่งที่ คือ เซเว่นอีฟเว้น ที่เป็นที่รู้จักและเป็นนิยมของนักท่องเที่ยว

4. ร้านค้าของที่ระลึก ซึ่งส่วนมากก็ยังคงมีสภาพการก่อสร้างในลักษณะกึ่งถาวร ไม่มีมาตรฐานที่ดีตลอดมา ซึ่งจะมีตลอดแนวชายหาดตาแหวน หาดเทียน และหาดแหลม นอกจากนี้ยังมีผู้ประกอบการหาบเร่ และผู้ประกอบการเครื่องหนัง เดินจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว โดยสำนักงานเมืองพัทยา สาขาเกาะลันเตา จะออกบัตรอนุญาต และคอยควบคุมดูแลเพื่อไม่ให้รบกวนนักท่องเที่ยว

นอกจากนี้ ปัจจุบันยังมีร้านค้าของที่ระลึกในหมู่บ้าน ซึ่งอยู่ไม่ห่างจากท่าเทียบเรือท่าหน้าบ้านหลายร้านค้า มีสินค้าหลายประเภท เพื่อจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว

5. บริการเรือเช่าชมปะการังเป็นเรือท้องกระจก เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวเช่านั่งชมบริเวณปะการังที่มีอยู่มาก ในบริเวณหาดตาแหวน

6. บริการเช่าเรือสกูตเตอร์, เรือคาน้ำ, เรือใบ, เจ็ตสกี, เรือกล้วย, เรือลากร่ม, เรือเร็ว เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวได้ขับขี่เพื่อความสนุกสนานและออกกำลังกาย มีบริการให้เช่าอยู่เป็นจำนวนมาก บริเวณชายหาดต่าง ๆ บนเกาะลันเตา

7. บริการเช่ารถจักรยานยนต์และรถสองแถว ส่วนมากจะคอยให้บริการแก่นักท่องเที่ยวตามท่าเทียบเรือบนเกาะลันเตา เมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางมาถึงเกาะลันเตา สามารถเช่ารถจักรยานยนต์เพื่อขับขี่เที่ยวชมบริเวณเกาะลันเตาได้ตามความต้องการ มีบริการเป็นรายชั่วโมงและรายวัน ส่วนรถสองแถว เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาเป็นหมู่คณะ เพื่อพานักท่องเที่ยวชมบริเวณ และหาดต่าง ๆ รอบเกาะลันเตา

การเดินทาง

1. การเดินทางจากฝั่งเมืองพัทยา

1.1 เรือโดยสารประจำทางธรรมดา การเดินทางโดยทางเรือโดยสารประจำทางธรรมดาที่แล่นระหว่างเกาะล้านกับเมืองพัทยา ซึ่งมีท่าเทียบเรือแหลมบาลีฮาย ตั้งอยู่บริเวณพัทยาใต้ ใกล้กับโรงแรม Siam bay shore hotel มีเรือโดยสารประจำทางไปเกาะล้านทุกวัน เรือออกจากท่าเทียบเรือแหลมบาลีฮายถึงเกาะล้าน ซึ่งเรือจะเทียบที่ท่าหน้าบ้านหรือที่คนในชุมชนเรียกกันว่า “ท่าเรือหน้าบ้านเกาะล้าน” ใช้เวลาเดินทางประมาณ 45 นาที

1.2 เรือโดยสารนำเที่ยว รับส่งผู้โดยสารเป็นกลุ่มเฉพาะ เพื่อนำเที่ยวไปยังบริเวณหาดต่าง ๆ ของเกาะล้าน โดยจะนำผู้โดยสารจากฝั่งเมืองพัทยาไปยังหาดต่าง ๆ โดยตรงเพื่อทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น นั่งเรือกระชกชมปะการัง เล่นน้ำ อาบแดด เล่นกีฬาทางน้ำ เป็นต้น

1.3 เรือเร็วเช่าเหมาลำ เป็นเรือเร็วที่แล่นไปยังเกาะล้านและเกาะใกล้เคียง ยังไม่มีท่าเทียบเรือที่เป็นสัดส่วนเพื่ออำนวยความสะดวกอย่างแท้จริง เรือเร็วส่วนมากจะจอดพักคอยผู้โดยสารอยู่บริเวณริมชายหาดทรายเป็นแนวยาวตลอด เริ่มตั้งแต่ชายหาดพัทยากลางถึงชายหาดพัทยาใต้ของเมืองพัทยาและยังไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร โดยเฉพาะเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เนื่องจากยังขาดอุปกรณ์ป้องกันชีวิต ใช้เวลาเดินทางประมาณ 15 นาที

ท่าเทียบเรือของเกาะล้านปัจจุบัน มี 2 ท่าด้วยกัน คือ

1.3.1 ท่าเทียบเรือท่าหน้าบ้าน เป็นท่าเทียบเรือหลักของชุมชนเกาะล้าน เพราะใช้ในการขนส่งสินค้าและสิ่งของเครื่องใช้ เป็นท่าเทียบเรือที่นักท่องเที่ยวใช้บริการ ไป - กลับอยู่ตลอดทั้งวัน ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการก่อสร้างท่าเทียบเรือใหม่ที่ได้มาตรฐานแทนท่าเทียบเรือเก่าที่ชำรุด ซึ่งกำหนดเวลาเรือออกจากฝั่งพัทยาเข้าท่าหน้าบ้าน คือ เวลา 07.00 น., 10.00 น., 12.00 น., 14.00 น., 15.30 น., 17.00 น. และ 18.30 น. และออกจากท่าเทียบเรือท่าหน้าบ้านไปยังฝั่งพัทยา คือ เวลา 06.30 น., 07.30 น., 09.30 น., 12.00 น., 14.00 น., 17.00 น. และ 18.00 น.

1.3.2 ท่าเทียบเรือหาดตาแหวน เป็นท่าเทียบเรือมาตรฐาน มีนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการใช้บริการ ไป - กลับ อีกแห่งหนึ่ง ซึ่งมีกำหนดเวลาออกจากท่าเรือฝั่งพัทยาเข้าเทียบท่าเรือหาดตาแหวน คือ เวลา 08.00 น., 09.00 น., 11.00 น. และ 13.00 น. และออกจากท่าเทียบเรือหาดตาแหวนเข้าเทียบท่าฝั่งพัทยา คือ เวลา 13.00 น., 14.00 น., 15.00 น. และ 16.00 น.

2. การเดินทางภายในเกาะล้าน

เกาะล้าน มีเส้นทางคมนาคมของชุมชนที่สำคัญ 5 สาย เริ่มต้นจากศูนย์กลางคมนาคม คือ บริเวณท่าเรือหน้าบ้าน ได้แก่

2.1 สายสนามยิงปืน เป็นถนนกว้างประมาณ 4.00 เมตร ระยะทางประมาณ 1.25 กิโลเมตร

2.2 สายหาดทองกลาง เป็นถนนกว้างประมาณ 4.00 เมตร ระยะทางประมาณ 0.8 กิโลเมตร

2.3 สายหาดตาแหวน เป็นถนนกว้างประมาณ 4.00 เมตร ระยะทางประมาณ 1.5 กิโลเมตร

2.4 สายท่าเทียบเรือท่าหน้าบ้าน – หาดแสม - หาดเทียน เป็นถนนกว้างประมาณ 4.00 เมตร ระยะทาง ประมาณ 2.25 กิโลเมตร

2.5 สายหาดนวล เป็นถนนกว้างประมาณ 4.00 เมตร ระยะทางประมาณ 2.25 กิโลเมตร

ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของเกาะล้าน (แผนพัฒนาเมืองพัทยา 3 ปี, 2552, หน้า 67 - 73)

เมืองพัทยาเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ที่มีชื่อเสียงทางทะเลแห่งหนึ่งของประเทศ ซึ่งเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ จนได้รับการกำหนดให้เป็นเมืองที่อยู่ในเขตพื้นที่การพัฒนาตามโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ได้กำหนดยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์การพัฒนากการท่องเที่ยว

1. เมืองพัทยาเป็นเมืองท่องเที่ยวระดับสากลและมีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นมากขึ้น
2. ประชาชนในพื้นที่เขตเมืองพัทยาและบริเวณใกล้เคียงมีสภาพทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น
3. เมืองพัทยาเป็นศูนย์กลางแหล่งธุรกิจ การค้า และบริการในภูมิภาค

จุดเด่นของสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ได้แก่ ชายหาดที่เป็นทรายเป็นแนวยาวต่อเนื่องกันถึง 15 กิโลเมตร แสงแดดที่เหมาะสมต่อการอาบแดดรวมทั้งองค์ประกอบอื่น ๆ ประมาณร้อยละ 89 และยังมีน้ำทะเลใส เกาะ ภูเขา ลักษณะภูมิประเทศที่สวยงาม การคมนาคมสะดวก มีสถานบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกไว้สนองความต้องการของนักท่องเที่ยวทุกรูปแบบ เกาะล้านจึงเป็นอีกหนึ่งทางเลือกที่มีความเหมาะสมต่อการเป็นแหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งสถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สำคัญในพื้นที่เกาะล้านสรุปได้ ดังนี้

1. แหล่งท่องเที่ยวบนพื้นที่เกาะล้าน

1.1 หาดตาแหวน อยู่ทางตอนเหนือของเกาะ เป็นหาดทรายยาวประมาณ 750 เมตร มีความงามทางธรรมชาติมาก เพราะมีหาดทรายที่ขาวสะอาดและน้ำทะเลใสเป็นสีคราม ปลายหาดทั้งสองด้านยังมีแนวปะการังในระดับน้ำตื้นที่มีสีส้มสวยงาม

1.2 หาดเทียน เป็นหาดที่สวยงามแห่งที่สองมีความยาวของหาดประมาณ 500 เมตร อยู่ทางทิศตะวันตกของเกาะ หาดทรายแห่งนี้มีความสวยงามไม่แพ้หาดตาแหวน แต่เนื่องจากมีขนาดเล็กกว่าจึงมีผู้นิยมไปท่องเที่ยวพักผ่อนน้อย อย่างไรก็ตามในฤดูที่มีมรสุมรุนแรงเข้าปะทะชายหาดทางด้านภาคเหนือ คือ หาดตาแหวน นักท่องเที่ยวก็ได้หลบไปพักผ่อน ณ หาดเทียนนี้แทนเป็นส่วนใหญ่

1.3 หาดแสม อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของเกาะล้าน เป็นหาดขนาดเล็ก ความยาวของหาดประมาณ 300 เมตร มีโขดหินและพื้นที่ป่าด้านขวาค่อนข้างสมบูรณ์มีความสวยงามเงียบสงบ เหมาะสำหรับการพักผ่อนและการเล่นน้ำ มีน้ำทะเลและหาดทรายที่สะอาด

1.4 หาดนวล อยู่ทางใต้ของเกาะล้าน เป็นหาดขนาดเล็กยาวประมาณ 250 เมตร เป็นพื้นที่ที่มีกรรมสิทธิ์เป็นของเอกชน สภาพสิ่งแวดล้อมชายหาดและปะการังอยู่ในสภาพสมบูรณ์ เนื่องจากไม่ค่อยมีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวมาก จึงเป็นหาดที่สงบเหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการความเป็นส่วนตัว

พื้นที่เกาะล้านยังมีหาดที่มีความสวยงาม และมีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์อีกหลายแห่ง เช่น หาดตายาย หาดแหลมโชค หาดตาพัน และหาดบริเวณหาดตาแหวนซึ่งมีขนาดเล็กกว่าประมาณ 50-70 เมตร ส่วนพื้นที่อื่นในเกาะล้านเป็นภูเขาและป่าไม้ ด้านตะวันออกเป็นชุมชนเกาะล้านที่ยังมีสภาพไม่คึกคักนักท่องเที่ยวมากนัก นอกจากหาดทรายชายทะเลแล้ว พื้นที่บนเกาะซึ่งส่วนใหญ่เป็นภูเขาปกคลุมด้วยพืชพันธุ์ไม้ที่เขียวชอุ่มตลอดทั้งปี ซึ่งนับว่ายังคงความเป็นธรรมชาติดั้งเดิมไว้ได้มาก ดังนั้นเกาะล้านนี้จึงเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวที่สำคัญสำหรับการไปพักผ่อน

1.5 กังหันลม ด้านสภาพปัญหาด้านการสาธารณสุขโลกพื้นฐาน เกี่ยวกับปริมาณไฟฟ้าในพื้นที่เกาะล้าน ซึ่งใช้ระบบการผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยเครื่องปั่นไฟของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ด้วยกำลังการผลิตค่อนข้างต่ำ ทำให้มีกระแสไฟฟ้าไม่สม่ำเสมอ ไม่สามารถจ่ายไฟให้ครอบคลุมทั่วถึงทั้งเกาะล้านได้ ประกอบกับนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งหวังลดการนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศ โดยการผลิตพลังงานไฟฟ้าทดแทนมาใช้ในประเทศ

1.6 จุดชมวิวเขานม เป็นจุดชมวิวที่สวยงามที่สุดของเกาะล้าน ตั้งอยู่บริเวณเขานมใกล้ ๆ กับหาดแสม นักท่องเที่ยวสามารถเดินหรือใช้บริการรถจักรยานยนต์รับจ้างขึ้นไปชมความสวยงามของท้องทะเลสีครามกับตัวเมืองพัทยา และบริเวณนี้ยังเป็นสถานที่สำหรับนักปั่นจักรยานเสือภูเขาอีกด้วย

2. กิจกรรมการท่องเที่ยวบนเกาะล้าน

2.1 เรือลากรุ่ม กิจกรรมทำท่ายความสูง เป็นกิจกรรมยอดนิยมของนักท่องเที่ยวทั้งชาวต่างชาติและชาวไทย มีให้บริการอยู่บริเวณหน้าเกาะล้าน นักท่องเที่ยวที่สนใจสามารถติดต่อสอบถามกับคนขับรถจักรยานยนต์รับจ้างได้

2.2 เรือลากกล้วย กิจกรรมยอดนิยมของหมู่วัยรุ่นที่สร้างความสนุกสนานและเสียงหัวเราะ มีบริการให้นักท่องเที่ยวเช่าเล่นตามหาดต่าง ๆ บนเกาะล้าน

2.3 เจ็ทสกี กิจกรรมผาดโผน ท้าแรงคลื่น มีบริการให้นักท่องเที่ยวเช่าเล่นตามหาดต่าง ๆ บนเกาะล้านเป็นจำนวนมาก

2.4 การดำน้ำดูปะการัง เป็นกิจกรรมหลักของหาดทองหลาง บริเวณปลายหาดที่เชื่อมต่อหาดตาแหวน ทั้ง 2 ด้านนี้ มีแนวปะการังน้ำตื้นที่สวยงาม และยังมีบริการเดินชมปะการังได้น้ำ แบบ sea walker ที่นักท่องเที่ยวนิยมมาใช้บริการ ส่วนนักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบปะการังแต่ไม่ชอบการดำน้ำ ยังมีบริการเรือท้องกระจก สามารถลงไปชมปะการังได้อย่างใกล้ชิด โดยจะอยู่บริเวณหาดตาแหวน

2.5 สนามยิงปืน กิจกรรมอีกประเภทสำหรับนักท่องเที่ยวที่สนใจกีฬายิงปืน สามารถฝึกซ้อมยิงปืนได้ที่เกาะล้าน บริเวณสนามยิงปืน

2.6 จักรยานเสือภูเขา นักท่องเที่ยวที่ชอบออกกำลังกายโดยการปั่นจักรยาน สามารถปั่นจักรยานท่องเที่ยวชมบริเวณเกาะล้านได้ โดยบนเกาะล้านมีเส้นทางสำหรับปั่นจักรยานเสือภูเขาไว้ให้นักท่องเที่ยวได้ทดสอบสนาม ซึ่งเป็นเส้นทางที่ท้าทายและสามารถชมความสวยงามระหว่างเส้นทางได้อีกด้วย

2.7 บริการนวดแผนโบราณ ฟันท์เล็บ บอดี้เพ้นท์ และถักเปีย เป็นกิจกรรมสำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการพักผ่อน และต้องการความงาม โดยการนวดแผนโบราณเพื่อความผ่อนคลายสบายตัว ส่วนนักท่องเที่ยวที่รักสวยรักงามก็มีบริการฟันท์เล็บ บอดี้เพ้นท์ และถักเปีย ไว้คอยให้บริการแก่นักท่องเที่ยวตามชายหาดต่าง ๆ บนเกาะล้าน

สถิติการท่องเที่ยวเกาะล้าน

เกาะล้าน เป็นที่รู้จักในหมู่นักท่องเที่ยวต่างชาติเพราะอุดมไปด้วยปะการังนานาชนิด เป็นแหล่งปะการังที่สมบูรณ์แห่งหนึ่งของประเทศไทยและใกล้กรุงเทพฯ มากที่สุด โดยสถิติจะมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเข้ามาเที่ยว คิดเฉลี่ย 5,000 คน/วัน จะมีรายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยววันละ 2,000,000 บาท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นค่าซื้อสินค้าและบริการการเล่นกีฬาทางน้ำ การชมปะการังใต้ทะเล การซื้อของที่ระลึก รองลงมาเป็น ค่าอาหาร และที่พัก

ปัญหาในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

1. ปัญหาด้านสถานบริการนักท่องเที่ยว เนื่องจากสถานบริการนักท่องเที่ยวต่าง ๆ อาทิเช่น ร้านอาหาร ร้านค้า ร้านอาหาร และที่พักแรม เกือบทั้งหมดใช้พื้นที่โดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย จึงขาดระเบียบในการก่อสร้าง ส่วนใหญ่จะก่อสร้างลงมาถึงหาดทราย โดยเฉพาะเตียงผ้าใบถูกนำมาเรียงรูก้าชายหาดทรายจนเกือบถึงระดับน้ำทะเล ซึ่งในปัจจุบันได้จัดให้มีการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการที่ให้บริการนักท่องเที่ยวบนพื้นที่เกาะล้านทุกชนิด เช่น นวดแผนโบราณ พื้นที่เล็บ ถักผม ฯลฯ ตลอดจนการจัดระเบียบกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำ และการท่องเที่ยวใต้ทะเล

2. ปัญหาด้านขยะมูลฝอยและน้ำเสีย เนื่องจากเกาะล้านเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก จึงทำให้เกาะล้านมีขยะมูลฝอยมากขึ้นไปด้วย ซึ่งในปัจจุบันขยะมูลฝอยของเกาะล้านมีปริมาณถึง 20 ตัน/วัน จะมีการจัดกรวขยะมูลฝอย โดยรณรงค์ให้ประชาชนและสถานประกอบการคัดแยกก่อนทิ้งโดยเศษอาหารนำไปผลิตทำปุ๋ยอัดเม็ดชีวภาพ ส่วนขยะที่เหลือจะถูกขนถ่ายลงเรือเพื่อไปกำจัดยังฝั่งพิทยาตามหลักสุขาภิบาล สำหรับน้ำเสีย ได้มีการสร้างโรงบำบัดน้ำเสียบริเวณหาดตาแหวน 1 แห่ง เพื่อรองรับน้ำเสียจากสถานประกอบการบริเวณหาดตาแหวนทั้งหมด ซึ่งสามารถแก้ไขปัญหามาจากการที่ผู้ประกอบการปล่อยน้ำเสียลงสู่ทะเลได้เป็นอย่างดี ในอนาคตจะมีการสร้างระบบน้ำเสียในชุมชน เพื่อรองรับน้ำเสียจากอาคารบ้านเรือนทุกหลังของชุมชนเกาะล้าน

3. ปัญหาด้านน้ำกินน้ำใช้ เนื่องจากเกาะล้านไม่มีแหล่งน้ำจืด ทำให้ขาดแคลนแหล่งน้ำโดยสิ้นเชิง ชาวบ้านจึงสร้างที่กักเก็บน้ำฝนไว้ใช้เอง และซื้อจากฝั่งพิทยาโดยใช้วิธีบรรทุกน้ำมาทับเรือ ปัจจุบันเมืองพิทยาให้เอกชนเข้ามาดำเนินการผลิตน้ำทะเลให้เป็นน้ำจืด ซึ่งกำลังการผลิตยังไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้น้ำของประชาชน ขณะนี้อยู่ในระหว่างการดำเนินการขุดเจาะแหล่งน้ำใต้ดิน ซึ่งสำรวจพบว่า อยู่บริเวณหาดแสมและหาดตาแหวน ด้วยเหตุนี้ทำให้นักท่องเที่ยวขาดความสะดวกด้านน้ำกินน้ำใช้

4. ปัญหาด้านการขนส่ง เนื่องจากยังไม่มีท่าเทียบเรือที่ได้มาตรฐานที่สามารถขนส่งสินค้าและน้ำได้ ต้องจ้างเรือจากบริษัทเอกชน ซึ่งทำให้ราคาสินค้าสูงกว่าปกติถึง 2 เท่า

5. ปัญหาด้านถนนทางเท้า และไฟฟ้าสาธารณะ

5.1 ปัญหาถนนและทางเท้า ที่ชำรุดทรุดโทรมได้มีการปรับปรุง โดยปูตัวหนอน ซึ่งสามารถสัญจรไปมาระหว่างหาดได้อย่างสะดวกและในอนาคตมีการวางแผนก่อสร้างถนนที่ใช้สัญจรไปมารอบเกาะได้ ซึ่งจะเป็นถนนสำหรับ walk in หรือสำหรับรถจักรยานและรถจักรยานยนต์เท่านั้น

5.2 ปัญหาไฟฟ้าสาธารณะยังขาดการติดตั้งให้เพียงพอกับสภาพพื้นที่เนื่องจากกำลังการผลิตไฟฟ้าไม่เพียงพอต่อการให้บริการกับนักท่องเที่ยวและประชาชน ซึ่งสำนักงานเมืองพัทยา สาขาเกาะล้าน ได้ดำเนินการก่อสร้างระบบผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานลมและแสงอาทิตย์และโซลาร์เซลล์ ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการคาดว่าจะสามารถใช้ไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนได้ในปี 2551

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มานิต สัทธิพรบุญเลิศ (2543) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการนำเที่ยวของนักท่องเที่ยวภายในประเทศ ศึกษาเฉพาะนักท่องเที่ยวภายในจังหวัดกรุงเทพมหานครที่เคยใช้บริการบริษัทนำเที่ยวและต้องไม่ใช่นักท่องเที่ยวประเภทการจัดนำเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวภายในประเทศ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการนำเที่ยวของนักท่องเที่ยวภายในประเทศ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักท่องเที่ยวภายในประเทศที่เคยใช้บริการของบริษัทนำเที่ยวที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 200 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistic) หาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกใช้บริการจัดนำเที่ยวของบริษัทนำเที่ยว โดยชอบไปท่องเที่ยวตามทะเล เกาะ มากที่สุด และกิจกรรมที่ชอบทำระหว่างการท่องเที่ยวคือเที่ยวชมธรรมชาติ ช่วงเดือนที่นักท่องเที่ยวอยู่ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน และนิยมไปเที่ยวในช่วงวันหยุดติดต่อกันหลายวันมากที่สุด โดยจำนวนวันเฉลี่ยแต่ละครั้งของการท่องเที่ยว คือ 3 - 4 วันมากที่สุด และในปีที่ผ่านมากลุ่มตัวอย่างไปท่องเที่ยวจำนวน 3 - 4 ครั้งมากที่สุด โดยเสียค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวอยู่ระหว่าง 2,001 - 3,000 บาท 2) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุดกับคุณภาพในการให้บริการของโรงแรมและที่พัก ชื่อเสียงและภาพลักษณ์ที่ดีของบริษัท และความเหมาะสมของราคา เมื่อเทียบกับบริการที่ได้รับ เป็นปัจจัยที่สำคัญในการเลือกใช้บริการบริษัทนำเที่ยวของนักท่องเที่ยวภายในประเทศและกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในระดับปานกลาง ในด้านช่องทางการจัดจำหน่าย เช่น การมีระบบการจองผ่านอินเทอร์เน็ต และการมี home page

จงจิตต์ ปิ่นทอง (2545) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ในด้านสภาพพื้นที่ ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัย และด้านวัฒนธรรมประเพณี และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ตามตัวแปร เพศ

อาชีพ สถานภาพสมรส และรายได้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยว บางแสน โดยที่ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกำหนดจากตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของมอร์แกน (Morgan) ได้ตัวอย่างทั้งสิ้น 367 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย โดยการสุ่มแบบไม่เจาะจงจากนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวชายหาดบางแสน โดยสุ่ม 1 คน เว้น 3 คน จนครบ 367 ราย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistic) หาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) ใช้ t - test และ One - way ANOVA ในการทดสอบสมมติฐาน สถิติเชิงอนุมาน กับส่วนเบี่ยงเบนผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นเป็นรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านสภาพพื้นที่ ด้าน การอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัย และด้านวัฒนธรรมประเพณี พบว่า ความคิดเห็นของ นักท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ส่วนความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อม ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เปรียบเทียบตามเพศ และสถานภาพสมรส พบว่า ไม่แตกต่างกัน ($p > .50$) แต่เมื่อเปรียบเทียบตามอาชีพและรายได้ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .50$)

นงนุช วรรณิ (2545) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวไทยที่มีการพัฒนาแหล่ง ท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลบางแสน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวไทยที่ มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลบางแสน 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ผลต่อความคิดเห็นของ นักท่องเที่ยวไทยที่มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลบางแสน จำแนกตามปัจจัย เพศ ระดับ การศึกษา รายได้/เดือน และจำนวนสมาชิกที่มาท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชายฝั่งทะเลบางแสน ในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ (เสาร์ - อาทิตย์) ในเดือน ธันวาคม 2545 จำนวน 200 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ เชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) หาค่าความถี่ ร้อยละ และวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (inferential statistic) ใช้ t - test และ One - way ANOVA ในการทดสอบสมมติฐาน ผลการวิจัย พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลบางแสนในภาพรวม 4 ด้าน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านโครงสร้างพื้นฐาน สำหรับด้านเศรษฐกิจและด้าน สังคม พบว่า นักท่องเที่ยวเห็นด้วยอย่างยิ่งต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งบางแสน โดยการ พัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติ เป็นลำดับแรก ในเรื่องการดูแลชายหาด และควรปรับปรุงภูมิทัศน์ บริเวณชายหาดบางแสน สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการพัฒนาแหล่ง ท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลบางแสน จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา รายได้/ เดือน และจำนวนสมาชิก ที่มาท่องเที่ยว/ครั้ง พบว่า ทุกปัจจัยไม่มีผลต่อความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว

วิทยา ผลลูกอินทร์ (2546) ได้ศึกษาเรื่อง ภาพลักษณ์ของสภาพแวดล้อมทางกายภาพในการรับรู้ของนักท่องเที่ยวบริเวณชายหาดพัทยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพปัจจุบันของสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณชายหาดพัทยา และศึกษาถึงภาพลักษณ์ของสภาพแวดล้อมทางกายภาพในการรับรู้ของนักท่องเที่ยวบริเวณชายหาดพัทยา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยจากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน โดยผู้ที่มาท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเดินทางมาเพื่อพักผ่อนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาจะเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมญาติกับเพื่อนมีค่าเฉลี่ยรองลงมา และการเดินทางมาประชุมสัมมนามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistic) หาค่าร้อยละ ซึ่งได้ศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวโดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาชายหาดพัทยารั้งนี้ ลักษณะการเดินทาง พาหนะในการเดินทาง ระยะเวลาที่พักรับประทานอาหาร สถานที่พักแรม จำนวนครั้งที่มาชายหาดพัทยา เคยไปเที่ยวชายหาดอื่นมาก่อนหรือไม่ และกิจกรรมที่ท่านชอบทำมากที่สุด ในขณะที่ท่านมาพักผ่อน ผลการวิจัย พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ของสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติด้านความสวยงามของน้ำทะเลมีความพอใจมากที่สุด โดยมีความชื่นชมในด้านความร่มรื่นรองลงมา และให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ทางกายภาพที่มนุษย์สร้างขึ้น พบว่า เรื่อง โรตซาร์ มีผลกระทบต่อนักท่องเที่ยวของพัทยามากที่สุด โดยมีเรื่องจำนวนนักท่องเที่ยวความหนาแน่นบนชายหาด การส่งเสริมการท่องเที่ยวของเมืองพัทยารองลงมา สำหรับด้านการบริการหาบเร่ ด้านอาหาร และเครื่องดื่ม ด้านสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของชายหาดนักท่องเที่ยวจะให้ความสำคัญน้อยที่สุด

ศิริรณกา จำรูญ (2547) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อสถานที่ท่องเที่ยว ร้านอาหารและบริการท่องเที่ยวอื่น ๆ บริเวณชายหาดแม่พิมพ์ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อสถานที่ท่องเที่ยว ร้านอาหารและบริการท่องเที่ยวอื่น ๆ บริเวณชายหาดแม่พิมพ์ และเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวชายหาดแม่พิมพ์เป็นครั้งแรกกับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวชายหาดแม่พิมพ์แล้วต่อ ด้านสถานที่ท่องเที่ยว ด้านอาหารและเครื่องดื่ม และด้านบริการท่องเที่ยวอื่น ๆ บริเวณชายหาดแม่พิมพ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวชายหาดแม่พิมพ์ในช่วงเดือนสิงหาคม 2547 จำนวน 400 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistic) หาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีความคิดเห็นต่อด้านสถานที่ท่องเที่ยวในภาพรวมในระดับพอใช้ โดยนักท่องเที่ยวเห็นว่าสถานที่จอดรถมีความเพียงพอมากที่สุด ด้านร้านอาหารนักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นในภาพรวมในระดับดี โดยเห็นว่าร้านอาหารบริเวณชายหาดแม่พิมพ์นั้นมีความเพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยว ด้านบริการท่องเที่ยวอื่น ๆ

นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นในภาพรวมระดับพอใช้ โดยเห็นว่าด้านบริการห้องน้ำ อ่างน้ำจืด มีความเพียงพอมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวชายหาดแม่พิมพ์เป็นครั้งแรกกับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เคยมาท่องเที่ยวชายหาดแม่พิมพ์แล้วมีความคิดเห็นต่อด้านสถานที่ท่องเที่ยว ร้านอาหารและบริการท่องเที่ยวอื่น ๆ บริเวณชายหาดแม่พิมพ์มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวชายหาดแม่พิมพ์เป็นครั้งแรก

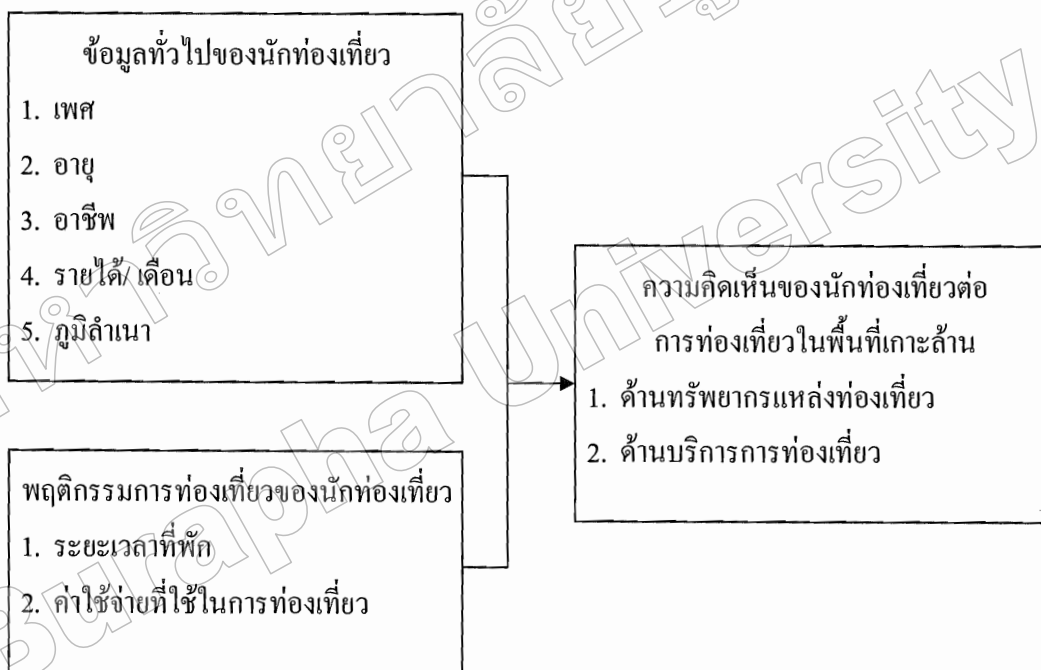
สนใจ รัชตวัฒน์กุล (2548) ศึกษาเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่เมืองพัทยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเดินทางมาท่องเที่ยวเมืองพัทยานักท่องเที่ยว ศึกษาปัจจัยในการเดินทางมาท่องเที่ยวเมืองพัทยานักท่องเที่ยว และเพื่อกำหนดแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่เมืองพัทยา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยว จำนวน 384 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistic) หาค่าความถี่ ร้อยละ และวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (inferential statistic) ใช้ chi - square ในการทดสอบสมมติฐาน ซึ่งโดยได้ศึกษาปัจจัยด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว โดยพิจารณาจากความเป็นธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว สิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว ความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวในเชิงประวัติศาสตร์ โครงสร้างพื้นฐานการท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐานรอง และวิถีการดำรงชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับโอกาส มีระยะเวลาที่พักอาศัยในเมืองพัทยาโดยเฉลี่ยสำหรับมาท่องเที่ยวพัทยานรอบปีที่ผ่านมามากกว่า 10 ครั้ง ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว พบว่า ปัจจัยด้านความเป็นธรรมชาติ ปัจจัยด้านสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวของเมืองพัทยา ปัจจัยด้านความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวของเมืองพัทยา ปัจจัยด้านความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยวของเมืองพัทยา ปัจจัยด้านแหล่งท่องเที่ยวในเชิงประวัติศาสตร์ของเมืองพัทยา ปัจจัยด้านวิถีการดำรงชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นของเมืองพัทยา อยู่ในระดับเหมาะสมมาก

กรอบแนวคิดในการศึกษา

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ในด้านบริการการท่องเที่ยว และงานวิจัยด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวของสนใจ รัชตวัฒนกุล (2548) รวมทั้งงานวิจัยของวิทยา ผลลูกอินทร์ (2546) ในเรื่องพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว โดยได้กรอบแนวคิด ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 9 กรอบแนวคิดในการศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ซึ่งไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา จำนวน 369 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ด้วยการใช้สูตรการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง กรณีที่ไม่ทราบจำนวนประชากร (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2551, หน้า 46) โดยในการสุ่มตัวอย่างครั้งนี้กำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นที่ 95 % กำหนดความคลาดเคลื่อน 0.05 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 30 ของประชากรทั้งหมด

$$\text{โดยใช้สูตร } n = \frac{P(P-1)(Z)^2}{e^2}$$

เมื่อ

n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

P = ค่าเปอร์เซ็นต์ที่ต้องการจะสุ่มจากประชากรทั้งหมด = 30 % = 0.30

e = ค่าเปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่าง = 0.05

Z = ระดับความเชื่อมั่นที่ผู้วิจัยกำหนด (ค่าความเชื่อมั่น 95 %) = 1.96

ดังนั้น

$$n = \frac{0.30(0.80)(1.96)^2}{(0.05)^2}$$

$$n = 368.79 = 369$$

ดังนั้น ขนาดกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 369 คน

วิธีสุ่มตัวอย่าง

วิธีสุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษานี้ ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (accidental sampling) จนครบตามขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้ คือ 369 ชุด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้ต่อเดือน และภูมิลำเนา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ได้แก่ วัตถุประสงค์หลักในการเดินทาง ลักษณะการเดินทาง พาหนะในการเดินทางทั้งทางบกและทางน้ำ พาหนะที่ใช้ในการเดินทางบนเกาะล้าน ระยะเวลาที่พัก จำนวนครั้งที่เดินทางมาเกาะล้าน ช่วงเวลาในการเดินทาง กิจกรรมที่ทำในการมาท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวบนเกาะล้าน และประเภทสื่อที่ใช้ในการตัดสินใจเดินทาง ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) จำนวน 11 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

- ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว จำนวน 9 ข้อ
- ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวด้านบริการการท่องเที่ยว จำนวน 11 ข้อ

โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มาก	ให้	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการปรับปรุงและพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องความคิดเห็นและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยว จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยาม และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่ อาจารย์เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ, อาจารย์เอกสิทธิ์ ณีฤทธิ และคุณวรวิธ แก้วผลึก หัวหน้างานท่องเที่ยว สำนักงานเมืองพัทยา สาขาเกาะล้าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (try out) กับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะล้าน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (reliability) แบบ Cronbach's alpha ได้ค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามความคิดเห็นด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว เท่ากับ 0.82 และด้านการบริการการท่องเที่ยว เท่ากับ 0.76 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อถือได้สามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลพื้นฐานของเกาะล้าน เพื่อจะได้ทราบถึงสภาพปัจจุบันของเกาะล้าน

2. นำเสนอแบบสอบถามไปสอบถามนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ตามชายหาดตาแหวนและหาดแสม ตามจำนวนขนาดของตัวอย่างที่คำนวณได้ในแต่ละพื้นที่ โดยในการแจกแบบสอบถามจะแจกแบบสอบถามแก่นักท่องเที่ยวที่สามารถอ่านแบบสอบถามได้

3. จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปจำนวน 369 ชุด โดยมีแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา และมีความสมบูรณ์ จำนวน 369 ชุด คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ตอน โดยใช้วิธีการประมวลผลค่าทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูล และตอบวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้ต่อเดือน และภูมิลำเนา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้หาค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)
2. ข้อมูลการสำรวจพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้หาค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)
3. ข้อมูลการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
4. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อมูลทั่วไปกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ทั้งในภาพรวมและจำแนกตามด้านต่าง ๆ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ t - test สำหรับ 2 กลุ่มตัวอย่าง และใช้สถิติ One - way ANOVA สำหรับกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม กรณีพบความแตกต่างจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เกณฑ์การแปลผล

ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
1.00 - 1.50	หมายถึง นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่าการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ น้อยที่สุด
1.51 - 2.50	หมายถึง นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่าการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ น้อย
2.51 - 3.50	หมายถึง นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่าการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ ปานกลาง

- 3.51 - 4.50 หมายถึง นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่าการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก
- 4.51 - 5.00 หมายถึง นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่าการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน โดยเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มมาเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน จำนวน 369 คน ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์เป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน

โดยแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว ด้านการบริการการท่องเที่ยว รวมทั้งข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการปรับปรุงและพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อมูลทั่วไปและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามพื้นที่

พื้นที่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หาดตาแหวน	284	76.96
หาดแสม	85	23.04
รวม	369	100.00

จากตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามพื้นที่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวในพื้นที่หาดตาแหวน คิดเป็นร้อยละ 76.96 และเป็นนักท่องเที่ยวในพื้นที่หาดแสม คิดเป็นร้อยละ 23.04

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	152	41.19
หญิง	217	58.81
รวม	369	100.00

จากตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 58.81 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 41.19

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 25 ปี	161	43.63
26 - 35 ปี	166	44.99
36 - 45 ปี	28	7.59
46 - 55 ปี	11	2.98
มากกว่า 55 ปี	3	0.81
รวม	369	100.00

จากตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีอายุ 26 - 35 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.99 รองลงมาคือ อายุไม่เกิน 25 ปี ร้อยละ 43.63, อายุ 36 - 45 ปี ร้อยละ 7.59, อายุ 46 - 55 ปี ร้อยละ 2.98 และอายุมากกว่า 55 ปี ร้อยละ 0.81

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โสด	306	82.93
สมรส	56	15.18
หย่าหรือหม้าย	2	0.54
แยกกันอยู่	5	1.36
รวม	369	100.00

จากตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีสถานภาพโสดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.93 รองลงมาคือ สถานภาพสมรส ร้อยละ 15.18, สถานภาพแยกกันอยู่ ร้อยละ 1.36 และสถานภาพหย่าหรือหม้าย ร้อยละ 0.54

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
นักเรียน/นักศึกษา	96	26.02
รับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	57	15.45
ธุรกิจส่วนตัว	33	8.94
รับจ้าง/ ลูกจ้าง	67	18.16
พนักงานบริษัท/ พนักงานจ้าง	109	29.54
อื่นๆ เช่น ว่างาน แม่บ้าน	7	1.90
รวม	369	100.00

จากตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีอาชีพพนักงานบริษัทและพนักงานจ้าง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.54 รองลงมาคือ นักเรียนและนักศึกษา ร้อยละ 26.02, รับจ้างและลูกจ้าง ร้อยละ 18.16, รับราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 15.45, ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 8.94 และอาชีพอื่น ๆ เช่น ว่างาน และแม่บ้าน ร้อยละ 1.90

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 5,000 บาท	50	13.55
5,001 - 10,000 บาท	88	23.85
10,001 - 15,000 บาท	83	22.49
มากกว่า 15,000 บาท	148	40.11
รวม	369	100.00

จากตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายได้มากกว่า 15,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.11 รองลงมาคือ รายได้ 5,001 - 10,000 บาท ร้อยละ 23.85, รายได้ 10,001 - 15,000 บาท ร้อยละ 22.49 และรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท ร้อยละ 13.55

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามภูมิลำเนา

ภูมิลำเนา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จังหวัดชลบุรี	28	7.59
ต่างจังหวัด	202	54.74
กรุงเทพฯ	139	37.67
รวม	369	100.00

จากตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามภูมิลำเนา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีภูมิลำเนาต่างจังหวัด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.74 รองลงมาคือ ภูมิลำเนา กรุงเทพฯ ร้อยละ 37.67 และภูมิลำเนาจังหวัดชลบุรี ร้อยละ 7.59

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการเดินทาง มาเกาะล้าน

วัตถุประสงค์หลัก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ท่องเที่ยว/ พักผ่อน	342	92.93
เยี่ยมญาติ/ เพื่อน	3	0.82
อบรม/ ประชุม/ สัมมนา	23	6.25
รวม	368	100.00

หมายเหตุ: ผู้ตอบแบบสอบถาม ไม่ตอบ 1 คน

จากตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางมาเกาะล้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อท่องเที่ยวและพักผ่อน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 92.93 รองลงมาคือ เพื่ออบรม ประชุมและสัมมนา ร้อยละ 6.25 และเยี่ยมญาติหรือเพื่อน ร้อยละ 0.82

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามลักษณะการเดินทาง

ลักษณะการเดินทาง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มาคนเดียว	5	1.36
มากับเพื่อน	291	78.86
มากับครอบครัว (สามี ภรรยา บุตร)	20	5.42
มากับญาติ	13	3.52
มากับบริการนำเที่ยว	1	0.27
มากับหน่วยงาน	35	9.49
มากับแฟน	4	1.08
รวม	369	100.00

จากตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามลักษณะการเดินทาง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะการเดินทางโดยมากับเพื่อน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78.86 รองลงมาคือ มากับหน่วยงาน ร้อยละ 9.49, มากับครอบครัว ร้อยละ 5.42, มากับญาติ ร้อยละ 3.52, มากคนเดียว ร้อยละ 1.36, มากับแฟน ร้อยละ 1.08 และมากับบริการนำเที่ยว ร้อยละ 0.27

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามพาหนะทางบกในการเดินทาง มายังท่าเทียบเรือแหลมบาลีฮาย

การเดินทางมาท่าเทียบเรือแหลมบาลีฮาย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รถประจำทาง (ปรับอากาศ/ ธรรมดา)	22	5.96
รถบัสนำเที่ยว	13	3.52
รถสองแถว	21	5.69
รถยนต์ส่วนตัว	190	51.49
รถจักรยานยนต์	8	2.17
รถตู้โดยสาร	115	31.17
รวม	369	100.00

จากตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามพาหนะทางบกในการเดินทางมายังท่าเทียบเรือแหลมบาลีฮาย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้พาหนะในการเดินทางมายังท่าเทียบเรือแหลมบาลีฮาย โดยรถยนต์ส่วนตัว มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.49 รองลงมาคือ รถตู้โดยสาร ร้อยละ 31.17, รถประจำทาง ร้อยละ 5.96, รถสองแถว ร้อยละ 5.69, รถบัสนำเที่ยว ร้อยละ 3.52 และรถจักรยานยนต์ ร้อยละ 2.17

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามพาหนะทางน้ำในการเดินทางมาเกาะล้าน

การเดินทางมาเกาะล้าน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เรือโดยสารประจำทาง	308	83.47
เรือโดยสารนำเที่ยว (เป็นกลุ่มคณะ)	34	9.21
เรือเร็ว (สปีดโบ๊ท)	27	7.32
รวม	369	100.00

จากตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามพาหนะทางน้ำ ในการเดินทางมาเกาะล้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้พาหนะในการเดินทางมาเกาะล้าน โดยเรือโดยสารประจำทาง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.47 รองลงมาคือ เรือโดยสารนำเที่ยว ร้อยละ 9.21 และเรือเร็ว (สปีดโบ๊ท) ร้อยละ 7.32

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามพาหนะที่ใช้ในการเดินทางบน เกาะล้าน

พาหนะที่ใช้เดินทางบนเกาะล้าน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ได้ใช้พาหนะ	60	16.30
รถจักรยาน / รถจักรยานเสือภูเขา	2	0.54
รถจักรยานยนต์รับจ้าง	25	6.79
รถจักรยานยนต์ (เช่าเหมา)	109	29.62
รถสองแถวประจำทาง	89	24.18
รถสองแถวนำเที่ยว (เช่าเหมา)	83	22.55
รวม	368	100.00

หมายเหตุ: ผู้ตอบแบบสอบถาม ไม่ตอบ 1 คน

จากตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามพาหนะที่ใช้ ในการเดินทางบนเกาะล้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้พาหนะในการเดินทางบนเกาะล้าน โดยรถจักรยานยนต์ (เช่าเหมา) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.62 รองลงมาคือ รถสองแถวประจำทาง ร้อยละ 24.18, รถสองแถวนำเที่ยว (เช่าเหมา) ร้อยละ 22.55, รถสองแถวนำเที่ยว (เช่าเหมา) ร้อยละ 16.30, ไม่ได้ใช้พาหนะ ร้อยละ 6.79 และรถจักรยานหรือรถจักรยานเสือภูเขา ร้อยละ 0.54

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระยะเวลาที่พักในเกาะล้าน

ระยะเวลาที่พักในเกาะล้าน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มาเช้า เย็นกลับ	97	26.29
พักค้างแรม 1 คืน	234	63.41
พักค้างแรม 2 คืน	35	9.49
พักค้างแรม มากกว่า 2 คืน	3	0.81
รวม	369	100.00

จากตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระยะเวลาที่พักในเกาะล้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีระยะเวลาที่พักรีสอร์ท 1 คืน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.41 รองลงมาคือ มาเช้า เย็นกลับ ร้อยละ 26.29, พักรีสอร์ท 2 คืน ร้อยละ 9.49 และพักรีสอร์ทมากกว่า 2 คืน ร้อยละ 0.81

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวเกาะล้าน

จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวเกาะล้าน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มาเป็นครั้งแรก	238	64.50
มาเป็นครั้งที่ 2 - 3	104	28.18
มามากกว่า 3 ครั้ง	27	7.32
รวม	369	100.00

จากตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวเกาะล้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวเกาะล้านเป็นครั้งแรกมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.50 รองลงมา คือ มาเป็นครั้งที่ 2 - 3 ร้อยละ 28.18 และมามากกว่า 3 ครั้ง ร้อยละ 7.32

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามช่วงเวลาที่เดินทางมาเกาะล้าน

ช่วงเวลาที่เดินทางมาเกาะล้าน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
วันธรรมดา	16	4.34
วันหยุดเสาร์ - อาทิตย์	121	32.79
วันหยุดนักขัตฤกษ์	57	15.45
ขึ้นอยู่กับโอกาส	175	47.43
รวม	369	100.00

จากตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามช่วงเวลา ที่เดินทางมาเกาะล้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีช่วงเวลาที่เดินทางมาเกาะล้าน โดยขึ้นอยู่กับ โอกาส มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.43 รองลงมาคือ ช่วงวันหยุดเสาร์ - อาทิตย์ ร้อยละ 32.79, วันหยุดนักขัตฤกษ์ ร้อยละ 15.45 และวันธรรมดา ร้อยละ 4.34

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามกิจกรรมที่ทำในการมาเกาะล้าน ครั้งนี้

กิจกรรมที่ทำในการมาเกาะล้านครั้งนี้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พักผ่อน/ ชมทิวทัศน์	321	86.99
เล่นน้ำทะเล/ ดำน้ำดูปะการัง	225	60.98
เล่นเรือเจ็ตสกี/ เรือลากกล้วย	65	17.62
ยิงปืน/ ปั่นจักรยานเสือภูเขา	3	0.81
นวดแผนโบราณ/ แฟนท์/ ถักผม	6	1.63
ซื้อของที่ระลึก	42	11.38
อบรม/ ประชุม/ สัมมนา	17	4.61
อื่น ๆ เช่น ตกหมึก ตกปลา ถ่ายรูป กิจกรรมบนชายหาด	6	1.63

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามกิจกรรมที่ทำ ในการมาเกาะล้านครั้งนี้ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ทำกิจกรรมในการพักผ่อนและชมทิวทัศน์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.99 รองลงมาคือ เล่นน้ำทะเลและดำน้ำดูปะการัง ร้อยละ 60.98, เล่นเรือ เจ็ตสกี และเรือลากกล้วย ร้อยละ 17.62, ซื้อของที่ระลึก ร้อยละ 11.38, อบรม ประชุมและสัมมนา ร้อยละ 4.61, นวดแผนโบราณ แฟนท์ และถักผม ร้อยละ 1.63, อื่น ๆ เช่น ตกหมึก ตกปลาถ่ายรูป และกิจกรรมบนชายหาด ร้อยละ 1.63 และยิงปืนหรือปั่นจักรยานเสือภูเขา ร้อยละ 0.81

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวบนเกาะล้าน

ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวบนเกาะล้าน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 1,000 บาท	71	19.35
1,001 - 2,000 บาท	151	41.14
2,001 - 3,000 บาท	75	20.44
3,001 - 4,000 บาท	29	7.90
มากกว่า 4,000 บาท	41	11.17
รวม	367	100.00

หมายเหตุ: ผู้ตอบแบบสอบถาม ไม่ตอบ 2 คน

จากตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวบนเกาะล้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวเป็นเงิน 1,001 - 2,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.14 รองลงมาคือ 2,001 - 3,000 บาท ร้อยละ 20.44, ไม่เกิน 1,000 บาท ร้อยละ 19.35, มากกว่า 4,000 บาท ร้อยละ 11.17 และ 3,001 - 4,000 บาท ร้อยละ 7.90

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทสื่อที่ใช้ในการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวที่เกาะล้าน

ประเภทสื่อที่ใช้ในการตัดสินใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มี	31	8.40
โทรทัศน์	33	8.94
วิทยุ	4	1.08
หนังสือพิมพ์	8	2.17
อินเทอร์เน็ต	188	50.95
หนังสือเกี่ยวกับการท่องเที่ยว	30	8.13
การบอกต่อ/ การชักชวน/ เพื่อนแนะนำ	241	65.31

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทสื่อที่ใช้ในการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวที่เกาะล้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สื่อในการตัดสินใจมาท่องเที่ยวโดยการบอกต่อ การชักชวนและเพื่อนแนะนำ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.31 รองลงมาคือ อินเทอร์เน็ต ร้อยละ 50.95, โทรทัศน์ ร้อยละ 8.94, ไม่ใช้สื่อ ร้อยละ 8.40, หนังสือเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ร้อยละ 8.13, หนังสือพิมพ์ ร้อยละ 2.17 และวิทยุ ร้อยละ 1.08

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน

ตารางที่ 20 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว

ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว	ระดับความเหมาะสม					n	\bar{X}	S.D.	แปลความ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด					
1. ความเป็นของเกาะล้าน ธรรมชาติ	54 (14.63)	145 (39.30)	147 (39.84)	20 (5.42)	3 (0.81)	369	3.62	0.83	เหมาะสม มาก	5
2. ความสมบูรณ์ และเป็น ธรรมชาติ ของภูเขา	50 (13.59)	145 (39.40)	147 (39.95)	23 (6.25)	3 (0.82)	368	3.59	0.83	เหมาะสม มาก	6
3. ความสวยงาม และเป็น ธรรมชาติของ จุดชมวิว	64 (17.73)	157 (43.49)	121 (33.52)	14 (3.88)	5 (1.39)	361	3.72	0.85	เหมาะสม มาก	3
4. ความสวยงาม และเป็น ธรรมชาติ ของ ชายหาด	68 (18.43)	148 (40.11)	125 (33.88)	20 (5.42)	8 (2.17)	369	3.67	0.91	เหมาะสม มาก	4
5. ความสมบูรณ์ ของทรัพยากร ทางทะเล	37 (10.48)	125 (35.41)	163 (46.18)	26 (7.37)	2 (0.57)	353	3.48	0.80	เหมาะสม ปานกลาง	7

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ด้านทรัพยากร แหล่งท่องเที่ยว	ระดับความเหมาะสม					n	\bar{X}	S.D.	แปลความ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด					
6. ความใส สะอาดของ น้ำทะเล	80 (21.68)	167 (45.26)	110 (29.81)	12 (3.25)	-	369	3.85	0.79	เหมาะสม มาก	1
7. ความสะอาด ของแหล่ง ท่องเที่ยวโดยรวม	43 (11.72)	123 (33.51)	166 (45.23)	28 (7.63)	7 (1.91)	367	3.46	0.87	เหมาะสม ปานกลาง	8
8. ความ หลากหลายของ กิจกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่เกาะล้าน	40 (11.08)	108 (29.92)	170 (47.09)	40 (11.08)	3 (0.83)	361	3.39	0.86	เหมาะสม ปานกลาง	9
9. ความมี ชื่อเสียงของ แหล่งท่องเที่ยว	64 (17.44)	160 (43.60)	133 (36.24)	10 (2.72)	-	367	3.76	0.77	เหมาะสม มาก	2
รวม						345	3.63	0.61	เหมาะสม มาก	

จากตารางที่ 20 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่าการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว ในภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.63$, $S.D. = 0.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของความเหมาะสม พบว่า

นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของความใสสะอาดของน้ำทะเล เป็นอันดับ 1 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.85$, $S.D. = 0.79$) รองลงมาคือ ความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.76$, $S.D. = 0.77$) และลำดับสุดท้ายคือ ความหลากหลายของกิจกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่เกาะล้าน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.39$, $S.D. = 0.86$)

ตารางที่ 21 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว
ต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยว

ด้านการบริการ การท่องเที่ยว	ระดับความเหมาะสม					n	\bar{X}	S.D.	แปลความ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด					
1. ความเพียงพอ ของจำนวนที่พัก	19 (5.32)	104 (29.13)	131 (36.69)	87 (24.37)	16 (4.48)	357	3.06	0.96	เหมาะสม ปานกลาง	6
2. ความสะดวก และความ ปลอดภัยของ ที่พัก	18 (5.17)	109 (31.32)	179 (51.44)	39 (11.21)	3 (0.86)	348	3.29	0.77	เหมาะสม ปานกลาง	2
3. ความเพียงพอ ของจำนวน ร้านอาหาร	20 (5.52)	116 (32.04)	169 (46.69)	48 (13.26)	9 (2.49)	362	3.25	0.85	เหมาะสม ปานกลาง	4
4. ความสะอาด และถูกสุขอนามัย ของร้านอาหาร	13 (3.60)	77 (21.33)	218 (60.39)	47 (13.02)	6 (1.66)	361	3.12	0.74	เหมาะสม ปานกลาง	5
5. ความเพียงพอ ของบริการ ห้องอาบน้ำจืด	7 (2.03)	58 (16.81)	190 (55.07)	77 (22.32)	13 (3.77)	345	2.91	0.79	เหมาะสม ปานกลาง	11
6. ความ เหมาะสมด้าน ราคาของบริการ ต่างๆ	10 (2.79)	81 (22.56)	198 (55.15)	50 (13.93)	20 (5.57)	359	3.03	0.84	เหมาะสม ปานกลาง	7
7. ความ เหมาะสมด้าน ราคาของกิจกรรม ต่างๆ	6 (1.79)	64 (19.05)	182 (54.17)	67 (19.94)	17 (5.06)	336	2.93	0.81	เหมาะสม ปานกลาง	9
8. ความ เหมาะสม ของราคาสินค้า	5 (1.51)	58 (17.52)	185 (55.89)	70 (21.15)	13 (3.93)	331	2.92	0.77	เหมาะสม ปานกลาง	10

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ด้านการบริการ การท่องเที่ยว	ระดับความเหมาะสม					n	\bar{X}	S.D.	แปลความ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด					
9. ความเพียงพอ และความ หลากหลายของ ร้านค้าที่จำหน่าย ของที่ระลึก	12 (3.49)	82 (23.84)	169 (49.13)	68 (19.77)	13 (3.78)	344	3.03	0.85	เหมาะสม ปานกลาง	7
10. ความ เพียงพอของเรือ ที่ให้บริการมายัง เกาะล้าน	18 (4.92)	127 (34.70)	170 (46.45)	41 (11.20)	10 (2.73)	336	3.28	0.83	เหมาะสม ปานกลาง	3
11. ความสะดวก ในการเดินทางสู่ เกาะล้าน	50 (13.59)	156 (42.39)	132 (35.87)	24 (6.52)	6 (1.63)	368	3.60	0.86	เหมาะสม มาก	1
รวม						306	3.15	0.55	เหมาะสม ปานกลาง	

จากตารางที่ 21 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยว มีความคิดเห็นว่าการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยว ในภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.15$, $S.D. = 0.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของความเหมาะสม พบว่า

นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของความสะดวกในการเดินทางสู่เกาะล้าน เป็นอันดับ 1 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.60$, $S.D. = 0.86$) รองลงมาคือ ความสะดวกและความปลอดภัยของที่พักรัก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.29$, $S.D. = 0.77$) และลำดับสุดท้ายคือ ความเพียงพอของบริการห้องอาบน้ำจืด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.91$, $S.D. = 0.79$)

ตารางที่ 22 จำนวน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวดต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ในภาพรวม

ด้าน	จำนวน	\bar{X}	S.D.	แปลความ
ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว	345	3.63	.61	เหมาะสมมาก
ด้านบริการการท่องเที่ยว	306	3.15	.55	เหมาะสมปานกลาง
รวม	302	3.38	.49	เหมาะสมปานกลาง

จากตารางที่ 22 จำนวน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวดต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ในภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 0.49) โดยนักท่องเที่ยวมองเห็นว่าด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวมีความเหมาะสมมากกว่าด้านบริการการท่องเที่ยว

ตารางที่ 23 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวดในการปรับปรุงและพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว

ความคิดเห็น	จำนวนผู้เสนอความคิดเห็น
1. ด้านความสะอาดและความเป็นระเบียบของเกาะล้าน	8
2. ควรรักษาความเป็นธรรมชาติของทรัพยากร	6
3. การจอดรถควรเป็นระเบียบ เพื่อไม่ให้บดบังทัศนียภาพ	4
4. ควรปลูกต้นไม้บริเวณชายหาดให้มากขึ้น	1

จากตารางที่ 23 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวดในการปรับปรุงและพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าควรปรับปรุงในเรื่องความสะอาดและความเป็นระเบียบในพื้นที่เกาะล้าน รวมทั้งความเป็นธรรมชาติของทรัพยากรควรพัฒนาและรักษาให้คงอยู่กับเกาะล้านต่อไปนานๆ

ตารางที่ 24 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในการปรับปรุงและพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน
ด้านการบริการการท่องเที่ยว

ความคิดเห็น	จำนวนผู้เสนอความคิดเห็น
1. อาหารมีราคาแพงเกินไป	28
2. ห้องพักไม่เพียงพอ (ช่วงเทศกาล)	13
3. ห้องพักมีราคาแพงและราคาไม่มีมาตรฐานที่แน่นอน	13
5. ราคาของกิจกรรมต่าง ๆ มีราคาแพง	7
6. ร้านอาหารไม่เพียงพอกับความต้องการของนักท่องเที่ยว	6
8. คนในชุมชนและเจ้าหน้าที่ควรบริการที่ดี	5
9. ถนนและป้ายบอกทางควรปลอดภัย มีความชัดเจน	5
10. จำนวนเที่ยวเรือไม่เพียงพอ (ช่วงเทศกาล)	5
12. สาธารณูปโภคไม่สะดวกและไม่เพียงพอ (ไฟฟ้าและน้ำประปา)	4
13. ความสะอาดของห้องน้ำ	4
14. ความเป็นระเบียบ ความปลอดภัย และความสะอาดของห้องพัก	3
15. ความสะอาดและถูกสุขลักษณะของอาหาร	3
16. ของฝากและของที่ระลึกมีราคาแพง	3
17. เรือเร็ว (สปีดโบ๊ท) มีราคาแพง	3
18. ห้องน้ำไม่เพียงพอ	2
19. ควรมีตู้ ATM เพิ่มขึ้น เพื่อให้เพียงพอกับความต้องการ	2
20. รถมอเตอร์ไซด์เช่ามีราคาแพง	2
21. ควรจัดสถานที่สูบบุหรี่ เพื่อไม่ให้รบกวนผู้อื่น	2
23. เรือโดยสารควรบอกจุดหมายปลายทางให้ชัดเจน	1
24. ควรมีที่รับฝากของและสัมภาระแก่นักท่องเที่ยว	1
25. การเอารถเช่าเปรียบนักท่องเที่ยง	1

จากตารางที่ 24 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในการปรับปรุงและพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าราคาอาหาร ห้องพัก กิจกรรมต่าง ๆ และของฝากของที่ระลึก มีราคาแพงเกินไป รวมทั้งยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะในช่วงเทศกาล

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อมูลทั่วไปกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน

สมมติฐานที่ 1 นักท่องเที่ยว เพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว แตกต่างกัน

ตารางที่ 25 การเปรียบเทียบเพศกับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว

เพศ	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	141	3.57	0.63	- 1.43	.15
หญิง	204	3.67	0.59		

จากตารางที่ 25 การเปรียบเทียบเพศกับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .15 แสดงว่านักท่องเที่ยวเพศชาย และเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 นักท่องเที่ยว เพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ด้านการบริการการท่องเที่ยว แตกต่างกัน

ตารางที่ 26 การเปรียบเทียบเพศกับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ด้านการบริการการท่องเที่ยว

เพศ	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	124	3.19	0.57	1.09	.28
หญิง	182	3.12	0.55		

จากตารางที่ 26 การเปรียบเทียบเพศกับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ด้านการบริการการท่องเที่ยว พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .28 แสดงว่านักท่องเที่ยวเพศชาย และเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยว ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว แตกต่างกัน

ตารางที่ 27 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว จำแนกตามอายุ

อายุ	\bar{X}	S.D.
ไม่เกิน 25 ปี	3.80	.66
26 - 35 ปี	3.46	.51
36 - 45 ปี	3.57	.64
46 - 55 ปี	3.66	.55
มากกว่า 55 ปี	3.37	.39

ตารางที่ 28 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว กับอายุ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	4	9.31	2.33	6.65**	.00
ภายในกลุ่ม	340	119.12	0.35		
รวม	344	128.44			

จากตารางที่ 28 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มีอายุต่าง ๆ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ต่อ ดังนี้

ตารางที่ 29 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว จำแนกตามอายุ

อายุ	\bar{X}	ไม่เกิน 25 ปี	26 - 35 ปี	36 - 45 ปี	46 - 55 ปี	มากกว่า 55 ปี
ไม่เกิน 25 ปี	3.80		-0.34*	-0.23	-0.15	-0.43
26 - 35 ปี	3.46			0.11	-0.09	0.20
36 - 45 ปี	3.57				0.09	0.29
46 - 55 ปี	3.66					-0.29
มากกว่า 55 ปี	3.37					

* $p < .05$

จากตารางที่ 29 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบของ Scheffe พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 26 - 35 ปี โดยพบว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว ในทางลบมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุ 26 - 35 ปี

สมมติฐานที่ 4 นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ด้านการบริการการท่องเที่ยว แตกต่างกัน

ตารางที่ 30 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยว จำแนกตามอายุ

อายุ	\bar{X}	S.D.
ไม่เกิน 25 ปี	3.20	.56
26 - 35 ปี	3.04	.52
36 - 45 ปี	3.37	.66
46 - 55 ปี	3.48	.39
มากกว่า 55 ปี	3.14	.19

ตารางที่ 31 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยวเกี่ยวกับอายุ

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig.</i>
ระหว่างกลุ่ม	4	4.11	1.03	3.45**	.01
ภายในกลุ่ม	301	89.62	0.30		
รวม	305	93.73			

จากตารางที่ 31 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มีอายุต่าง ๆ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ต่อ ดังนี้

ตารางที่ 32 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยว จำแนกตามอายุ

อาชีพ	\bar{X}	ไม่เกิน 25 ปี	26 - 35 ปี	36 - 45 ปี	46 - 55 ปี	มากกว่า 55 ปี
ไม่เกิน 25 ปี	3.20		0.17*	-0.17	-0.28	0.68
26 - 35 ปี	3.04			-0.33*	-0.45*	-0.10
36 - 45 ปี	3.37				-0.11	0.24
46 - 55 ปี	3.48					0.35
มากกว่า 55 ปี	3.14					

* $p < .05$

จากตารางที่ 32 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบของ Scheffe พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยวแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 26 - 35 ปี โดยพบว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยว ในทางบวกมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุ 26 - 35 ปี

นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 26 - 35 ปี มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยวแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 36 - 45 ปี และอายุ 46 - 55 ปี โดยพบว่า

นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 26 - 35 ปี มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยว ในทางลบมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุ 36 - 45 ปี และอายุ 46 - 55 ปี

สมมติฐานที่ 5 นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว แตกต่างกัน

ตารางที่ 33 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	\bar{X}	S.D.
นักเรียน/นักศึกษา	4.01	.68
รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3.61	.49
ธุรกิจส่วนตัว	3.52	.54
รับจ้าง/ลูกจ้าง	3.40	.56
พนักงานบริษัท / พนักงานจ้าง	3.46	.46
อื่น ๆ เช่น ร้างงาน แม่บ้าน	3.60	.92

ตารางที่ 34 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวกับอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	5	19.69	3.94	12.27**	.00
ภายในกลุ่ม	339	108.75	0.32		
รวม	344	128.44			

จากตารางที่ 34 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่าง ๆ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ต่อ ดังนี้

ตารางที่ 35 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	\bar{X}	นักเรียน / นักศึกษา	รับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	ธุรกิจส่วนตัว	รับจ้าง / ลูกจ้าง	พนักงานบริษัท/ พนักงานจ้าง	อื่น ๆ เช่น ว่างานแม่บ้าน
นักเรียน / นักศึกษา	4.01		0.40*	0.49*	0.61*	0.55*	0.41
รับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3.61			0.09	0.21	0.15	0.01
ธุรกิจส่วนตัว	3.52				0.12	0.06	-0.08
รับจ้าง/ ลูกจ้าง	3.40					-0.06	-0.20
พนักงานบริษัท / พนักงานจ้าง	3.46						-0.14
อื่น ๆ เช่น ว่างานแม่บ้าน	3.60						

* $p < .05$

จากตารางที่ 35 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบของ Scheffe พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพนักเรียนและนักศึกษา มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพรับราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ อาชีพธุรกิจส่วนตัว อาชีพรับจ้างหรือลูกจ้าง และอาชีพพนักงานบริษัทหรือพนักงานจ้าง โดยพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพนักเรียนและนักศึกษา มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว ในทางบวกมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีอาชีพรับราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ อาชีพธุรกิจส่วนตัว อาชีพรับจ้างหรือลูกจ้าง และอาชีพพนักงานบริษัทหรือพนักงานจ้าง

สมมติฐานที่ 6 นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ด้านการบริการการท่องเที่ยว แตกต่างกัน

ตารางที่ 36 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยว จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	\bar{X}	S.D.
นักเรียน/ นักศึกษา	3.25	.60
รับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3.19	.62
ธุรกิจส่วนตัว	3.32	.68
รับจ้าง/ ลูกจ้าง	2.99	.43
พนักงานบริษัท/ พนักงานจ้าง	3.06	.47
อื่น ๆ เช่น ว่างาน แม่บ้าน	3.22	.19

ตารางที่ 37 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยวกับอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	5	3.63	0.72	2.42*	.04
ภายในกลุ่ม	300	90.09	0.30		
รวม	305	93.72			

จากตารางที่ 37 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่าง ๆ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ต่อ ดังนี้

ตารางที่ 38 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยว จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	\bar{X}	นักเรียน / นักศึกษา	รับราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ธุรกิจ ส่วนตัว	รับจ้าง / ลูกจ้าง	พนักงาน บริษัท/ พนักงานจ้าง	อื่น ๆ เช่น ว่างงาน แม่บ้าน
นักเรียน / นักศึกษา	3.25		0.06	-0.07	-0.26*	0.19*	0.03
รับราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	3.19			-0.13	0.20	0.13	-0.03
ธุรกิจส่วนตัว	3.32				0.33*	0.26*	0.10
รับจ้าง/ ลูกจ้าง	2.99					-0.07	-0.23
พนักงานบริษัท / พนักงานจ้าง	3.06						-0.16
อื่น ๆ เช่น ว่างงาน แม่บ้าน	3.22						

* $p < .05$

จากตารางที่ 38 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบของ Scheffe พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพนักเรียนและนักศึกษา มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยวแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพรับจ้างหรือลูกจ้าง และอาชีพพนักงานบริษัทหรือพนักงานจ้าง โดยพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพนักเรียนและนักศึกษา มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยวในทางบวกมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีอาชีพรับจ้าง หรือลูกจ้าง และอาชีพพนักงานบริษัทหรือพนักงานจ้าง

นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยวแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพรับจ้างหรือลูกจ้าง และอาชีพพนักงานบริษัทหรือพนักงานจ้าง โดยพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยวในทางบวก มากกว่านักท่องเที่ยวที่มีอาชีพรับจ้างหรือลูกจ้าง และอาชีพพนักงานบริษัทหรือพนักงานจ้าง

สมมติฐานที่ 7 นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว แตกต่างกัน

ตารางที่ 39 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	\bar{X}	S.D.
ไม่เกิน 5,000 บาท	3.90	.67
5,001 - 10,000 บาท	3.96	.63
10,001 - 15,000 บาท	3.49	.51
มากกว่า 15,000 บาท	3.41	.50

ตารางที่ 40 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวกับรายได้ต่อเดือน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3	20.32	6.77	21.37**	.00
ภายในกลุ่ม	341	108.11	0.32		
รวม	344	128.44			

จากตารางที่ 40 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนต่าง ๆ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ต่อ ดังนี้

ตารางที่ 41 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	\bar{X}	ไม่เกิน 5,000 บาท	5,001 - 10,000 บาท	10,001 - 15,000 บาท	มากกว่า 15,000 บาท
ไม่เกิน 5,000 บาท	3.90		-0.07	0.41*	0.48*
5,001 - 10,000 บาท	3.96			0.47*	0.55*
10,001 - 15,000 บาท	3.49				0.07
มากกว่า 15,000 บาท	3.41				

* $p < .05$

จากตารางที่ 41 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบของ Scheffe พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 10,001 - 15,000 บาท และรายได้มากกว่า 15,000 บาท โดยพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวในทางบวกมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 10,001 - 15,000 บาท และรายได้มากกว่า 15,000 บาท

นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 5,001 - 10,000 บาท มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 10,001 - 15,000 บาท และรายได้มากกว่า 15,000 บาท โดยพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 5,001 - 10,000 บาท มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว ในทางบวกมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 10,001 - 15,000 บาท และรายได้มากกว่า 15,000 บาท

สมมติฐานที่ 8 นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ด้านการบริการการท่องเที่ยว แตกต่างกัน

ตารางที่ 42 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยว จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	\bar{X}	S.D.
ไม่เกิน 5,000 บาท	3.23	.55
5,001 - 10,000 บาท	3.29	.53
10,001 - 15,000 บาท	3.09	.55
มากกว่า 15,000 บาท	3.08	.56

ตารางที่ 43 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยวกับรายได้ต่อเดือน

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig.</i>
ระหว่างกลุ่ม	3	2.53	0.84	2.79*	.04
ภายในกลุ่ม	302	91.19	0.30		
รวม	305	93.73			

จากตารางที่ 43 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนต่าง ๆ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ต่อ ดังนี้

ตารางที่ 44 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยว จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	\bar{X}	ไม่เกิน 5,000 บาท	5,001 - 10,000 บาท	10,001 - 15,000 บาท	มากกว่า 15,000 บาท
ไม่เกิน 5,000 บาท	3.23		-0.06	0.14	0.15
5,001 - 10,000 บาท	3.29			0.20*	0.21*
10,001 - 15,000 บาท	3.09				0.01
มากกว่า 15,000 บาท	3.08				

* $p < .05$

จากตารางที่ 44 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบของ Scheffe พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 5,001 - 10,000 บาท มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยวแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 10,001 - 15,000 บาท และรายได้มากกว่า 15,000 บาท โดยพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 5,001 - 10,000 บาท มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยวในทางบวกมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 10,001 - 15,000 บาท และรายได้มากกว่า 15,000 บาท

สมมติฐานที่ 9 นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่ เกาะล้าน เมืองพัทยา ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว แตกต่างกัน

ตารางที่ 45 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว จำแนกตามภูมิลำเนา

ภูมิลำเนา	\bar{X}	S.D.
จังหวัดชลบุรี	3.97	.77
ต่างจังหวัด	3.66	.61
กรุงเทพมหานครฯ	3.52	.54

ตารางที่ 46 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวกับภูมิลำเนา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2	5.05	2.52	6.99**	.00
ภายในกลุ่ม	342	123.39	0.36		
รวม	344	128.44			

จากตารางที่ 46 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาต่าง ๆ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ต่อ ดังนี้

ตารางที่ 47 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว จำแนกตามภูมิลำเนา

ภูมิลำเนา	\bar{X}	จังหวัดชลบุรี	ต่างจังหวัด	กรุงเทพมหานครฯ
จังหวัดชลบุรี	3.97		0.31	0.45*
ต่างจังหวัด	3.66			0.14
กรุงเทพมหานครฯ	3.52			

* $p < .05$

จากตารางที่ 47 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบของ Scheffe พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาจังหวัดชลบุรี มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนากรุงเทพมหานครฯ โดยพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาจังหวัดชลบุรี มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว ในทางบวกมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนากรุงเทพมหานครฯ

สมมติฐานที่ 10 นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ด้านการบริการการท่องเที่ยว แตกต่างกัน

ตารางที่ 48 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้านด้านการบริการการท่องเที่ยว จำแนกตามภูมิลำเนา

ภูมิลำเนา	\bar{X}	S.D.
จังหวัดชลบุรี	3.26	.56
ต่างจังหวัด	3.17	.55
กรุงเทพมหานครฯ	3.09	.55

ตารางที่ 49 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยวเกี่ยวกับภูมิลำเนา

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig.</i>
ระหว่างกลุ่ม	2	0.85	0.42	1.38	.25
ภายในกลุ่ม	303	92.88	0.31		
รวม	305	93.73			

** $p < .05$

จากตารางที่ 49 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาต่าง ๆ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยว ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 11 นักท่องเที่ยวที่มีระยะเวลาที่พักต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว แตกต่างกัน

ตารางที่ 50 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว จำแนกตามระยะเวลาที่พัก

ระยะเวลาที่พัก	\bar{X}	<i>S.D.</i>
มาเช้า เย็นกลับ	3.55	.56
พักค้างแรม 1 คืน	3.68	.63
พักค้างแรม 2 คืน	3.56	.57
พักค้างแรม มากกว่า 2 คืน	3.56	.88

ตารางที่ 51 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับระยะเวลาที่พัก

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig.</i>
ระหว่างกลุ่ม	3	1.18	0.39	1.06	.37
ภายในกลุ่ม	341	127.26	0.37		
รวม	344	128.44			

** $p < .05$

จากตารางที่ 51 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มีระยะเวลาที่พักต่างกัน พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีระยะเวลาที่พักต่างกันมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 12 นักท่องเที่ยวที่มีระยะเวลาที่พักต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ด้านการบริการการท่องเที่ยว แตกต่างกัน

ตารางที่ 52 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยว จำแนกตามระยะเวลาที่พัก

ระยะเวลาที่พัก	\bar{X}	S.D.
มาเช้า เย็นกลับ	3.10	.56
พักค้างแรม 1 คืน	3.17	.55
พักค้างแรม 2 คืน	3.14	.54
พักค้างแรม มากกว่า 2 คืน	3.36	1.29

ตารางที่ 53 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยวกับระยะเวลาที่พัก

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3	0.31	0.10	0.34**	.80
ภายในกลุ่ม	302	93.41	0.31		
รวม	305	93.73			

** $p < .05$

จากตารางที่ 53 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มีระยะเวลาที่พักต่างกัน พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีระยะเวลาที่พักต่างกันมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยว ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 13 นักท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว แตกต่างกัน

ตารางที่ 54 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว จำแนกตามค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยว

ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยว	\bar{X}	S.D.
ไม่เกิน 1,000 บาท	3.96	.77
1,001 - 2,000 บาท	3.59	.56
2,001 - 3,000 บาท	3.49	.49
3,001 - 4,000 บาท	3.55	.59
มากกว่า 4,000 บาท	3.55	.54

ตารางที่ 55 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวกับค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยว

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	4	9.24	2.31	6.58**	.00
ภายในกลุ่ม	338	118.66	0.35		
รวม	342	127.90			

** $p < .05$

จากตารางที่ 55 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่างกัน พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ต่อ ดังนี้

ตารางที่ 56 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว จำแนกตามค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยว

ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยว	\bar{X}	ไม่เกิน 1,000 บาท	1,001 - 2,000 บาท	2,001 - 3,000 บาท	3,001 - 4,000 บาท	มากกว่า 4,000 บาท
ไม่เกิน 1,000 บาท	3.96		0.37*	0.47*	0.41	0.41*
1,001 - 2,000 บาท	3.59			0.11	0.05	0.04
2,001 - 3,000 บาท	3.49				-0.06	-0.06
3,001 - 4,000 บาท	3.55					-0.00
มากกว่า 4,000 บาท	3.55					

* $p < .05$

จากตารางที่ 56 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบของ Scheffe พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยว ไม่เกิน 1,000 บาท มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยว 1,001 - 2,000 บาท และค่าใช้จ่ายมากกว่า 4,000 บาท โดยพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยว ไม่เกิน 1,000 บาท มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว ในทางบวกมากกว่า นักท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยว 1,001 - 2,000 บาท และค่าใช้จ่ายมากกว่า 4,000 บาท

สมมติฐานที่ 14 นักท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ด้านการบริการการท่องเที่ยว แตกต่างกัน

ตารางที่ 57 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยว จำแนกตามค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยว

ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยว	\bar{X}	S.D.
ไม่เกิน 1,000 บาท	3.24	.60
1,001 - 2,000 บาท	3.09	.51
2,001 - 3,000 บาท	3.11	.49
3,001 - 4,000 บาท	3.27	.62
มากกว่า 4,000 บาท	3.19	.68

ตารางที่ 58 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยวเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยว

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig.</i>
ระหว่างกลุ่ม	4	1.42	0.36	1.16	.33
ภายในกลุ่ม	300	92.14	0.31		
รวม	304	93.57			

** $p < .05$

จากตารางที่ 58 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวต่างกัน พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยว ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 59 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1. นักท่องเที่ยวเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว แตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
2. นักท่องเที่ยวเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ด้านการบริการการท่องเที่ยว แตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
3. นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
4. นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ด้านการบริการการท่องเที่ยว แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
5. นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน

ตารางที่ 59 (ต่อ)

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
6. นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ด้านการบริการการท่องเที่ยวแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
7. นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
8. นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ด้านการบริการการท่องเที่ยวแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
9. นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
10. นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ด้านการบริการการท่องเที่ยวแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
11. นักท่องเที่ยวที่มีระยะเวลาที่พักต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
12. นักท่องเที่ยวที่มีระยะเวลาที่พักต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ด้านการบริการการท่องเที่ยวแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
13. นักท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
14. นักท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ด้านการบริการการท่องเที่ยวแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา” เนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวเกาะล้านมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี จนอาจทำให้เกิดปัญหาในด้านต่าง ๆ ตามมา เกาะล้าน จึงต้องมีการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้น และให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ดีและมีคุณค่า โดยการศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน และเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือน ภูมิลำเนา และพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างคือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน จำนวน 369 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วยค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) และวิเคราะห์การเปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้สถิติ t - test และ One - way ANOVA ซึ่งผลการศึกษานำเสนอตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างที่มาเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวในพื้นที่หาดตาแหวนมากกว่าหาดแสม เป็นเพศหญิง มากกว่าเพศชาย มีอายุ 26 - 35 ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด มีอาชีพพนักงานบริษัทและพนักงานจ้าง มีรายได้มากกว่า 15,000 บาท และส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด

ตอนที่ 2 พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างที่มาเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อท่องเที่ยวและพักผ่อน ส่วนใหญ่เดินทางมากับเพื่อน โดยใช้พาหนะในการเดินทางมายังท่าเทียบเรือแหลมบาลีฮาย โดยรถยนต์ส่วนตัว เดินทางมายังเกาะล้านโดยเรือโดยสารประจำทาง และใช้พาหนะในการเดินทางบนเกาะล้านโดยรถจักรยานยนต์ (เช่าเหมา) ส่วนใหญ่มีระยะเวลาพักค้างแรม 1 คืน มาท่องเที่ยวเกาะล้านเป็นครั้งแรก ส่วนช่วงเวลาที่เดินทางมาเกาะล้านส่วนใหญ่

ขึ้นอยู่กับโอกาส กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวทำในการมาท่องเที่ยว คือ พักผ่อนและชมวิทัศน์ สำหรับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 1,001 - 2,000 บาท และตัดสินใจมาท่องเที่ยว โดยการบอกต่อ การชักชวน และเพื่อนแนะนำ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว

ผลการศึกษา พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ในภาพรวม ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเห็นว่าด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวมีความเหมาะสมมากกว่าด้านบริการการท่องเที่ยว เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่าการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวในภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาความเหมาะสมของความสะดวกของน้ำทะเล เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว และลำดับสุดท้ายคือ ความหลากหลายของกิจกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่เกาะล้าน

ส่วนด้านบริการการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่าการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ในภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง โดยพิจารณาความสะดวกในการเดินทางสู่เกาะล้าน เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ความสะดวกและความปลอดภัยของที่พัก และลำดับสุดท้ายคือ ความเพียงพอของบริการห้องอาบน้ำจืด

ตอนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักท่องเที่ยวเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ในด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวและด้านบริการการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน แต่นักท่องเที่ยวที่มีอายุ อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ในด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวและด้านการบริการการท่องเที่ยวแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาและค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวต่างกันมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ในด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาและค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยวต่างกันมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ในด้านการบริการการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน และนักท่องเที่ยวที่มีระยะเวลาที่พักต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ในด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวและด้านการบริการการท่องเที่ยว ไม่แตกต่างกัน

โดยนักท่องเที่ยวที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี มีความคิดเห็นด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวและด้านการบริการการท่องเที่ยว ในทางบวกมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุ 26 - 35 ปี

นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 26 - 35 ปี มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยว ในทางลบมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุ 36 - 45 ปี และอายุ 46 - 55 ปี

นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพนักเรียนและนักศึกษา มีความคิดเห็นด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว และด้านการบริการการท่องเที่ยวในทางบวกมากกว่านักท่องเที่ยวกลุ่มอาชีพอื่น และนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีความคิดเห็นด้านการบริการการท่องเที่ยว ในทางบวกมากกว่านักท่องเที่ยวที่มี อาชีพรับจ้างหรือลูกจ้าง และอาชีพพนักงานบริษัทหรือพนักงานจ้าง

นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท และรายได้ 5,001 - 10,000 บาท มีความคิดเห็นด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว ในทางบวกมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 10,001 - 15,000 บาท และรายได้มากกว่า 15,000 บาท และนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 5,001 - 10,000 บาท มีความคิดเห็นด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว ในทางบวกมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 10,001 - 15,000 บาท และรายได้มากกว่า 15,000 บาท

นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 5,001 - 10,000 บาท มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านการบริการการท่องเที่ยวในทางบวกมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 10,001 - 15,000 บาท และรายได้มากกว่า 15,000 บาท

นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาจังหวัดชลบุรี มีความคิดเห็นด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว ในทางบวก มากกว่านักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนากรุงเทพมหานครฯ

ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยว ไม่เกิน 1,000 บาท มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว ในทางบวกมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยว 1,001 - 2,000 บาท และค่าใช้จ่ายมากกว่า 4,000 บาท

อภิปรายผล

1. พฤติกรรมการท่องเที่ยว

ผลการศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างที่มาเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อท่องเที่ยวและพักผ่อน ส่วนใหญ่เดินทางมากับเพื่อน ช่วงเวลาที่เดินทางมาขึ้นอยู่กับโอกาส ส่วนใหญ่ตัดสินใจมาท่องเที่ยวโดยการบอกต่อ การชักชวน และเพื่อนแนะนำ สอดคล้องกับแนวคิดของซีราร์ตัน เรื่องแสงทองกุล (2546) ซึ่งกล่าวว่า เพื่อนสนิทเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและมีอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจ และสอดคล้องกับแนวคิดของฉลองศรี พิมลสมพงศ์ (2551) ซึ่งกล่าวว่า วัตถุประสงค์ในการเดินทางของนักท่องเที่ยวคือ เพื่อพักผ่อน สอดคล้องกับงานวิจัยของวิทยา ผลลูกอินทร์ (2546) เรื่อง ภาพลักษณ์ของสภาพแวดล้อมทางกายภาพในการรับรู้ของนักท่องเที่ยวบริเวณชายหาดพัทยา ซึ่งพบว่า ผู้ที่มา

ท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเดินทางมาเพื่อพักผ่อนมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของสนใจ รัชตวัฒนกุล (2548) เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่เมืองพัทยา ซึ่งพบว่า พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ท่องเที่ยวโดยขึ้นอยู่กับโอกาส ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเกาะล้าน เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีบรรยากาศที่ดีเหมาะแก่การพักผ่อน และมีกิจกรรมที่หลากหลายทั้งกิจกรรมทางบกและทางน้ำ จึงเหมาะกับการเดินทางมาทำกิจกรรมต่าง ๆ รวมกับเพื่อน หรืออาจจะใช้เป็น ที่ประชุม สัมมนาได้

นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างที่มาเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวอยู่ระหว่าง 1,001 - 2,000 บาท และมีระยะเวลาพักค้างแรม 1 คืน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เกาะล้าน เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้กรุงเทพฯ ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางมาท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกสบายและเหมาะกับนักท่องเที่ยวที่มีวันหยุดน้อย รวมทั้งนักท่องเที่ยวที่มีรายได้น้อยก็สามารถมาเที่ยวที่เกาะล้านได้ เพราะมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางไม่มากนัก โดยผลการศึกษาคัดแย้งกับงานวิจัยของมานิต สิทธิพรบุญเลิศ (2543) เรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการนำเที่ยวของนักท่องเที่ยวภายในประเทศ ซึ่งพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวอยู่ระหว่าง 2,001 - 3,000 บาท และมีระยะเวลาพักค้างแรม 3 - 4 คืน

2. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว

ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว ของเกาะล้าน พบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยนักท่องเที่ยวมีความเห็นต่อความใสสะอาดของน้ำทะเลว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของวิทยา ผลลูกอินทร์ (2546) เรื่อง ภาพลักษณ์ของสภาพแวดล้อมทางกายภาพในการรับรู้ของนักท่องเที่ยวบริเวณชายหาดพัทยา ซึ่งพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ของสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติด้านความสวยงามของน้ำทะเลมีความพอใจมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวที่ให้ความสนใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นทุกปี สำนักงานเมืองพัทยา สาขาเกาะล้าน จึงต้องมีการจัดกิจกรรมและรณรงค์รักษาทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกาะล้านมีทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวรักษาความเป็นธรรมชาติต่อไป

นักท่องเที่ยวมีความเห็นต่อด้านบริการการท่องเที่ยวในภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และความพึงพอใจของบริการห้องอาบน้ำจืดอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง ขัดแย้งกับงานวิจัยศิริินภา จำรูญ (2547) เรื่อง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อสถานที่ท่องเที่ยว ร้านอาหารและบริการท่องเที่ยวอื่น ๆ บริเวณชายหาดแม่พิมพ์ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ซึ่งพบว่า นักท่องเที่ยวมีความเห็นต่อด้านบริการท่องเที่ยวอื่น ๆ ในภาพรวม อยู่ในระดับพอใช้และบริการ

ห้องน้ำ อาบน้ำจัดมีความพึงพอใจมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เกาะล้าน มีจำนวนนักท่องเที่ยวในแต่ละวันเป็นจำนวนมาก และมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ทำให้การบริการการท่องเที่ยวที่มีจำกัด อาจไม่สามารถรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

3. การทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี มีความคิดเห็นด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวและด้านการบริการการท่องเที่ยว ในทางบวกมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุ 26 - 35 ปี ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่านักท่องเที่ยวที่มีอาชีพนักเรียนและนักศึกษา มีความคิดเห็นด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว ในทางบวกมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีอาชีพรับราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ อาชีพธุรกิจส่วนตัว อาชีพรับจ้างหรือลูกจ้าง และอาชีพพนักงานบริษัทหรือพนักงานจ้าง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักท่องเที่ยวมีอายุอยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งเป็นนักเรียน นักศึกษา นิยมท่องเที่ยว และทำกิจกรรมในกลุ่มเพื่อน จึงมีความคิดเห็นในด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวและด้านการบริการการท่องเที่ยวที่เป็นไปในทางบวกมากกว่ากลุ่มอายุ และอาชีพอื่น ๆ

นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท และรายได้ 5,001 - 10,000 บาท มีความคิดเห็นด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว ในทางบวกมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 10,001 - 15,000 บาท และรายได้มากกว่า 15,000 บาท ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่านักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างที่มาเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวอยู่ระหว่าง 1,001 - 2,000 บาท ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเกาะล้านเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวที่ราคาไม่แพงมากนัก สอดคล้องกับข้อมูลจากการสำรวจซึ่งพบว่า ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 1,001 - 2,000 บาท ดังนั้นนักท่องเที่ยวที่มีรายได้น้อยก็สามารถที่จะมาท่องเที่ยวที่เกาะล้านได้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน เมืองพัทยา พบว่า พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อท่องเที่ยวและพักผ่อน นิยมเดินทางมากับเพื่อน โดยใช้พาหนะในการเดินทางมายังท่าเทียบเรือแหลมบาลีฮาย โดยรถยนต์ส่วนตัว เดินทางมายังเกาะล้านโดยเรือโดยสารประจำทาง และใช้พาหนะในการเดินทางบนเกาะล้านโดยรถจักรยานยนต์ (เช่าเหมา) ส่วนใหญ่มาท่องเที่ยวเกาะล้านเป็นครั้งแรก และมีช่วงเวลาที่เดินทางมาเกาะล้านโดยขึ้นอยู่กับโอกาส กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวทำในการมาท่องเที่ยว คือ พักผ่อนและชมวิวทัศนียภาพ สำหรับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 1,001 - 2,000 บาท ส่วนใหญ่ตัดสินใจมาท่องเที่ยวโดยการบอกต่อ การชักชวน และเพื่อนแนะนำ

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ในภาพรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเห็นว่าด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเหมาะสมมากกว่าด้านบริการการท่องเที่ยว เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่าการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว ในภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาความเหมาะสมของความใสสะอาดของน้ำทะเล เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว และลำดับสุดท้ายคือ ความหลากหลายของกิจกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่เกาะล้าน ส่วนด้านบริการการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่าการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน ในภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง โดยพิจารณาความสะดวกในการเดินทางสู่เกาะล้าน เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ความสะดวกและความปลอดภัยของที่พักร และลำดับสุดท้ายคือ ความเพียงพอของบริการห้องอาบน้ำจืด

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว

1.1 สำนักงานเมืองพัทยา สาขาเกาะล้าน ควรมีนโยบายในการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มากขึ้น และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีความน่าสนใจ โดยอาจจะมีการส่งเสริมให้เป็น “สถานที่ท่องเที่ยวที่ต้องแวะ” ของจังหวัดชลบุรี และสนับสนุนให้มีกิจกรรมที่หลากหลายมากยิ่งขึ้นเพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดแรงจูงใจในการมาท่องเที่ยวเกาะล้าน

1.2 ควรมีนโยบายในการรณรงค์ให้รักษาทรัพยากรธรรมชาติในบริเวณเกาะล้านอย่างต่อเนื่อง เช่น โครงการปล่อยเต่า หรือปล่อยปลา โครงการปลูกปะการังเทียม ให้เป็นโครงการประจำปี ซึ่งเหมือนโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติ ที่ทางสำนักงานเมืองพัทยา สาขาเกาะล้านจัดขึ้นทุกปี เพื่อเป็นการฟื้นฟู รักษา และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่ต่อไป

2. ด้านการบริการการท่องเที่ยว

2.1 สำนักงานเมืองพัทยา สาขาเกาะล้าน ควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาระบบสาธารณูปโภคให้เพียงพอ เช่น ห้องน้ำและห้องอาบน้ำสาธารณะ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว รวมทั้งควบคุมราคาเพื่อไม่ให้เอาเปรียบนักท่องเที่ยวเกินไป แต่ทั้งนี้การดำเนินโครงการดังกล่าวต้องคำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับสภาพแวดล้อมของเกาะล้านด้วย

2.2 สำนักงานเมืองพัทยา สาขาเกาะล้าน ควรมีการพัฒนาระบบการให้บริการของร้านค้าต่าง ๆ ให้เป็นระบบ ตั้งแต่การกำหนดกฎระเบียบในเรื่องราคาอาหาร สินค้าที่ระลึก และกิจกรรมต่าง ๆ ให้เป็นราคามาตรฐาน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว

1.1 เนื่องจากนักท่องเที่ยวมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น อาจทำให้ทรัพยากรธรรมชาติเกิดการทรุดโทรม ดังนั้นหน่วยงานควรจัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านรักบ้านเกิด และนักท่องเที่ยวมีสำนึกอนุรักษ์ธรรมชาติ

1.2 ควรรณรงค์ให้ชาวบ้านและนักท่องเที่ยวช่วยกันรักษาความสะอาด และจัดกิจกรรมรณรงค์เก็บขยะประจำสัปดาห์หรือประจำเดือน ในบริเวณชายหาดและรอบ ๆ เกาะล้าน เพื่อเป็นการรักษาความสะอาด

2. ด้านการบริการการท่องเที่ยว

2.1 สำนักงานเมืองพัทยา สาขาเกาะล้าน ควรมีการประสานงานกับทางเมืองพัทยา ในการเพิ่มสถานที่จอดรถ หรือที่รับฝากรถ บริเวณท่าเทียบเรือแหลมบาลีฮาย เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวที่นำรถส่วนตัวมาและต้องการมาพักผ่อนที่เกาะล้าน

2.2 สำนักงานเมืองพัทยา สาขาเกาะล้าน ควรมีการจัดคณะตรวจสอบ และควบคุมผู้ประกอบการต่าง ๆ ทั้งในด้านความเป็นระเบียบและด้านราคาอยู่สม่ำเสมอ เพื่อไม่ให้เกิดการเอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว และทำให้เกิดทัศนียภาพที่สวยงาม ความเป็นระเบียบ ไม่บดบังความเป็นธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยวในเกาะล้าน

2.3 เนื่องจากนักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นในด้านบริการการท่องเที่ยวที่ไม่ดีมากนัก ดังนั้น ควรมีการจัดอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ประกอบการ หรือชาวบ้านที่มีความสนใจในด้านบริการ ได้เข้าอบรม เพื่อเป็นแนวทางในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ส่งผลให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจ และอยากกลับมาท่องเที่ยวที่เกาะล้านอีกครั้งหนึ่ง

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

ในการศึกษาเรื่องความคิดเห็นและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวครั้งนี้ พบว่า ความคิดเห็นและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวนั้น เป็นเรื่องที่มีเนื้อหากว้างและมีความหลากหลาย ตามความคิดเห็นและพฤติกรรมของแต่ละบุคคล ดังนั้นในการศึกษาควรคำนึงสภาพแวดล้อมของแต่ละสถานที่ท่องเที่ยว ว่าควรจะทำการศึกษาในด้านใด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการแก้ไขให้ตรงกับปัญหาได้มากที่สุด

บรรณานุกรม

เกาะล้าน. (2552, 20 กรกฎาคม). เกาะล้าน (เกาะปะการัง). (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก:

<http://www.mypattaya.com/th/kohlarn.asp>.

จงจิตต์ ปิ่นทอง. (2545). ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีผลต่อสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

ฉลองศรี พิมลสมพงษ์. (2551). การวางแผนและพัฒนากำรท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชนรัฐ สมหวังประเสริฐ. (2546). ความคาดหวังของพนักงานต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กร: ศึกษากรณี บริษัทฟอลคอนคอนเทนเนอร์ทรานสปอร์ตจำกัด. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

ชัยพงษ์ โชติวรรณ. (2541). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองบุรีรัมย์. ภาคนิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาพัฒนาสังคม สถาบันพัฒนาบัณฑิตบริหารศาสตร์.

दानินท์ กิจนิจิ. (2540). การเปิดรับสาร ความรู้ ทักษะ และ การอนุรักษ์พลังงานในโครงการรวมพลังงานสองของประชาชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธนยศ ป่านขาว. (2548). ความคิดเห็นของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ: ศึกษากรณี อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2551). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: บริษัท เอส. อาร์. พรินติ้ง แมสโปรดักส์ จำกัด.

ธีรวุฒิ เกตุลอย. (2548). พฤติกรรมการแข่งขันรถยนต์บนถนนหลวงกลุ่มวัยรุ่นในเขตจังหวัดสมุทรปราการ. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ธีรรัตน์ เรื่องแสงทองกุล. (2546). การเปิดรับสื่อ ทักษะคิดและพฤติกรรมการยอมรับของวัยรุ่นใน อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ที่มีต่อวัฒนธรรมตะวันตก. ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นงนุช วรณิ. (2546). การศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลบางแสน. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์มหาวิทาลัย สาขาการบริหารทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิคม จารุมณี, ดร. (2535). การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. ในตำราเอกสารวิชาการ ฉบับที่ 53 ภาคพัฒนาตำราและเอกสารวิชาการ. หน่วยงานนิเทศก์: กรมการฝึกหัดครู.
- นิรุติ พัฒนรัฐ. (2540). ความคิดเห็นของพนักงานสอบสวนระดับรองสารวัตรในกองปราบปรามที่มีต่อปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การอ้างอิงประชากรเมื่อใช้เครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่ากับกลุ่มตัวอย่าง. ในวารสารการวัดผลการศึกษา มศว มหาสารคาม. 3 (1).
- บุศรา สุกใส. (2547). พฤติกรรมการซื้อหอยได้ดิน: ศึกษากรณีประชาชนที่อาศัยในเขตเทศบาลคลองตำหรุ. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์มหาวิทาลัย สาขาการบริหารทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปนิพรรณ จันทร์นิภา. (2546). พฤติกรรมการใช้อินเตอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย: กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์มหาวิทาลัย สาขาการบริหารทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปาริชาติ สังขทิพย์. (2546). ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากโรงงานอุตสาหกรรมที่ส่งผลต่อชุมชนแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์มหาวิทาลัย สาขาการบริหารทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ. (2531). การวัดทัศนคติ. เอกสารเย็บเล่มคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- มานิต สิทธิพรบุญเลิศ. (2543). พฤติกรรมการท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการบริษัทนำเที่ยวของนักท่องเที่ยวภายในประเทศ. สาขาบริหารธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.

- เมธา คงเมือง. (2542). การเปิดรับสื่อ ทักษะคิด และพฤติกรรมที่ตอบสนองภาพลักษณ์เบียร์ตรง
 สืบของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. สาขาวิชานิติศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัย
 ธุรกิจบัณฑิตย์.
- ไมตรี เตชานูบาล, พ.อ. (2549). ความคิดเห็นของกำลังพลที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตาม
 โครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลดอาสาเสพติค: ศึกษากรณีข้าราชการ
 ทหาร และทหารกองประจำการ สังกัดกองทัพภาคที่ 1. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร
 มหาวิทยาลัย สาขาการบริหารทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2524). พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาอังกฤษ - ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน.
 ม.ป.ท.
- รุจิรา พูนประชาสิน. (2548). ความคิดเห็นของข้าราชการสำนักงานประมาณที่มีต่อการปรับ
 โครงสร้างองค์กร. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาวิทาลัย สาขาการบริหาร
 ทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วัลภา แซ่อึ้ง. (2548). พฤติกรรมการเที่ยวกลางคืนของนักศึกษาในเขตจังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษ
 รัฐประศาสนศาสตรมหาวิทาลัย สาขาการบริหารทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
 บูรพา.
- วิทยา ผลลูกอินทร์. (2547). ภาพลักษณ์ของสภาพแวดล้อมทางกายภาพในการรับรู้ของ
 นักท่องเที่ยว บริเวณชายหาดเมืองพัทยา. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาวิทาลัย
 สาขาการบริหารทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริรภา จำรูญ. (2547). ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อสถานที่ท่องเที่ยว ร้านอาหาร และบริการ
 ท่องเที่ยวอื่น ๆ บริเวณชายหาดแม่พิมพ์ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง. ปัญหาพิเศษ
 รัฐประศาสนศาสตรมหาวิทาลัย สาขาการบริหารทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
 บูรพา.
- สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. (2542). โครงการการดำเนินการเพื่อ
 กำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเพื่อระบบนิเวศ. กรุงเทพฯ: กองบริการที่ปรึกษา
 ศูนย์บริการวิชาการ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย.
- สนใจ รัชต์วัฒนกุล. (2548). แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่เมืองพัทยา. ปัญหาพิเศษ
 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สมยศ มะลิลา. (2546). *บทบาทและศักยภาพขององค์กรปกครองท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดลพบุรี: ศึกษากรณีเทศบาลเมืองลพบุรี*. ปัญหาพิเศษ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเมืองพัทยา สาขาเกาะล้าน งานการท่องเที่ยว. (2551, 8 พฤศจิกายน). *บันทึกข้อความที่ ขบ 52310/ทท 057 เรื่อง สรุปรายชื่อนักท่องเที่ยว ประจำปีงบประมาณ 2549 - 2551*.
- สิริอร ทองมั่ง. (2547). *ทัศนคติที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติในการท่องเที่ยวเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุทธิชัย ปทุมล่องทอง. (2549). *ที่นี้ประเทศไทย:ท่องเที่ยวภาคตะวันออก*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สถาพรบุ๊คส์.
- เสริมพันธ์ สาริमान. (2544). *การศึกษาคำคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยวและเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการในเขตอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิว จังหวัดจันทบุรี*. ปัญหาพิเศษ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อรวรรณ บิลันธนโอบาท. (2542). *การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัญชลิ จันทลอย. (2549). *ความคิดเห็นของข้าราชการในกรมทรัพยากรน้ำบาดาลเกี่ยวกับการปรับปรุงโครงสร้างภายในกรมทรัพยากรน้ำบาดาล*. ปัญหาพิเศษ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อาคม เศรษฐา. (ม.ป.ป.). *แหล่งท่องเที่ยว: ประวัติความเป็นมาเมืองพัทยา*. กรุงเทพฯ: บริษัท ชูณหสาส์น พับลิชชิ่ง.
- Best, J.W. (1997). *Research in Education*. (3rd ed.). Englewood Cliffs. New Jersey: Prentice - Hall.
- Bloom, B.E. (1975). *Handbook on Formative and Summative Evaluation of Student Learning*. New York: John Willy.
- Foster, C.R. (1952). *Psychology for Life Adjustment*. Chicago: American Technical Society.
- Morrison, Alastair M. (1989). *Hospitality and Travel Marketing*. New York: Delmar Publishers.
- Oskamp, S. (1977). *Attitude and Opinions*. Englewood Cliffs. New Jersey: Prentice - Hall.

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ภาคผนวก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความคิดเห็นและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน
เมืองพัทยา

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สํารวจพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน

ตอนที่ 3 สํารวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการปรับปรุงและพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่
เกาะล้าน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หรือเติมคำลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. อายุ

1. ไม่เกิน 25 ปี

2. 26 - 35 ปี

3. 36 - 45 ปี

4. 46 - 55 ปี

5. มากกว่า 55 ปี

3. สถานภาพ

1. โสด

2. สมรส

3. หย่า/ หม้าย

4. แยกกันอยู่

4. อาชีพ

1. นักเรียน/ นักศึกษา

2. รับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ

3. ธุรกิจส่วนตัว

4. รับจ้าง/ ลูกจ้าง

5. พนักงานจ้าง

6. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

5. รายได้โดยเฉลี่ยของท่านต่อเดือน

1. ไม่เกิน 5,000 บาท 2. 5,001 - 10,000 บาท
3. 10,001 - 15,000 บาท 4. มากกว่า 15,000 บาท

6. ภูมิลำเนา

1. จังหวัดชลบุรี 2. ต่างจังหวัด
3. กรุงเทพมหานครฯ

ตอนที่ 2 สำรวจพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หรือเติมคำลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. วัตถุประสงค์หลักในการเดินทางมาเกาะล้านครั้งนี้

1. ท่องเที่ยว/พักผ่อน 2. เยี่ยมญาติ/เพื่อน
3. ทำธุรกิจ 4. อบรม/ประชุม/สัมมนา
5. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

2. ลักษณะการเดินทาง

1. มาคนเดียว 2. มากับเพื่อน
3. มากับครอบครัว (สามี ภรรยา บุตร) 4. มากับญาติ
5. มากับบริกรนำเที่ยว 6. มากับหน่วยงาน
7. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

3. พาหนะทางบกในการเดินทางมายังท่าเทียบเรือโดยสาร

1. รถประจำทาง (ปรับอากาศ/ ธรรมดา) 2. รถบัสนำเที่ยว
3. รถสองแถว 4. รถยนต์ส่วนตัว
5. รถจักรยานยนต์ 6. รถตู้โดยสาร
7. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

4. พาหนะทางน้ำในการเดินทางมาเกาะล้าน

1. เรือโดยสารประจำทาง 2. เรือโดยสารนำเที่ยว (เป็นกลุ่มคณะ)
3. เรือเร็ว (สปีดโบ๊ท) 4. อื่น ๆ โปรดระบุ

5. พาหนะที่ใช้ในการเดินทางบนเกาะล้าน

☐ 1. ไม่ได้ใช้พาหนะ	☐ 2. รถจักรยาน/ รถจักรยานเสือภูเขา
☐ 3. รถจักรยานยนต์รับจ้าง	☐ 4. รถจักรยานยนต์ (เช่าเหมา)
☐ 5. รถสองแถวประจำทาง	☐ 6. รถสองแถวนำเที่ยว (เช่าเหมา)
☐ 7. อื่น ๆ โปรดระบุ.....	

6. ระยะเวลาที่พักในเกาะล้าน

☐ 1. มาเช้า เย็นกลับ	☐ 2. พักค้างแรม 1 คืน
☐ 3. พักค้างแรม 2 คืน	☐ 4. พักค้างแรม มากกว่า 2 คืน

7. จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวเกาะล้าน

☐ 1. มาเป็นครั้งแรก	☐ 2. มาเป็นครั้งที่ 2 - 3
☐ 3. มามากกว่า 3 ครั้ง	

8. ส่วนใหญ่เดินทางมาเกาะล้านในช่วงเวลาใด

☐ 1. วันธรรมดา	☐ 2. วันหยุดเสาร์ - อาทิตย์
☒ 3. วันหยุดนักขัตฤกษ์	☐ 4. ขึ้นอยู่กับโอกาส

9. กิจกรรมที่ทำมีอะไรบ้าง ในการมาเกาะล้านครั้งนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1. พักผ่อน/ ชมทิวทัศน์	☐ 2. เล่นน้ำทะเล/ ดำน้ำดูปะการัง
☐ 3. เล่นเรือเจ็ทสกี/ เรือลากกล้วย	☐ 4. ยิงปืน/ ปั่นจักรยานเสือภูเขา
☐ 5. นวดแผนโบราณ/ ฟันท์/ ถักผม	☐ 6. ซั๊อของที่ระลึก
☐ 7. อบรม/ ประชุม/ สัมมนา	☐ 8. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

10. ค่าใช้จ่ายของท่านที่ใช้ในการท่องเที่ยวบนเกาะล้านโดยประมาณ

☐ 1. ไม่เกิน 1,000 บาท	☐ 2. 1,001 - 2,000 บาท
☐ 3. 2,001 - 3,000 บาท	☐ 4. 3,001 - 4,000 บาท
☐ 5. มากกว่า 4,000 บาท	

11. ประเภทสื่อที่ใช้ในการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวที่เกาะล้าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1. ไม่มี	☐ 2. โทรทัศน์
☐ 3. วิทยุ	☐ 4. หนังสือพิมพ์
☐ 5. อินเทอร์เน็ต	☐ 6. หนังสือเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
☐ 7. การบอกต่อ/ การชักชวน/ เพื่อนแนะนำ	
☐ 8. อื่น ๆ โปรดระบุ.....	

ตอนที่ 3 สำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

ด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว	ระดับความเหมาะสมของแหล่งท่องเที่ยว					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ทราบ ข้อมูล
1. ความเป็นธรรมชาติของ เกาะล้าน						
2. ความสมบูรณ์และเป็น ธรรมชาติของภูเขา						
3. ความสวยงามและเป็นธรรมชาติ ของจุดชมวิว						
4. ความสวยงามและเป็นธรรมชาติ ของชายหาด						
5. ความสมบูรณ์ของทรัพยากร ทางทะเล						
6. ความใสสะอาดของน้ำทะเล						
7. ความสะอาดของแหล่ง ท่องเที่ยวโดยรวม						
8. ความหลากหลายของกิจกรรม ต่าง ๆ ในพื้นที่เกาะล้าน						
9. ความมีชื่อเสียงของแหล่ง ท่องเที่ยว						

ด้านบริการการท่องเที่ยว	ระดับความเหมาะสมของแหล่งท่องเที่ยว					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ทราบข้อมูล
1. ความเพียงพอของจำนวนที่พัก						
2. ความสะดวกและความปลอดภัยของที่พัก						
3. ความเพียงพอของจำนวนร้านอาหาร						
4. ความสะอาดและถูกสุขอนามัยของร้านอาหาร						
5. ความเพียงพอของบริการห้องอาบน้ำ						
6. ความเหมาะสมด้านราคาของบริการต่าง ๆ (เตียงผ้าใบ, ห่วงยาง, นวดแผนโบราณ, เฟอร์นิเจอร์ เป็นต้น)						
7. ความเหมาะสมด้านราคาของกิจกรรมต่าง ๆ (เรือลากกล้วย, เรือเจ็ทสกี, และยิงปืน เป็นต้น)						
8. ความเหมาะสมของราคาสินค้า (ของฝาก ของที่ระลึก)						
9. ความเพียงพอและความหลากหลายของร้านค้าที่จำหน่ายของที่ระลึก						
10. ความเพียงพอของเรือที่ให้บริการมายังเกาะล้าน						
11. ความสะดวกในการเดินทางสู่เกาะล้าน						

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการปรับปรุงและพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะล้าน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

